

MAASEUDUN MIESTYÖVOIMAN
ARKIAJAN KÄYTTÖ
MAASEUDUN TYÖVOIMAN TUTKIMUKSIA II

LAURI HEIKINHEIMO

USE OF RURAL MANPOWER IN FINLAND

FINNISH RURAL LABOUR FORCE STUDIES II

SUMMARY

HELSINKI 1955

Alkulause

Nyt julkisuuteen saatettava Maaseudun työvoiman tutkimuksia II käsittää osan vuoden 1950 väestönlaskennan yhteydessä kerätyn ja Helsingin yliopiston metsätaloustieteellisessä laitoksessa käsitellyn työvoimaineiston päätuloksista. Näihin tuloksiin sisältyvät ne perustaulukot, joissa laskentayksikkönä on miespäivä eikä henkilö. Henkilöyksiköissä lasketut tulokset julkaistaan tutkimussarjan seuraavissa osissa.

Vaikka maaseudun työvoiman tutkimuksen tulosten lopullinen painatus onkin monista syistä viivästynyt, toivotaan tämän julkaisun omalta osaltaan palvelevan tutkijoita, käytännön talouspoliitikkoja ja asianharrastajia antamalla lisävalaistusta maamme monimutkaiseen maaseudun työllisyyden ongelmaan. Tilastojen käyttäjien helpottamiseksi on verrattain yksityiskohtaisesti tarkasteltu tutkimusvuoden 1950 asemaa maan talouselämän kehityksessä vuodesta 1948 vuoteen 1954. Maataloushallituksen tilastotoimiston sekä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asian osaston ystävällisellä suostumuksella on tähän julkaisuun otettu myös maatalouslaskennan lääneittäiset ja viljelmänsuuruusluokittaiset tiedot maatilojen pelto- ja metsäpinta-aloista maalaiskunnissa sekä työttömyystilastoista lasketut työttömyystyöpanoksen ja avoimen työttömyysajan määrää v. 1950 osoittavat luvut. Nämä aiemmin julkaisemattomat ja verrattain työläästi alkuaineistosta koottavat luvut auttanevat lukijaa tulosten käyttelyssä.

Tässä julkaistavien tulosten teknillisen laskentatyön on valvonut pääasiassa maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti SULO VÄÄNÄNEN. Taulukot 14 ja 15 on kuitenkin laskettu valtiotieteen kandidaatin TOINI RISTIMÄEN valvonnassa ja tämän julkaisusarjan osassa IV ilmestyvää hänen osatutkimustaan varten. Metsänhoitaja T. S. NYMÄLM ja herra EERO RINNE ovat koko tutkimuksen ajan sitä avustaneet, kuvat on piirtänyt herra PAAVO HAATAJA. Luvun 6 tilastoteoreettisen osan on tarkastanut valtiotieteen maisteri VÄINÖ LIGNELL. Englannin kielisen tekstin on kääntänyt filosofian maisteri HILKKA KONTOPIÄÄ ja tarkastanut Mr. L. A. KEYWORTH, M. A. (Cantab).

Maaseudun työvoiman tutkimus rahoitettiin pääasiassa valtion varoin. Metsämiesten Säätiö rahoitti pääosan esitutkimuksista, ja Suomen Luonnonvarain Tutkimussäätiö on tukenut tutkimusta sen viimeistelyvaiheessa, jolloin henkilökohtaisesti olen nauttinut valtion apurahaa.

Kaikille mainituille sekä ennen muita Helsingin yliopiston metsätaloustieteellisen laitoksen esimiehelle, professori EINO SAARELLE esitän parhaat kiitokseni. Kiitän myös Suomen Metsätieteellistä Seuraa, joka on ottanut tutkimuksen julkaisusarjaansa.

Helsingissä, huhtikuussa 1955.

Lauri Heikinheimo

Sisällysluettelo

	Sivu
1. Tutkimusmenetelmä	7
2. Tutkimusvuosi	9
21. Yleiskatsaus	9
22. Maatalous	10
23. Metsätalous	11
24. Teollisuus	12
25. Rakennustoiminta	13
26. Työllisyys	15
3. Henkilöryhmitys	24
4. Aluejako	26
5. Ajankäyttöryhmien sisältö ja rajat	28
6. Keskivirheet	32
61. Varianssikaavat	32
62. Keskivirhelaskelmien suoritustapa	35
7. Työttömyysaika ja työttömyystyöpanos	39
8. Viljelmien pelto- ja metsäpinta-alat sekä lukumäärä	45
Kirjallisuutta — <i>References</i>	48
Taulukoiden luettelo — <i>List of tables</i>	49
Tulostaulukot — <i>Result tables</i>	53
<i>Summary</i>	108

1. Tutkimusmenetelmä

Vuoden 1950 maaseudun työvoiman tutkimuksen menetelmä on yksityiskohtaisesti selvitetty tämän tutkimussarjan osassa I (HEIKINHEIMO 1954). Tässä mainittakoon siitä seuraavaa.

Vuosien 1950 ja 1951 vaihteessa suoritettun yleisen väestönlaskennan yhteydessä tuli laskijoiden kaikissa maalaiskunnissa täyttää kuukauden 1. tai 15. päivänä vuosina 1886—1935 syntyneistä miespuolisista henkilöistä erityinen työvoimalomake (T-lomake). Lomakkeessa tiedusteltiin taannehtivasti kuukausittain ja päivän tarkkuudella koehenkilön ajankäyttöä kalenterivuonna 1950. Lisäksi pyydettiin tietoja koehenkilön iästä, asunnosta, hänen mahdollisesti viljelemästään maatilasta sekä työkyvystä. Lomakkeita kertyi kaikkiaan n. 48 000 kpl., joista 44 667 hyväksyttyä lomaketta työkykyisiksi arvostelluista koehenkilöistä. Viimeksi mainitut lomakkeet muodostavat tässä julkaistujen tulosten perusaineiston. Lomakkeiden lukumäärä erikseen käsitellyissä näytteen alaryhmissä on merkitty tulostaulukoihin (luku *m*).

Perusmateriaali käsiteltiin reikäkorttikoneilla laskemalla lomakkeisiin merkityt arkipäivien lukumäärät ryhmittäin yhteen ja suurentamalla näin saadut summat suurennuskertoimella. Kaikki taulukoissa 1—15 esitetty tulokset ovat estimaatteja, absoluuttiset luvut ovat suurennettuja summia.

Tilastollisella estimaatilla tarkoitetaan näytteestä laskettua, perusjoukon ominaisuutta kuvaavan suureen likiarvoa. Vaikka estimaatti ei ilmaisekaan perusjoukon suureen täsmällistä arvoa, kuuluu oikein suoritettun estimoinnin luonteeseen, että voidaan numerollisesti ilmaista ne rajat, joiden välillä tietyin edellytyksin ko. »todellinen arvo» on. Esimerkiksi puun käytön tutkimuksissamme maaseutuväestön puun käyttöä ilmaisevat luvut ovat estimaatteja, koska ne on saatu näytteestä. Teollisuuden puun käyttöä osoittavat luvut sen sijaan on saatu laskemalla kaikkien teollisuuslaitosten koko ao. puun käytön määrät yhteen, ja ne ovat siten tietyin varauksin täsmällisiä lukuja.

Näytteestä laskettu keskiarvo tai suhdeluku on sellaisenaan perusjou-

kon tunnusluvun estimaatti. Sen sijaan näytteestä laskettu summa on kerrottava otantaosuuden käänteisluvulla eli suurennuskertoimella. Vasta tämä suurennettu summa on perusjoukon tunnusluvun estimaatti.

Taulukoissa 1—13 esitetyt tulokset on suurennettu kunnittain väliaikaisin suurennuskertoimin, laskettu yhteen lääneittäin, työvoimapiireittäin ja metsänhoitolautakunnittain, kerrottu lopullisen ja väliaikaisen suurennuskertoimen välisellä suhdeluvulla ja lopuksi laskettu yhteen koko maaseudun tuloksiksi. Taulukoissa 14 ja 15 esitetyt viljelijöiden estimaatit on saatu laskemalla suurentamattomat tulokset yhteen lääneittäin, kertomalla summat läänien lopullisilla suurennuskertoimilla sekä laskeamalla tulot yhteen koko maaseudun (ilman Ahvenanmaata) tuloksiksi. »Muiden kuin viljelijöiden» estimaatit on saatu vähentämällä kaikkien työkykyisten miesten estimaateista (taulukot 1—9) viljelijöiden estimaatit.

Taulukoita laskettaessa on suurennusmenetelmiin tullut toinenkin periaatteellinen eroavaisuus. Taulukoita 1—9 suurennettaessa jouduttiin teknillisistä syistä suurennettua summaa katkaisemaan 10 päivän tarkkuudella alaspäin pyöristäen. Taulukoissa 10—15 on vastaavassa tilanteessa sen sijaan käytetty tasaavaa pyöristystä. Tästä johtuu, että taulukoiden 1—9 luvut ovat jonkin verran liian pieniä ja että tämä virhe erityisesti kasaantuu muiden kuin viljelijöiden estimaatteihin. Tarkistuslaskelmin on voitu todeta, että nämä virheet eivät näy taulukoiden 1—9 prosenttiluvuissa, mutta mainittujen taulukoiden absoluuttisissa luvuissa voi esiintyä n. 1 %:n virheitä, muilla kuin viljelijöillä virheet voivat olla huomattavasti sitä suuremmatkin. Muut edellä mainitut epätasaisuudet aineiston käsittelyssä eivät ole aiheuttaneet tulosten käyttökelpoisuutta vähentäviä virheitä.

2. Tutkimusvuosi

21. Yleiskatsaus

Seuraavat tiedot taloudellisesta kehityksestä perustuvat etupäässä valtiovarainministeriön, Kansallis-Osake-Pankin ja Pohjoismaiden Yhdyspankin julkaisemiin taloudellisiin katsauksiin (Taloudellinen tilannekatsaus . . . , Taloudellinen katsaus . . . ja Unitas). Kovin monien kirjallisuusviittausten välttämiseksi nämä lähteet mainitaan seuraavassa esityksessä vain taulukoissa.

Suomen talouselämälle v. 1950 antoi leimansa vuoden alusta hiljalleen nouseva suhdannekehitys, joka kesäkuussa puhjenneen Korean sodan johdosta vuoden loppupuoliskolla muuttui todelliseksi »boomiksi» ja saavutti huippunsa vasta vuoden 1952 alussa. Vuoden 1950 edullisen tilan-

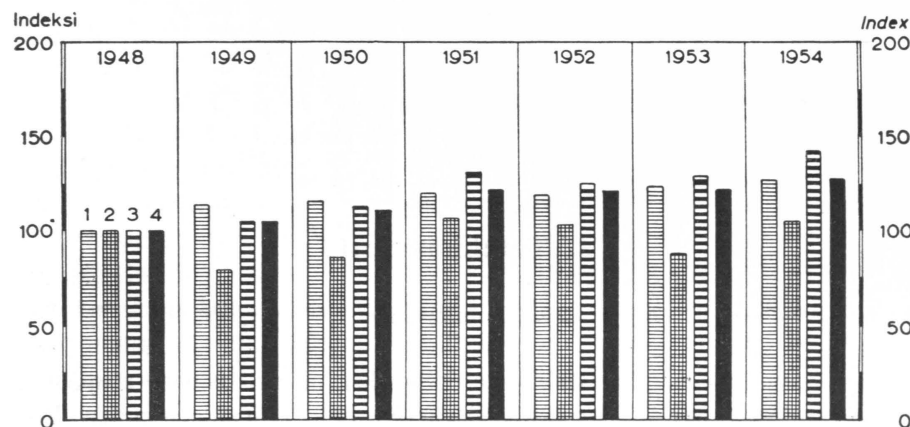
Taulukko I. Tuotantovolyyymi-indeksejä vv. 1948—1954.

Table I. Volume indices of production in 1948—1954.

Lähde — Source: Tilastokatsauksia No 5/1955; Taloudellinen tilannekatsaus 1954.

	1948 = 100					
	1949	1950	1951	1952	1953	1954 ¹
Maatalous — <i>Agriculture</i>	114	116	120	119	123	127
Metsätalous — <i>Forestry</i>	79	86	107	103	88	105
Teollisuus — <i>Industry</i>	105	113	131	125	131	142
Rakennustoiminta — <i>Construction</i>	117	120	122	121	137	151
Nettokansantuote — <i>Net national product</i> :						
— Kaikkiaan — <i>Total</i>	105	111	122	121	122	129
— Työkykyisessä iässä olevaa kohden — <i>Per person of working age</i>	105	110	121	118	119	125

¹ Laskettu valtiovarainministeriön kansantalousosaston antamien ennakkotietojen perusteella — *Computed from provisional figures given by the Economic Department of the Ministry of Finance.*

Kuva 1. Maatalouden (1), metsätalouden (2), teollisuuden (3) ja koko kansantalouden (4) tuotantovolyymi vv. 1948—1954. 1948 = 100. Lähde: taulukko I.

Figure 1. Volume of production in agriculture (1), in forestry (2), in industry (3) and in total national production (4) in 1948—1954. 1948 = 100. Source: Table I.

teen Suomelle tuottamaa hyötyä kuitenkin häiritsi sisäisten olojemme epävakaisuus. Inflatorinen kehitys, joka vuosien 1948 ja 1949 aikana näytti pysähtyneen, ryöstäytyi vuoden 1950 aikana uudelleen valloilleen aiheuttaen työmarkkinoilla suuresti tuotantoa häirinneitä levottomuuksia. Kaikkiaan suoritettiin vuoden aikana neljä yleistä palkkatason korotusta yhteismäärältään n. 30 %, elinkustannusten kohotessa jokseenkin yhtä paljon. Kuitenkaan ei voitu välttyä syys- lokakuussa varsinkin metalli- ja sahateollisuutta lamauttaneilta lakoilta.

Vuotta 1950 voidaan kokonaisuutena pitää taloudelliselta tulokseltaan keskinkertaisen edullisena kuten näkyy taulukosta I, jonka luvut on myös ilmaistu kuvissa 1 ja 2.

Koko nettokansantuotoksen kehityksessä (kuva 1) tutkimusvuosi osoittautui huomattavasti edellistä vuotta paremmaksi, mutta vasta vuonna 1951 näyttää tuotannon volyymi lopullisesti selvinneen sodan seuraamuksista ja saavuttaneen eräänlaisen »normaalitason».

22. Maatalous

Maatalouden kannalta (kuva 1) muodostui vuosi 1950 verrattain normaaliksi portaaksi kehityksessä. Alkukesää pidettiin sääsuhteiltaan edullisena, loppukesä oli korjuutöiden kannalta liian sateinen. Hallat olivat

Taulukko II. Sato pellostaa vv. 1948—1954.

Table II. Crop on land under plough in 1948—1954.

Lähde — Source: Suomen tilastollinen vuosikirja; Taloudellinen tilannekatsaus.

	Milj. kg. — Kilograms in millions						
	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954 ¹
Ruis ja vehnä — Rye and wheat	464	542	511	397	410	348	430
Ohra ja kaura — Oats and barley	855	904	878	927	1032	1218	1130
Peruna — Potatoes	1950	1157	1273	1327	1504	1379	1250
Heinä — Hay	2308	2802	3017	2967	3142	3408	3210
Kokonaissato milj. ry — Total crop in millions of fodder-units	3262	3464	3450	3344	3609	3852	3800
— ry/ha — Fodder-units per ha	1349	1411	1420	1360	1444	1530	1500

paikallisesti rajoittuneita, eikä niillä koko maata ajatellen ollut mainittavaa merkitystä. Edellisenä kesänä sen sijaan hallavahingot olivat olleet suuret; useissa Keski-Pohjanmaan ja Perä-Pohjolan kunnissa tuli miltei täysi kato. Pellon sato vuosina 1949—54 näkyy taulukosta II.

Karjatalouden tuotoksesta mainittakoon vain, että tuotetun maidon määrä vuosina 1949—1954 jatkuvasti vuosi vuodelta suureni. Suhteellisesti suurin (17 %) oli nousu vuodesta 1949 vuoteen 1950.

23. Metsätalous

Metsätalouden tuotantovolyymi (kuva 1) on, päinvastoin kuin maatalouden, erittäin herkkä suhdannevaihteluille. Tuotantovolyymi-indeksi osoittaa vuoden 1950 tuloksen olleen metsätaloudessa verrattain heikko, kuitenkin jonkin verran parempi kuin vuosien 1948—54 pahimman lamavuoden 1949. Yksityiskohtaisemmin näkyy metsätalouden kehitys kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asiain osaston antamista kaupallisten hakkuiden määriä osoittavista luvuista taulukossa III.

Järeätä puuta hakattiin v. 1950 huomattavasti enemmän kuin edellisinä vuosina ja vuosiin 1951—54 verrattunakin täysin »normaali» määrä. Sen sijaan paperipuun hakkuut vähenivät edellisinä vuosina kerääntyneiden varastojen takia v. 1950 edellisestä vuodesta 14 % ja sitä edellisestä vuodesta kokonaista 45 %. Kun myös kaivospuun hakkuut olivat vähäiset ja polttopuun hakkuut suorastaan minimaaliset, jäi pinotavaran

¹ Ennakkotietoja — Provisional figures.

Taulukko III. Markkinapuun hakkuumäärät vv. 1948—1954. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön antamia lukuja.

Table III. Output of timber for sale in 1948—1954. Figures given by the Ministry of Communications and Public Works.

	milj. pm ³ — cubic meters (piled measure) in millions						
	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954
Järeää puuta — <i>Saw logs</i> ..	7.2	9.0	13.4	13.8	10.1	9.9	14.3
Paperipuuta — <i>Pulp wood</i> ..	15.8	10.1	8.7	14.1	14.2	10.4	15.4
Kaivospuuta — <i>Pitprops</i>	2.0	0.6	0.9	1.3	1.5	1.0	1.1
Polttopuuta ym. — <i>Fuel wood etc.</i>	9.0	3.3	2.8	6.9	9.3	7.9	4.7
Yhteensä — <i>Total</i>	34.0	23.0	25.8	36.1	35.1	29.2	35.5

hakkuumäärä tutkimusvuonna 12.4 milj. pm³:iin. Vuosina 1948—54 pinotavaran kaupalliset hakkuut olivat vuosia 1949 ja 1950 lukuunottamatta vähintään n. 20 milj. pm³, joten tutkimusvuotta tässä suhteessa voidaan pitää hyvin huonona. Pinotavarahakkuiden vähyyttä kevättalven aikana korosti vielä, että niistä vain n. 1/3 suoritettiin vuoden ensi puoliskolla. Kalenterivuosina 1951—54 vähintään puolet pinotavarasta hakattiin kesäkuun alkuun mennessä (Valtiovarainministeriön ...).

24. Teollisuus

Teollisuuden tuotantovolyymi oli, kuten kuvasta 1 ja yksityiskohtaisemmin taulukosta IV näkyy, v. 1950 jonkin verran suurempi kuin edellisenä vuonna, mutta vuosien 1951—54 tasolle se ei kuitenkaan vielä nousut. Tutkimusvuonna kysyntä sekä maailmanmarkkinoilla että kotimaassa oli erityisen vilkas ja inflaation pelko sitä yhä kiihdytti. Paperi- ja selluloosateollisuuden tuotteiden kysyntä ylitti suuresti tuotantomahdollisuudet ja lakon takia kaikkea myytyä sahatavaraakaan ei voitu toimittaa vientiin. Sen sijaan puutalojen vienti Neuvostoliittoon pääsi alkuun vasta kesällä kauppasopimuksen tultua solmituksi ja tämän teollisuuden tuotos jäi puoleen edellisestä vuodesta. Myös vanerin markkinat olivat heikot, ja tuotos jäi vuoden 1949 tasoa alemmaksi.

Varsinkin kulutusta palvelevassa kotimarkkinateollisuuden osassa tuotannon volyyymi v. 1950 nousi edellisestä vuodesta huomattavan paljon saavuttaen monilla aloilla miltei vuosien 1951—54 tason. Sen sijaan ns. raskaan teollisuuden tuotos, jota lakot olivat pahimmin häirinneet, jäi huomattavasti alle kahden edellisenkin vuoden tason.

Taulukko IV. Teollisuustuotannon volyyymi-indeksejä vv. 1948—1954.

Table IV. Volume indices of industrial production in 1948—1954.

Lähde — Source: Tilastokatsauksia No 5/1955.

	1948 = 100					
	1949	1950	1951	1952	1953 ¹	1954 ¹
Kotimarkkinateollisuus — <i>Home market industry</i>	109	115	133	133	133	144
— Metalliteollisuus — <i>Metal industry</i>	106	96	122	121	110	119
— Muut — <i>Others</i>	111	129	140	141	148	160
Vientiteollisuus — <i>Export industry</i> ..	96	107	126	108	113	140
— Puuteollisuus — <i>Woodworking industry</i>	101	102	120	102	104	119
— Paperiteollisuus — <i>Paper industry</i>	93	111	130	112	119	154
Koko teollisuus — <i>Total industry</i>	105	113	131	125	131	142

25. Rakennustoiminta

Rakennustoimintaan luetaan kansantulolaskelmissa talojen ja teollisuuslaitosten rakentamisen (talonrakennustoiminta) lisäksi myös maa- ja vesirakennustoiminta, johon mm. suurin osa työttömyystöitä sisältyy. Taulukko V osoittaa, että koko rakennustoiminnan volyyymi vv. 1949—52 oli jokseenkin tasainen. Vuosina 1953 ja 1954 se huomattavasti suureni, mikä johtui etupäässä työttömyysvarojen entistä paljon runsaammasta käytöstä.

Talonrakennustoiminnan volyyymi kasvoi II maailmansodan päätyttyä vuosi vuodelta (SILTANEN 1952), ja vuotta 1950 pidettiin siihenastisena ennätyksenä. Kuten taulukko V ja kuva 2 osoittavat, volyymin suureneminen kuitenkin jatkui edelleen vuoden 1952 laskua lukuunottamatta, vaikkakin aluksi varsin hitaasti. Koko maan talonrakennustoiminnan volyymin kannalta olivat vuodet 1950—1953 verrattain samanlaiset. On kuitenkin huomattava, että talonrakennustoiminnan volyymistä on saatu täysin luotettavia tietoja vasta vuodesta 1952.

Talonrakennustoiminnan jakautuminen toisaalta asunto- ja maatalousrakennusten ja muiden rakennusten sekä toisaalta maalaiskuntien ja kaupunkien sekä kauppalojen kesken näyttää taulukon VI lukujen mukaan

¹ Ennakkotietoja — *Provisional figures.*

Taulukko V. Rakennustoiminnan volyyymi-indeksejä vv. 1948—1954.

Table V. Volume indices of construction in 1948—1954. Source: Taloudellinen tilannekatsaus 1954 and figures given by the Central Statistical Office.

Lähde: Taloudellinen tilannekatsaus 1954 ja Tilastollisen Päätoimiston antamat luvut.

	1948 = 100					
	1949 ¹	1950 ¹	1951	1952	1953	1954 ²
Uusien talojen rakennus — Building of new houses	112	117	125	118	126	132
Maa- ja vesirakennus — Construction of roads, railways, water-systems etc.	134	126	115	130	169	..
Rakennustoiminta yhteensä — Total construction	117	120	122	121	137	151

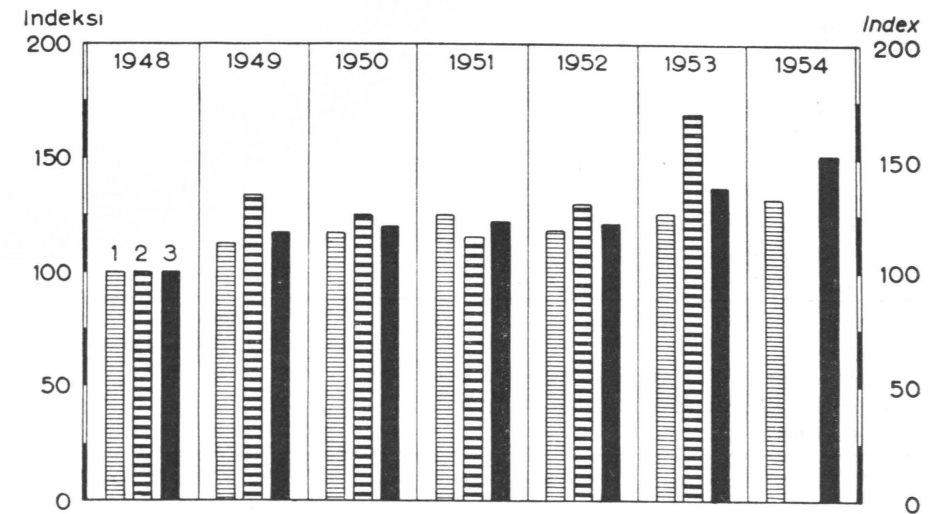
olleen vuosina 1950—54 hyvin samanlainen. Huomattakoon, että valtaosa talonrakennustoiminnasta tulee maalaiskuntien osalle.

Maanhankintalain mukainen ja muu sodan suoranaisesti aiheuttama poikkeuksellinen rakennustoiminta oli vuoteen 1950 mennessä jo supistunut miltei puoleen huippuvuoden 1949 luvuista. Sen jälkeen se edelleen väheni vaikkakin verraten hitaasti. Tämän supistumisen korvasi Aravalain nojalla valtion varoin tuettu asuinrakennustoiminta. Talonrakennustoiminta oli säännöstelty vuotta 1950 lukuunottamatta vuoden 1953 loppuun, tosin vaihtelevassa määrin. Vuonna 1950 esiintyi sekä työvoiman että rakennustarvikkeiden puutetta, mikä johti osittaiseen uudelleensäännöstelyyn vuoden 1951 alusta.

Uusien talojen rakentamisen lisäksi sisältyy kansantulolaskelmien rakennustoiminnan volyyymiin myös talojen korjaustyö, jota sen suhteellisen vähäisen merkityksen takia ei tässä käsitellä. Maa- ja vesirakennuksen volyyymi vv. 1948—54, joka bruttotuotoltaan merkitsi n. 50 % talonrakennustoiminnan bruttotuotosta, näkyy taulukossa V ja kuvassa 2. Myös maa- ja vesirakennustoiminta on vuosina 1949—52 volyyymiltään vaihdellut suhteellisen vähän. Työllisyystilanteen paranemisesta johtuva supistuminen vuosina 1950 ja 1951 näkyy kyllä selvästi, samoin volyymin kasvu v. 1952 työttömyyden jälleen lisääntyessä. Kun työttömyystöiden osuus koko maa- ja vesirakennustoiminnasta on ollut näinä vuosina suhteellisen pieni, n. 10 %, nämä vaihtelut kuitenkin jäävät vähäisiksi.

¹ Vuosien 1949 ja 1950 lukujen vertailukelpoisuus muihin on epävarma. — The comparability of the figures for 1949 and 1950 is uncertain.

² Ennakkotietoja — Provisional figures.

Kuva 2. Uusien talojen rakennuksen (1), maa- ja vesirakennuksen (2) sekä koko rakennustoiminnan (3) volyyymi vv. 1948—1954. 1948 = 100. Lähde: taulukko V.

Figure 2. Volume of building of new houses (1), of construction of roads, railways, water systems etc. (2) and total volume of construction (3) in 1948—1954. 1948 = 100. Source: Table V.

Vuonna 1953 käytettyjen työttömyysvarojen nimellisarvo nousi edelliseen vuoteen verrattuna n. 6-kertaiseksi ja seuraavana vuonna vieläkin suuremmaksi. Tästä johtuu, että vuosina 1953 ja 1954 maa- ja vesirakennustoiminnan volyyymi nousi edellisiin vuosiin verrattuna n. 50 %. On kuitenkin huomattava, että nopean koneellistumisen takia työntekijöiden lukumäärä näissä töissä ei suurentunut läheskään vastaavasti.

26. Työllisyys

Vaikka talouselämässä yleensä vallitsi nouseva suhdanne vuoden 1950 alusta alkaen, maalaiskuntien työttömyyskortistoihin hyväksytyjen henkilöiden lukumäärä oli vuoden neljänä ensimmäisenä kuukautena suhteellisen suuri, lähinnä vuosiin 1953 ja 1954 verrattava (taulukko VII ja kuva 3). Vuoden 1950 muina kuukausina täten ilmaistu työttömyys pysyi korkeasuhdanteen »tavanomaisissa» rajoissa, ja nämäkin kuukaudet olivat työttömyysnumeroiltaan hyvin samanlaiset vuosina 1950 ja 1954. On kui-

Taulukko VI. Talonrakennustoiminnan volyymin rakenne vv. 1950—1954, prosentteina.

Table VI. Structure of total volume of building activity in 1950—1954, in per cent.

Lähde — Source: SILTANEN 1952; Taloudellinen tilannekatsaus 1954.

	1950 ¹	1951	1952	1953	1954
Asuin- ja maatalousrakennukset — Residential and agricultural buildings	67	70	70	69	71
Muut — Others	33	30	30	31	29
Yhteensä — Total	100	100	100	100	100
Maalaiskunnissa — In rural districts	65	63	60	61	59
Kaupungeissa ja kauppaloissa — In towns and market towns	35	37	40	39	41
Yhteensä — Total	100	100	100	100	100

tenkin huomattava, että v. 1954 työttömyysvaroilla järjestettiin myös ns. työllisyystöitä, joiden työntekijät eivät näy työttömyysluvuissa.

Kuten taulukosta VII näkyy, on maalaiskuntien talvityöttömyys yleensäkin ja myös v. 1950 johtunut ennen kaikkea metsätöiden riittämättömyydestä. Vuosien 1949 ja 1950 eri kuukausien lukuja toisiinsa verrattaessa voidaan todeta työttömiksi ilmoittautuneiden lisääntyneen tai vähentyneen suurin piirtein saman verran kuin metsä- ja uittotyöntekijät ovat vähentyneet tai lisääntyneet. Kuten työttömyysluvuiltaan, on v. 1950 myös metsä- ja uittotyöntekijöiden lukumääriltään lähinnä vuosiin 1953 ja 1954 verrattavissa. Vuotta 1951 ja vuoden 1952 alkupuoliskoa on metsä- ja uittotöiden kannalta pidettävä normaalia korkeamman työllisyysasteen aikoina.

Metsä- ja uittotöiden kausivaihtelu v. 1950 oli poikkeuksellisen syysvoittoinen (taulukko VIII), v. 1949 taas työllisyys oli keskitalvella hyvin korkea sotaa seuranneiden vuosien tapaan, mutta syksyllä metsätöitä olivat lamassa. Syystalvea lukuunottamatta vuosi 1950 ei mainittavasti poikkea metsätöiden kausivaihtelultaan vuosista 1951—54. Toistaiseksi epävarmana havaintona todettakoon lievä pyrkimys metsä- ja uittotöiden kausitasoitukseen vuoden 1950 jälkeen. Mikäli taulukosta VII voidaan päätellä, on metsä- ja uittotyövoiman tarjonnassakin ehkä tapahtumassa

¹ Vuoden 1950 lukujen vertailukelpoisuus epävarma. — The comparability of the figures is uncertain.

Taulukko VII. Maalaiskuntien työttömyyskortistoihin hyväksytyjen lukumäärä (a) sekä markkinapuun korjuussa työskentelevien metsätyöntekijöiden ja uittotyöntekijöiden yhteinen lukumäärä (b). Kunkin kuukauden lopussa vv. 1948—1954. Tuhansina työntekijöinä.

Table VII. Number of persons entered in communal unemployment registers in rural districts (a) and aggregate number of forest workers engaged in harvesting wood for sale, and floating workers (b), at the end of each month in 1948—1954. In thousands of workers.

Lähde — Source: a) Sosiaalinen aikakauskirja; b) Valtiovarainministeriön ...

Vuosi Year	Kuukausi — Month												Keski- määrin kk:ssa Average per month
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	1 000 työntekijää — Workers in thousands												
1948 a	0	0	0	0	0	—	—	—	—	—	1	8	1
b	216	234	175	120	110	74	55	63	65	70	88	115	115
a + b	216	234	175	120	110	74	55	63	65	70	89	123	116
1949 a	17	26	37	28	11	3	0	1	4	18	40	49	20
b	180	160	100	55	65	45	25	25	25	30	40	67	68
a + b	197	186	137	83	76	48	25	26	29	48	80	116	88
1950 a	41	43	45	25	7	—	—	—	0	2	3	5	14
b	150	125	65	50	50	45	23	25	33	50	80	115	68
a + b	191	168	110	75	57	45	23	25	33	52	83	120	82
1951 a	7	9	9	5	1	—	—	—	0	0	0	1	3
b	200	190	130	80	70	50	40	45	45	58	85	125	93
a + b	207	199	139	85	71	50	40	45	45	58	85	126	96
1952 a	2	4	5	3	0	0	0	0	0	1	9	23	4
b	200	190	125	88	72	46	32	36	40	52	82	110	89
a + b	202	194	130	91	72	46	32	36	40	53	91	133	93
1953 a	37	46	43	26	13	1	0	0	2	7	21	30	19
b	140	130	80	60	50	38	27	34	40	56	72	85	68
a + b	177	176	123	86	63	39	27	34	42	63	93	115	87
1954 a	32	33	32	23	6	—	—	—	—	—	3	6	11
b	145	126	72	53	53	48	35	41	47	63	90	112	74
a + b	177	159	104	76	59	48	35	41	47	63	93	118	85

Taulukko VIII. Metsä- ja uittotyöntekijöiden lukumäärän kausivaihtelu vv. 1948—1954. Indeks, kuukausien keskiarvo kunakin vuonna = 100. Lähde: taulukko VII.

Table VIII. The seasonal variation in the numbers of forest and floating workers in 1948—1954. Indices, the annual average of the monthly figures = 100. Source: Table VII.

Vuosi Year	Keskimäärin kk:ssa Average per month											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1948	190	200	150	104	96	64	48	55	57	61	77	100
1949	260	230	150	81	96	66	37	37	37	44	59	99
1950	220	180	96	74	74	66	34	37	49	74	120	170
1951	220	200	140	86	75	54	43	48	48	62	91	130
1952	220	210	140	99	81	52	36	40	45	58	92	120
1953	210	190	120	88	74	56	40	50	59	82	110	130
1954	200	170	97	72	72	65	47	55	63	85	120	150

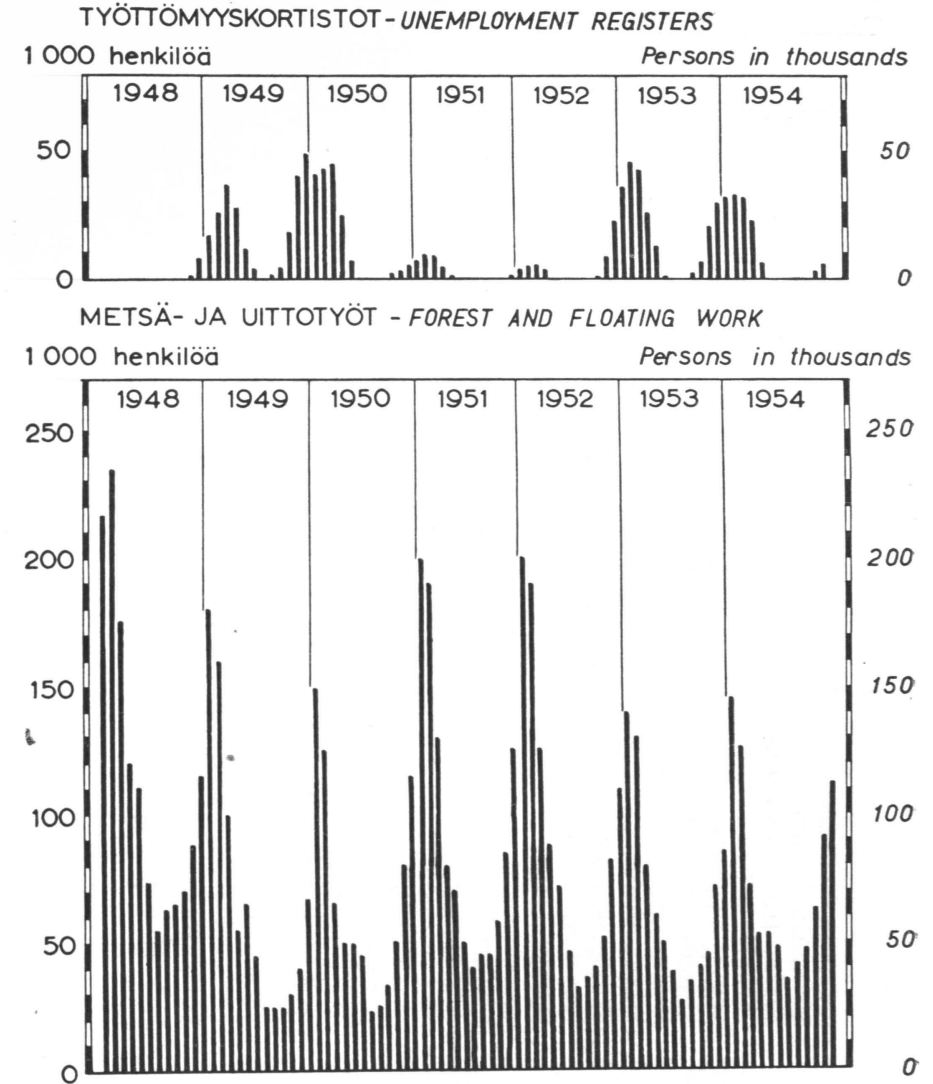
samanlainen kausivaihtelun tasaantuminen. Työllisyystöiden avaaminen v. 1954 tekee päätelmän mainitun vuoden osalta epävarmaksi.

Taulukkoon IX on poimittu eräiden työnantajaryhmien neljännesvuosittaiset työllisyysindeksit. Teollisuuden indeksit on laskettu Sosiaalisen Tutkimustoimiston julkaisemista ketjuindekseistä ja tarkoittavat näytteeseen valittujen teollisuuslaitosten työntekijöiden lukumääriä neljännesvuoden ensimmäisen kuukauden 1. tai 2. palkanmaksukaudella. Näytteen peittävyys on n. 100 000 nais- ja miespuolista työntekijää. Koska se pysyvästi käsittää samat työnantajat, indeksisarja ei kuvaa teollisuuslaitosten lukumäärän muutoksista aiheutuvaa työllisyyden muutosta.

Valtion töiden indeksit on laskettu saman laitoksen julkaisemista luvuista, jotka osoittavat nais- ja miespuolisten työntekijöiden lukumäärän keskimäärin neljännesvuoden ensimmäisen kuukauden aikana seuraavien valtion keskusvirastojen alaisissa töissä: maataloushallituksen insinööriosasto, metsähallitus, rakennushallitus, rautatiehallitus sekä tie- ja vesirakennushallitus. Valtion työttömyysvaroilla järjestämillä työmailla työskentelevät sisältyvät näihin lukuihin, samoin metsähallinnon palkkaamat metsätyöntekijät.

Talonrakennustoiminnan indeksit on saatu Suomen Rakennustyönantajaliiton laskemasta ja Kansallis-Osake-Pankin julkaisemasta indeksisarjasta. Se tarkoittaa järjestyneiden työnantajien palveluksessa neljännesvuoden keskimäärin kuukauden kolmannella viikolla olevien nais- ja miespuolisten rakennustyöntekijöiden lukumäärää.

Teollisuuden työllisyyskehityksessä vain vuosi 1951 muodostaa (taulukon IX mukaan) poikkeuksen, muuten tarkasteltavan ajanjakson vuodet ovat keskenään varsin samanlaiset. Talonrakennustoiminnan alalla vuosi 1950 sen sijaan muodostaa sodanjälkeisen huipun. Myös kausivaihtelu on suhteellisen jyrkkä muihin vuosiin verrattuna. Viimeksi mainittu seikka

Kuva 3. Maalaiskuntien työttömyyskortistoihin hyväksytyjen henkilöiden lukumäärä sekä markkinapuun korjuussa työskennelleiden metsätyöntekijöiden ja uittotyöntekijöiden yhteinen lukumäärä kuukauden lopussa vv. 1948—1954. Lähde: taulukko VII.

Figure 3. Number of persons entered in communal unemployment registers in rural districts and aggregate number of forest workers engaged in harvesting wood for sale, and floating workers. At the end of each month in 1948—1954. Source: Table VII.

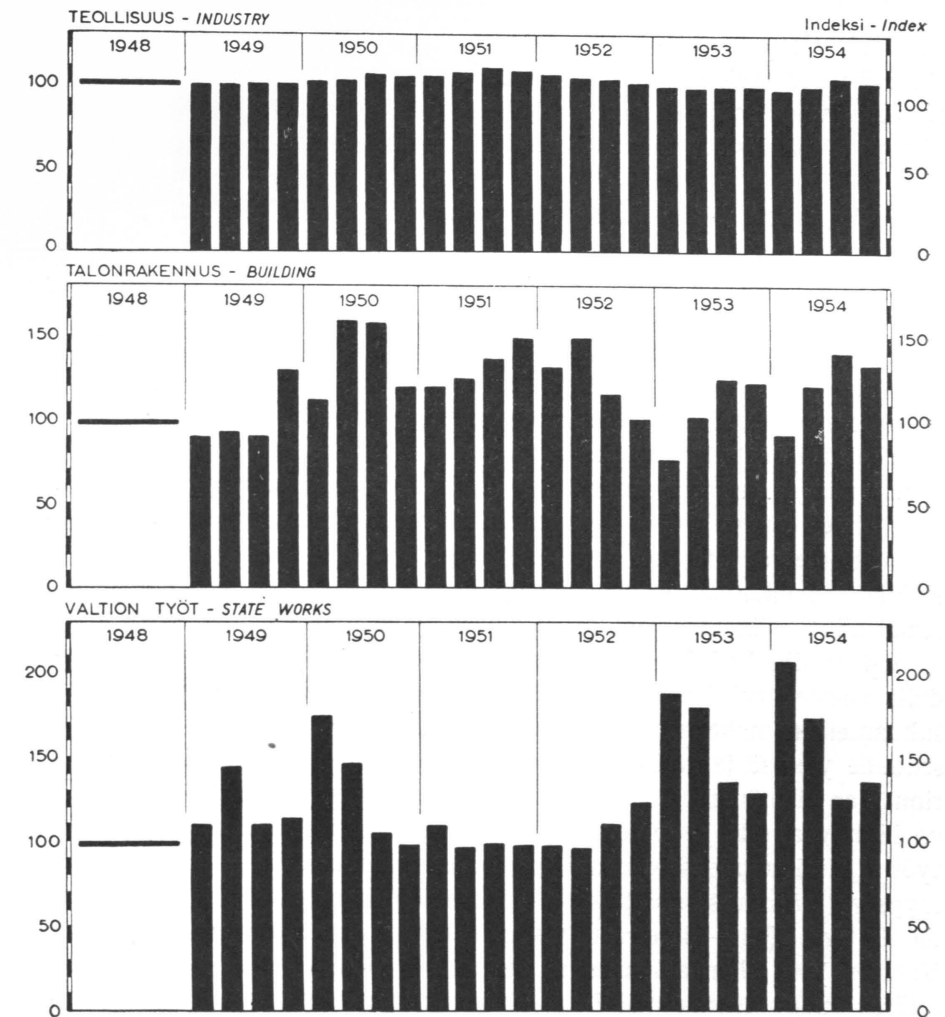
Taulukko IX. Työllisyysindeksejä vv. 1948—1954. Neljännesvuosittain ja vuosittain.

Table IX. Employment indices in 1948—1954. Quarterly and yearly figures.

Lähde — Source: Sosiaalinen aikakauskirja; Taloudellinen katsaus.

Koko vuosi — Total year 1948 = 100

Vuosi ja neljännes Year and quarter		Teollisuus Industry	Talonrakennus- toiminta Building activity	Valtion työt State works
1949	I	100	91	110
	II	100	93	144
	III	101	91	110
	IV	101	129	114
1950	I	102	112	175
	II	103	160	146
	III	106	158	105
	IV	105	121	99
1951	I	105	121	109
	II	107	125	97
	III	110	137	99
	IV	108	149	98
1952	I	106	131	98
	II	104	149	97
	III	103	116	111
	IV	101	101	124
1953	I	99	77	189
	II	98	102	180
	III	99	124	136
	IV	99	122	129
1954	I	98	91	208
	II	99	120	175
	III	104	140	125
	IV	102	133	136
1948		100	100	100
1949		100	101	120
1950		104	138	131
1951		108	133	101
1952		104	124	108
1953		99	106	158
1954		101	121	161

Kuva 4. Työllisyys teollisuudessa, talonrakennustoiminnassa ja valtion töissä neljännesvuosittain vv. 1948—1954. Koko vuosi 1948 = 100. Lähde: taulukko IX.

Figure 4. Employment in industry, building activity and state works in 1948—1954, quarterly figures. Total year 1948 = 100. Source: Table IX.

johtui osaksi syksyllä tarveaineiden loputtua syntyneestä rakennusalan työttömyydestä. Talonrakennustoiminnan työllisyysessä kausivaihtelu on indekseistä päätellen eri vuosina huomattavasti vaihdellut muodoltaan. Valtion töitten työllisyys riippuu suuresti työttömyys- ja työllisyystöit-

ten laajuudesta. Vuoden 1950 kaksi ensimmäistä neljänestä ovatkin lähinnä verrattavissa vv:n 1953 ja 1954 korkeisiin valtion töiden työllisyyslukuihin. Sen sijaan vuoden 1950 III ja IV neljänneksillä, jolloin työtömyys oli vähäistä, valtion töiden työllisyysindeksikin oli pienimmillään.

Edellä esitettyjä tietoja Suomen taloudellisesta kehityksestä vv. 1948—54 voidaan käyttää arvioitaessa, missä määrin tulostaulukoissa esitetyt vuoden 1950 estimaatit kuvaavat maaseudun miestyövoiman ajankäyttöä myös muina vuosina. Tällöin on huomattava, että käytettävissä olleet tilastotiedot vähäisiä poikkeuksia lukuunottamatta tarkoittavat koko valtakuntaa, kaupungit ja kauppalat mukaan luettuina. Maa- ja metsätaloudessa sekä kuljetusväylien rakennuksessa on kaupungeilla ja kauppalloilla suhteellisen vähäinen merkitys, mutta teollisuuden, kaupan ja palvelusten pääosa ja noin kolmannes talonrakennustoiminnan volyymistä tulee niiden osalle. Koko valtakunnan talouselämän aktiviteetissa todetut muutokset eivät siten ole varauksettomasti sovellettavissa maaseutuun, eivätkä sen miespuolisen väestön työllisyyteen. Vielä epävarmempaa on tehdä niistä päätelmiä jonkin osa-alueen työllisyyden kehityksestä.

Vaihteluille herkän metsätalouden suuren merkityksen takia maaseudulla miesten työllisyys *rakenteeltaan* vaihtelee sekä vuodenaikojen että suhdanteiden mukaan enemmän kuin asutuskeskuksissa. Toisaalta maaseudulle yleensä ja myös sen työrytmille on ominaista vanhoillisuus, perinnäinen elämän muoto, joka muuttuu suhteellisen hitaasti. Näin ollen on luultavaa, että jos pidetään yhtenä ryhmänä metsätalouden palkatut työt ja niitä kompensoivat kuljetusväylien rakennustyöt — joihin työttömyystyöt pääasiassa sisältyvät — maaseudun miestyövoiman ajankäyttö on ollut vv. 1951—54 verrattain samanlainen kuin tutkimusvuonna 1950. Vuoteen 1948 II maailmansodan seuraukset vielä vaikuttivat poikkeuksellisen suurin hakkuumäärin ja talonrakennustoiminnan materiaalivaikeuksin ja vuosi 1949 oli tyypillinen laskusuhdannevuosi. Siten ne voivat myös ajankäytön rakenteeltaan poiketa olennaisesti seuraavista vuosista. Vuosista 1950—54 olivat vuodet 1950, 1953 ja 1954 eniten samanlaiset, koska näinä vuosina myös metsätyöt ja työttömyystyöt olivat suunnilleen samassa suhteessa toisiinsa. Vuosia 1951 ja 1952 voidaan pitää sikäli poikkeuksellisina, että metsätyöt riittivät miltei ilman tavanomaisiksi muodostuneita varatöitäkin turvaamaan täystyöllisyyden maaseudulla.

Vaikka maaseudun talouselämässä voidaankin havaita tiettyä jäykkyyttä, tapahtuu siinä epäilemättä jatkuvia trendin luonteisia muutoksia. Teollisuuden, kaupan ja palvelusten merkitys maaseudun miesten työllisyydessä pyrkii suurenemaan, maa- ja metsätalouden osuus vähene-

mään. Teknillisten ja taloudellisten syiden olettaisi johtavan myös jyrkien kausivaihtelujen vähittäiseen tasaantumiseen; joitakin merkkejä siitä onkin havaittavissa. Monet muutkin muutosilmiöt yhteiskunnassa varmaankin vaikuttavat maaseudun miesten ajankäyttöön niin, että se on yhä vähemmän samankaltainen kuin v. 1950. Näiden muutosten laatu ja nopeus ovat mitattavissa vain uusituin tutkimuksin.

3. Henkilöryhmitys

Taulukoiden 1—9 estimaatit tarkoittavat henkilöryhmää *maaseudun miestyövoima*, johon sisältyvät kaikki maalaiskunnissa 31. 12. 1950 asuneet vv. 1886—1935 syntyneet, työkykyiset miespuoliset henkilöt. Työkyvyttömistä miehistä on vastaavat luvut julkaissut RISTIMÄKI (1953). Maaseudun miestyövoimaan kuuluvien henkilöiden estimoitu lukumäärä lääneittäin oli seuraava.

Uudenmaan l.	64 000	miestä
Turun ja Porin l.	124 000	»
Ahvenanmaa	5 000	»
Hämeen l.	91 000	»
Kymen l.	62 000	»
Mikkelin l.	57 000	»
Kuopion l.	113 000	»
Vaasan l.	137 000	»
Oulun l.	86 000	»
Lapin l.	35 000	»

Koko maaseutu 774 000 miestä

Sen henkilöryhmän suuruus, jota jonkin taulukon luvut tarkoittavat, voidaan saada likimäärin selville jakamalla ko. alueen koko vuoden arkipäivien estimoitu summa (z) luvulla 301. Tämä sääntö koskee kaikkia taulukoita.

Taulukoiden 10—13 estimaatit tarkoittavat ainoastaan sitä mainitun henkilöryhmän osaryhmää, ns. *metsä- ja uittotyövoimaa* (metsä- ja uittotyölliset), joka käsittää kaikki 15—64 vuotiaat työkykyiset miehet, jotka vuoden 1950 aikana vähintään 11 päivää osallistuivat metsä- ja uittotöihin, vaikkapa vain omassa metsässä suoritettuihin kotitarvepuun korjuutöihin, sekä lisäksi kaikki maa- ja metsätaloudessa sekä uittossa yhteensä vähintään 21 päivää työskennelleet, joiden metsä- ja uittotyöpanos oli vähintään 1 päivä.

Taulukoissa 14 ja 15 maaseudun miestyövoima on jaettu kahteen pääryhmään: *viljelijöihin* ja *muihin kuin viljelijöihin*. Ensiksi mainittu ryhmä on vielä jaettu alaryhmiin viljelmän peltopinta-alan perusteella. Näin saatuja ryhmiä nimitetään yhteiskuntaryhmiksi.

Viljelijät on se osa maaseudun miestyövoimasta, joka täyttää seuraavat ehdot.

a) Kyseisten miesten oman työn panos maatilatalouteen oli v. 1950 vähintään 21 päivää. Omaan maatilatalouteen luetaan tällöin omien maatalous- ja metsätöiden lisäksi myös omat rakennustyöt.

b) Lisäksi viljelijät täyttävät ainakin toisen seuraavista ehdoista.

ba) He ovat vuoden 1950 aikana omaan lukuunsa tai perheensä jäsenen lukuun viljelleet viljelmää.

bb) He ovat vuoden 1950 lopussa asuneet viljelmällä tai tontilla, jonka haltijaperheen jäseniä he ovat.

Viljelijät jaetaan alaryhmiin sen viljelmän peltopinta-alan mukaan, jota ovat omaan lukuunsa viljelleet tai, jos he täyttävät vain ehdon bb), sen viljelmän tai tontin peltopinta-alan mukaan, jolla ovat vuoden 1950 lopussa asuneet.

Muut kuin viljelijät on koko muu osa maaseudun miestyövoimasta.

4. Aluejako

Tutkimusalue peittää kaikki Suomen maalaiskunnat niihin vuoden 1951 alussa kuuluneine alueineen kuitenkin niin, että siihen kuuluu vuosien 1950/51 vaihteessa Kymin kunnasta erotettu Karhulan kauppala. Sen sijaan samoihin aikoihin muodostetut muut kauppalat eivät kuulu tutkimusalueeseen.

Koko tutkimusalue, jota nimitetään maaseuduksi, on taulukoissa 1—15 jaettu osa-alueisiin lääneittäin, työvoimapiireittäin ja metsänhoitolautakunnittain. Kuitenkin on taulukko 9 esitetty vain työvoimapiireittäin, taulukot 10—13 vain metsänhoitolautakuntien toiminta-alueittain sekä taulukko 14 vain lääneittäin. Näin moninainen aluejaotus johtuu siitä, että taulukot 1—8 on tahdottu tehdä vertailukelpoisiksi sekä väestönlaskennan ja maatalouslaskennan lääneittäisiin, työvoimaviranomaisien työvoimapiireittäisiin, että valtakunnan metsien arvioinnin metsänhoitolautakunnittaisiin tilastoihin. Taulukko 9 on tehty työvoimaviranomaisien pyynnöstä ja siten työvoimapiireittäin, taulukot 10—13 vuoden 1949 metsätalouskomitean pyynnöstä metsänhoitolautakunnittain, ja taulukossa 14 on haluttu noudattaa läänijakoa, koska on oletettavissa sen tulosten tulevan verrattaviksi lähinnä maatalouslaskennan ja väestönlaskennan tuloksiin.

Tuloksia tulkittaessa on tärkeätä muistaa, että työvoimatutkimuksessa *alue määräytyi koehenkilön asuinpaikan eikä työskentelypaikan mukaan*. Siten esim. taulukossa 1 luku, joka ilmoittaa metsätyöpanoksen Lapin läänissä olleen 2 181 000 miespäivää, tarkoittaa, että Lapin läänin alueella vuoden 1950 lopussa asuneet, työkykyiset 15—64 vuotiaat miehet tekivät ko. vuonna arviolta 2 181 000 työpäivää metsätöitä. *Kyseinen luku ei siis tarkoita, että Lapin läänin alueella tehtiin tämä määrä metsätöitä*. Kun juuri Lapin läänin siirtyy runsaasti muista lääneistä kotoisin olevia metsätyöntekijöitä tilapäisiin ansiotöihin, on Lapin läänin alueella siis tehty huomattavasti enemmän metsätalouden ansiotöitä kuin taulukon 1 luvut osoittavat.

Mainittu ero lienee suurin juuri Lapin läänin metsätalouden ansiotöi-

den kohdalla, mutta muuallakin ja muissa töissäkin tulee tällaisia eroja. Niinpä kaupunkien ja kauppaloiden ympäristökunnissa asuvat miehet ilmeisesti tekevät runsaasti töitä kaupunki- ja kauppalakunnissa. Sen sijaan vastakkaissuuntainen työpanoksen siirtyminen on harvinaisempaa. Siten esim. rakennusteollisuuden työpanos tulostaulukoissa on suurempi kuin maalaiskuntien rakennustoimintaan käytetty työpanos.

Vaikkakin tulosten näin tapahtunut paikallistaminen eräiden alueellisten analysointien kannalta voi olla hankala, se toisiin tarkoituksiin on ollut välttämätön. Sitä paitsi aineiston keräys siten, että kukin työpanos-erä olisi paikallistettu käyttöalueeseensa, olisi tuottanut suuria vaikeuksia.

5. Ajankäyttöryhmien sisältö ja rajat

Maaseudun työvoiman tutkimuksen perusaineiston muodosti ns. T-lomake, jonka jäljennös on osassa I ss. 171—174. Tämän lomakkeen ajankäyttöryhmät on lyhyesti määritelty itse lomakkeessa. Aineiston kerääjät merkitsivät lomakkeisiin selityksiä kyseisen työn tai muun ajankäytön laadusta varsinkin niissä tapauksissa, jolloin ko. ryhmän sijoituspaikka lomakkeessa ei ollut kerääjän mielestä selvä. Aineistoa tarkastettaessa tulkinnanvaraisten tapausten sijoitus suoritettiin, ja näin muodostuivat ajankäyttöryhmille entistä yksityiskohtaisemmat määritelmät, jotka seuraavassa luetellaan taulukoiden käytön helpottamiseksi. Luettelossa käytetään samaa järjestystä ja samoja tunnusnumeroita kuin tulostaulukoissa, mutta sen ohessa on luetteloon suluissa merkitty myös T-lomakkeessa käytetty ajankäyttöryhmän tunnus. Ryhmien nimet esitetään tässä hiukan täydellisempinä kuin taulukoissa. Ennen luettelointia toistettakoon seuraavien yleistermien määritelmät.

Työpanoksella tarkoitetaan tuotantoon käytetyn työvoiman määrää työajan yksikköinä (tässä tapauksessa työpäivinä) mitattuna.

Oman työn panos on omaan tai perheenjäsenen lukuun tehtyyn palkattomaan työhön käytettyä aikaa. Huomattakoon, että myös myyntipuun korjuu omasta metsästä ns. hankintakaupalla on »omaa työtä», vaikka siitä saadaankin korvaus kauppasummassa.

Ansiotyöpanos on toisen lukuun palkkaa vastaan tehdyn työn panos.

Kun taulukoissa 14 ja 15 koko työpanos on jaettu oman työn panoksen ja ansiotyöpanoksen kesken, ei määritelmiä kaikissa kohdissa ole voitu täsmällisesti noudattaa. Siten on esim. omassa metsässä suoritettua markkinapuun hakkuun ja ajon työpanos (ryhmä 11) luettu kokonaisuudessaan oman työn panokseen, vaikka siihen sisältyy tuntematonta suuruusluokkaa oleva osuus omassa metsässä pystymetsän ostajan palkkaamana suoritettua työtä.

Ryhmään 29 (muu työpanos kotimaassa) sisältyy kaikki henkiseen työhön käytetty aika (opiskelua ja oman maatilan johtotyötä lukuunottamatta), siis sekä oman työn panos (esim. lääkärin ja kauppiaiden) että

ansiotyöpanos. Tästä huolimatta koko ryhmä on viety ansiotyöpanokseen, johon sen valtaosa kuuluu.

Edellä mainittuja epätarkkuuksia vähäisempi merkitys on sillä, että taulukoissa ansiotyöhön on sisällytetty kaikki vieraalle tehty, myös palkaton työ, kuten talkootyö, työnvaihtopäivät yms.

Omalla tilalla, metsällä jne. tarkoitetaan ao:n omassa tai hänen kanssaan asuvan perheenjäsenen hallinnassa olevaa tilaa, metsää jne.

Vieraan tilalla, metsällä jne. tarkoitetaan jonkin muun kuin edellä mainittujen hallitsemaa tilaa, metsää jne.

- 1 (—) *Työpanos maa- ja kotitalouteen.* Ryhmien 2 ja 5 summa.
- 2 (—) *Työpanos uudisraivaukseen.* Ryhmien 3 ja 4 summa.
- 3 (26) *Oman työn panos uudisraivaukseen.* Omassa tai perheenjäsenen hallinnassa olevien peltojen tai laitumien raivaus.
- 4 (14) *Ansiotyöpanos uudisraivaukseen.* Vieraan tilalla suoritettu peltojen ja laitumien raivaus, myös työskentely raivausyhtiössä ruumiillisen työn tekijänä.
- 5 (—) *Muu työpanos maa- ja kotitalouteen.* Ryhmien 6 ja 7 summa.
- 6 (27) *Muu oman työn panos maa- ja kotitalouteen.* Oman työn panoksen »kaato-ryhmä», jonka muodostaa työpanos omassa tai perheenjäsenen hallinnassa olevien viljelysten, kotieläinten (ei kuitenkaan porojen) hoitoon, rakennusten, kaluston ja muiden varusteiden kunnossapitoon, tuotteiden myyntiin ja myyntipaikalle kuljetukseen, polttopuiden pilkkomiseen, emännän auttamiseen kotitaloustöissä yms. Huomattakoon, että sellaisillakin, jotka eivät ole tilan haltijaperheen jäseniä, usein kuuluu aikaa tämänlaatuisiin juokseviin töihin.
- 7 (17) *Muu ansiotyöpanos maatalouteen.* Vieraan tilalla suoritettut työt, jotka eivät ole uudisraivausta, metsätöitä eivätkä uudisrakennustöitä. Myös vieraan tilalla suoritettu halkojen pilkkominen, maatilan sepän työt ja rakennusten korjaus luettiin tähän ryhmään.
- 8 (21) *Oman työn panos kalastukseen, poronhoitoon ja metsästyksen.* Ryhmään sisältyvät myös mainituista elinkeinoista johtuvat matkapäivät, kuten kalojen myyntimatkat yms.
- 9 (—) *Metsätyöpanos.* Ryhmien 10, 14 ja 17 summa.
- 10 (—) *Työpanos markkinapuun hakkuu- ja ajotöihin.* Ryhmien 11, 12 ja 13 summa.
- 11 (23) *Työpanos omasta metsästä myydyn tai myytävän puutavaran hakkuu- ja ajotöihin.* Ryhmään sisältyy omaan tai perheen jäsenen lukuun tehdyn työn lisäksi myös pystymetsän ostajan palkkaamana omassa tai perheenjäsenen hallinnassa olevassa metsässä suoritettu työ.
- 12 (09) *Työpanos vieraan metsässä markkinapuun hakkuuseen.* Markkinapuulla tarkoitetaan kotitarvepuuta lukuunottamatta kaikkea muuta pyöreätä puutavaraa ja myyntihalkoja.
- 13 (10) *Työpanos vieraan metsässä markkinapuun ajoon.*
- 14 (—) *Työpanos kotitarvepuun hakkuu- ja ajotöihin.* Ryhmien 15 ja 16 summa.
- 15 (22) *Oman työn panos kotitarvepuun hakkuu- ja ajotöihin.* Omaan tai oman tilan

- tarpeisiin tarkoitettun puutavaran hakkuu ja ajo omassa tai vieraan metsässä. Tämän ja ryhmän 18 rajaa on pidettävä epävarmana.
- 16 (08) *Ansio työpanos kotitarvepuun hakkuu- ja ajotöihin.* Vieraan tilan metsässä tämän tilan omiin tarpeisiin tarkoitettun puutavaran hakkuu ja ajo.
- 17 (—) *Muu metsä työpanos.* Ryhmien 18 ja 19 summa.
- 18 (24) *Työpanos omassa metsässä muihin metsätöihin kuin hakkuuseen ja ajoon.* Oman metsä työpanoksen »kaatoryhmä», jolla on ollut taipumus paisua liian suureksi kuten kaatoryhmillä yleensäkin. Ilmeisesti taulukoissa 1—13 osasta tästä ryhmästä kuuluisi ryhmään 15.
- 19 (11) *Työpanos vieraan metsässä muihin kuin hakkuu- ja ajotöihin.* Metsätalouden ansio työpanoksen »kaatoryhmä», joka sisältää korjuutyömaiden merkitsemis-, tie- yms. työt, leimauksen, metsäojien kaivun yms.
- 20 (—) *Ansio työpanos raakapuun kaukokuljetukseen ja lastaukseen.* Ryhmien 21 ja 22 summa.
- 21 (12) *Ansio työpanos uittoon.* Uittoon sisältyy erottelu ja lauttaus (ei kuitenkaan satamissa), merikeräys jokisuulla, työskentely uittohinaajissa, mutta ei työnsahan tai vaneritehtaan tukkialtaassa.
- 22 (13) *Ansio työpanos raakapuun autokuljetukseen ja lastaukseen.* Pyöreän puutavaran, parrujen ja halkojen kuljetus maanteitse autolla sekä sisämaassa suoritettu lastaus rautatievaunuun, autoon tai vesillä kulkevaan pohjalliseen alukseen. Vientisatamissa suoritettu puutavaran lastaus ja lauttaus vietiiin ryhmään 29. Ryhmien 22 ja 29 rajoja on pidettävä epävarmoina.
- 23 (—) *Työpanos talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennukseen.* Ryhmien 24, 25 ja 26 summa.
- 24 (25) *Oman työn panos talojen uudisrakennukseen.* Omien uusien asuin- ja talousrakennusten teko, vanhojen uudelleen rakentaminen ja laajentaminen ja sen yhteydessä tapahtuvat työt, kuten muuraus, tarveaineiden sahaus, hiekan ajo rakennuspaikalle yms. Talojen kunnossapitotyöt ovat ryhmässä 6.
- 25 (15) *Ansio työpanos uusien asuin- ja talousrakennusten tekoon.* Edellistä ryhmää vastaava ansio työpanos. Raja ryhmien 25 ja 26 välillä on epävarma.
- 26 (16) *Muu ansio työpanos talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennukseen.* Julkisten rakennusten, kuten koulujen, sairaaloiden, tehtaiden sekä voimalaitosten uudisrakennus ja niihin liittyvät työt. Ryhmien 25 ja 26 välinen raja on epävarma.
- 27 (18) *Ansio työpanos liikenneväylien rakennukseen.* Maanteiden ja rautateiden rakennus, uittoväylien perkaus. Maanteiden ja rautateiden kunnossapitotyöt on mahdollisuuksien mukaan viety ryhmään 29.
- 28 (20) *Oman työn panos käsityöhön ja pienteollisuuteen.* Vieraan tarvetta varten suoritettu oma ruumiillinen työ omassa työpaikassa sen kokoa rajoittamatta. Sepän, suutarin, teurastajan, autokorjaamon pitäjän, puukkotehtailijan yms. oma ruumiillinen työ. Pelkkä työnjohto kuuluu ryhmään 29.
- 29 (19,28) *Muu työpanos kotimaassa.* Ansio työpanoksen »kaatoryhmä», joten ansio työpanos teollisuuteen, kauppaan, liikenteeseen (raakapuun autokuljetusta ja uittoa lukuunottamatta) ja palveluselinkeinoihin muodostaa ryhmän pääsisällön. Lisäksi ryhmään sisältyy koko henkisen työn panos riippumatta elinkeinosta tai siitä, onko se omaa työtä vai ansio työtä. Ainoastaan maatalan isännän omalla tilallaan suorittama johtotyö luettiin asianomaisiin oman työn panoksen ryhmiin.

- 30 (—) *Työpanos kotimaassa yhteensä.* Ryhmien 1, 8, 9, 20, 23, 27, 28 ja 29 summa.
- 31 (—) *Muu arki aika.* Ryhmien 32—40 summa.
- 32 (01) *Koulunkäyntiin, opiskeluun tai asevelvollisuuden suorittamiseen käytetyt arkipäivät.*
- 33 (02) *Vapaa päivät.* Arkipäivät, jotka on ilmoitettu käytetyn vapaaehtoisen lomaan, kyläily-, virkistys- tai huvimatkoihin, hautajaisiin, häihin, »viinan hakuun», »juopotteluun» tms. Nuorten poikien ja koroillaan eläjien ilman työtä viettämät arkipäivät. Asosiaaliksi merkittyjen henkilöiden vapaa-aika on mahdollisuuksien mukaan viety ryhmään 38.
- 34 (03) *Sairauteen tai sairaan omaisen hoitamiseen käytetyt arkipäivät.* Jos sairautta tuli yli 150 päivää v. 1950 merkittiin ao. koehenkilö työkyvyttömäksi, ja hänen lomakkeensa poistettiin siitä aineistosta, jonka perusteella taulukot 1—15 on laskettu.
- 35 (04) *Matka- ja hukkapäivät.* Työnhakumatkoihin, työpaikan ja kodin välillä tehtyihin matkoihin sekä epäedullisen sään takia hukkaan menneet kokonaiset arkipäivät.
- 36 (05) *Avoim työttömyysaika.* Arkipäivät, jolloin ao. henkilö on käsityksensä mukaan ollut ilman työtä ansio työn puutteen takia. Vrt. myös ss. 39—44. Työttömyys työpanos sisältyy ansio työpanokseen, aon itsensä lakossa olon tähden työttömät päivät vietiiin ryhmään 37.
- 37 (06) *Työttömät lakkopäivät.* Arkipäivät, jolloin ao. on ollut lakossa eikä ole tehnyt omaa tai ansio työtä.
- 38 (07) *Sekalaiset arkipäivät, joita ei ole käytetty työhön.* Muun arki ajan kuin työpanoksen »kaatoryhmä», joka laskijan oli kuitenkin lomakkeessa varustettava selityksellä. Ryhmään jätettiin käsittelyssä vain asosiaalisten henkilöiden joutilaisuuteen, jatkuvaan juopotteluun yms. käyttämä aika, van- kilassaolopäivät ja muu tähän verrattava ajankäyttö.
- 39 (—) *Ulkomailla käytetty työpanos.* Laskijoita ei nimenomaan kehoitettu lomakkeeseen merkitsemään, oliko ao. henkilö oleskellut kotimaassa vai ulkomailla. Pyydytyissä yleishuomautuksissa laskijat kuitenkin usein huomauttavat ulkomailla oleskelusta. Kun näin oli tehty, vietiiin ulkomailla käytetty työpanos erityiseen ryhmään, muu ulkomailla käytetty arki aika sen sijaan käsiteltiin kuten kotimaassakin käytetty arki aika. Keräys- ja käsittelymenetelmästä johtuu, että tätä ryhmää on pidettävä epäluotettavana. Se on ilmeisesti liian pieni, aliarvioinnin suhteellinen määrä voi suuresti vaihdella alueittain.
- 40 (—) *Arki aika, jonka käyttö on tuntematon.* Arkipäivät, joiden käytön laatua laskija ei ilmoittanut.
- 41 (—) *Arki aika yhteensä.* Ryhmien 30 ja 31 summa.
- 42 (30) *Luppo aika.* Omilla töillä peitetty työttömyys. Arkipäiviä, jotka jo sisältyvät oman työn panoksen ryhmiin, mutta jotka koehenkilö ilmoitti olleensa halukas ja kyenneensä käyttämään ansio työhön, jos sellaista olisi ollut saatavissa niin läheltä, että työn olisi voinut suorittaa kotoa käsin.
- 43 (—) *Oman työn panos yhteensä.* Ryhmien 3, 6, 8, 11, 15, 18, 24 ja 28 summa.
- 44 (—) *Ansio työpanos yhteensä.* Ryhmien 4, 7, 12, 13, 16, 19, 20, 25, 26, 27, 29 ja 39 summa.
- 45 (—) *Muu arki aika.* Ryhmien 32—38 ja 40 summa.

6. Keskivirheet

61. Varianssikaavat

Taulukoissa 1—15 esitettyjä absoluuttisia estimaatteja miespäivien määristä merkitään tässä julkaisussa tunnuksella x ja niistä laskettuja prosenttilukuja tunnuksella p . Osassa I käytettiin vastaavista estimaateista merkkejä x' , ja \bar{p} , % mutta tässä voidaan yksinkertaisuuden vuoksi jättää indeksit pois.

Osassa I ss. 94—114 on johdettu menetelmä, jolla estimaattien x ja p absoluuttiset varianssit s_x^2 ja s_p^2 sekä suhteelliset varianssit v_x^2 ja v_p^2 voidaan likimäärin arvioida estimaateista itsestään. Seuraavassa esitettävien varianssikaavojen johtamisesta on tässä syytä mainita vain, että käytäntöön otettu uusi apusuure b tarkoittaa osan I lauseketta $c^2 Ka$ siten, että K on kaikissa tapauksissa 18 ja a koko vuodelle 301 sekä kaikille kuukausille 25 päivää. Apusuure $v_m^2 = (1 - \varphi)/m = (n - m)/nm$.

Absoluuttisten lukujen x varianssi saadaan kaikissa niissä tapauksissa, jolloin vastaava suhdeluku p on enintään 30 %, tyydyttävänä likiarvona kaavoista

$$s_x^2 \sim bx \quad (1a)$$

$$v_x^2 \sim b/x \quad (1b)$$

Niissä suhteellisen harvoissa tapauksissa, jolloin asianomainen estimaatti $p > 30$ %, antavat kaavat 1a ja 1b huomattavasti liian suuria arvoja. Tällöin on syytä käyttää yleiskaavoja

$$s_x^2 \sim \frac{c^2}{m} (z - x) x + v_m^2 x^2 \quad (2a)$$

$$v_x^2 \sim \frac{c^2}{m} \frac{(z-x)}{x} + v_m^2 \quad (2b)$$

joita voidaan käyttää p -estimaatin suuruudesta riippumatta.

Kaavoihin 1a, 1b, 2a ja 2b saadaan tarvittavat suureet seuraavasti. x on se absoluuttisena lukuna tulostaulukoissa 1—15 ilmaistu estimaatti, jonka varianssi halutaan laskea. Taulukosta saatuun lukuun on muistettava liittää kolme nollaa, koska luvut tarkoittavat tuhansia miespäiviä.

z saadaan myös asianomaisesta taulukosta (ajankäyttöryhmästä 41, arki aika yhteensä). Sekin on taulukoissa ilmaistu tuhansina miespäivinä.

b ja c^2 saadaan taulukosta X.

m , joka tarkoittaa niiden henkilöiden lukumäärää, joiden lomakkeista ao. estimaatit on laskettu, saadaan samasta tulostaulukosta kuin estimaatti x .

v_m^2 eli m -luvun suhteellinen varianssi saadaan samoin ao. tulostaulukosta. Taulukoissa 1—9 se on useimmiten niin pieni, että se voidaan jättää huomioon ottamatta.

Esimerkki 1. Taulukossa 1 halutaan laskea Uudenmaan läänin 1. ajankäyttöryhmän x -estimaatin 5 661 000 miespäivää, absoluuttinen varianssi. Taulukosta 2 nähdään, että vastaava $p = 29.2$ %, joten voidaan käyttää kaavaa 1a. Taulukosta X saadaan $b = 3\,000$. Siis $s_x^2 \sim 3\,000 \cdot 5\,661\,000 = 16\,980$ milj. miespäivää.

Vertailun vuoksi laskettakoon s_x^2 myös kaavaa 2a käyttäen. Taulukosta 1 riviltä 41 saadaan $z = 19\,363\,000$ miespäivää ja saman taulukon alariviltä $m = 3\,408$ sekä $v_m^2 = 0.0000$. Taulukosta X saadaan $c^2 = 0.56$.

Siten

$s_x^2 \sim \frac{0.56}{3\,408} (19\,363\,000 - 5\,661\,000) 5\,661\,000 + 0 = 12\,750$ milj. miespäivää.

Ottamalla variansseista neliöjuuri ja kertomalla tulos kahdella saadaan ensiksi lasketussa tapauksessa varmuusrajoiksi $5\,661 \pm 261$ tuhatta miespäivää (5 400 ja 5 922 tuhatta miespv.) ja jälkimmäisessä $5\,661 \pm 226$ tuhatta miespäivää. Viimeksi mainittua tulosta on pidettävä oikeampana, mutta tulosten erolla ei ole käytännön kannalta mainittavaa merkitystä.

Prosenttilukujen p varianssi saadaan kaikissa tapauksissa kaavoista

$$s_p^2 \sim \frac{c^2}{m} p (100 - p) \quad (3a)$$

$$v_p^2 \sim \frac{c^2}{m} \frac{(100 - p)}{p} \quad (3b)$$

Taulukko X. — Keskivirheiden laskemisessa tarvittavat apusuureet b ja c^2 .

Table X. — Coefficients b and c^2 for standard error calculations.

Ajankäyttöryhmä Activity group	Taulukot — Tables					
	1—9		10—13		14—15	
	b	c^2	b	c^2	b	c^2
	Koko vuoden estimaateille — For estimates of total year					
1	3 000	0.56	3 000	0.56	1 600	0.30
2—4	1 600	0.30	1 600	0.30	1 600	0.30
5—6	3 000	0.56	3 000	0.56	1 600	0.30
7—8	3 000	0.56	3 000	0.56	3 000	0.56
9—19	1 600	0.30	870	0.16	1 600	0.30
20	1 600	0.30	1 600	0.30	1 600	0.30
21	1 600	0.30	870	0.16	1 600	0.30
22	1 600	0.30	1 600	0.30	1 600	0.30
23—26	3 000	0.56	3 000	0.56	3 000	0.56
27	1 600	0.30	1 600	0.30	1 600	0.30
28—29	3 000	0.56	3 000	0.56	3 000	0.56
30—31	1 600	0.30	1 600	0.30	1 600	0.30
32	3 000	0.56	3 000	0.56	3 000	0.56
33—42	1 600	0.30	1 600	0.30	1 600	0.30
43	3 000	0.56	3 000	0.56	1 600	0.30
44	3 000	0.56	3 000	0.56	3 000	0.56
45	1 600	0.30	1 600	0.30	1 600	0.30
	Kuukausien estimaateille — For monthly estimates					
1—45	360	0.81	360	0.81	360	0.81

p on se taulukoista 2—15 saatu prosenttiluku, jonka varianssi halutaan laskea.

m saadaan samasta taulukosta kuin p tai sitä vastaavasta absoluuttisten lukujen taulukosta.

c^2 saadaan taulukosta X.

Esimerkki 2. Taulukon 2 Uudenmaan läänin 1. ajankäyttöryhmän p -estimaatille 29.2 % halutaan laskea absoluuttinen varianssi. Taulukosta X saadaan $c^2 = 0.56$ ja taulukosta 2 $m = 3\,408$, joten

$$s_p^2 \sim \frac{0.56}{3\,408} 29.2 (100 - 29.2) = 0.34 \text{ prosenttiyksikköä.}$$

Kun saadusta luvusta otetaan neliöjuuri ja tulos kerrotaan kahdella, saadaan estimaatin varmuusrajoiksi 29.2 ± 1.2 prosenttiyksikköä.

Jos esimerkissä olisi haluttu suoraan laskea p -estimaatin absoluuttinen keskivirhe (tai se kaksinkertaisena), olisi se tapahtunut yksinkertaisimmin RITALAN taulukoita (1933) käyttäen.

62. Keskivirhelaskelmien suoritustapa

Kun on saatu estimaatin absoluuttinen tai suhteellinen varianssi, saadaan estimaatin absoluuttinen tai suhteellinen keskivirhe ottamalla varianssista neliöjuuri. Näin on esimerkeissä 1 ja 2 myös tehty. Kertomalla keskivirhe kahdella ja toisaalta lisäämällä, toisaalta vähentämällä saatu tulo estimaatista, saatiin esimerkeissä estimaatin varmuusrajat, joiden väli ilmaisee ns. varmuusvälin. Tämä varmuusväli peittää tietyin edellytyksin sen todellisen arvon, jota tutkimus estimoii. Kun tämän julkaisun tulostaulukoissa ei esiinny 61 koehenkilöä pienemmästä aineistosta laskettuja estimaatteja (pienin koehenkilömäärä on 66), ja kun varmuusväli lasketaan käyttäen keskivirheen kertoimena lukua 2, on varmuusvälin merkitys seuraava. Jos sama tutkimus olisi toistettu eri näyttein lukematomia kertoja ja joka kerta laskettu po. varmuusväli, olisi enintään 5:ssä tapauksessa 100:sta saatu varmuusväli, joka ei olisi peittänyt estimoitavaa perusjoukon tunnusluvun todellista arvoa. Jos varmuusrajoja laskettaessa keskivirheen kertoimena käytetään lukua 2.6, vastaavasti enintään 1 % näin saaduista varmuusväleistä ei olisi peittänyt todellista arvoa. Suhdelukuja 5 % ja 1 % nimitetään (erehtymisen) riskeiksi. Käsillä olevassa tutkimuksessa voidaan riskiä 5 % pitää riittävän pienenä ja siten tyytyä keskivirheen kertoimeen 2. Varmuusasteen sanotaan silloin olevan 95 %.

On syytä erityisesti korostaa, että mainitut varmuusvälin perusteella todellisesta arvosta tehdyt päätelmät pätevät ainoastaan tietyin edellytyksin. Edellytetään mm., että tutkimuksessa näytekysiköt valitaan umpimähkäisesti ja että siinä ei tehdä systemaattisia virheitä. Tässä tarkoitettu varmuusväli ei anna minkäänlaista kuvaa systemaattisten mittaus- ym. virheiden eli harhojen vaikutuksesta tulosten luotettavuuteen. Sen sijaan varmuusväli kyllä ottaa huomioon myös satunnaisten eli toisiansa tasoittavien mittaus- ym. virheiden vaikutuksen. Yhdessä riskin kanssa varmuusväli osoittaa, mikä vaikutus on sillä seikalla, että perusjoukkoa ei tutkita kokonaan, vaan tyydytään otokseen. Kuta useampia näytekysiköitä otokseen otetaan, sitä kapeammaksi tulee varmuusväli, kun muut seikat pysyvät muuttumattomina.

Varsin harvoin on kuitenkaan tarpeen laskea jonkin otantatutkimuk-

sen estimaateille itselleen varmuusrajoja. Eniten tarvitaan varianssilaskelmia tapauksissa, joissa näitä estimaatteja verrataan saman tutkimuksen tai toisen tutkimuksen estimaatteihin tai joihinkin tarkkoihin lukuihin. Koska kahdesta perusjoukon tunnusluvusta X ja Y näytteillä saadut estimaatit x ja y eivät tarkoin kykene määrittämään suureita X ja Y , ei se seikka, että esim. x on suurempi kuin y sellaisenaan vielä osoita, että myös $X > Y$. Ns. hypoteesin $X > Y$ paikkansapitävyyden toteamiseen eli testaamiseen käytetään x - ja y -estimaattien variansseja siten, että niiden avulla lasketaan uuden johdetun estimaatin, joko erotuksen $x - y$ tai osamäärän x/y varmuusrajat. Jos mainittu erotus (tai osamäärä vähennettynä yhdellä) on suurempi kuin sille laskettu kaksinkertainen keskivirhe, sanotaan erotuksen (tai osamäärän) olevan merkitsevä. Tällöin riski, että X ei ole suurempi kuin Y , on pienempi kuin 5 % ja voidaan päätellä, että hypoteesi $X > Y$ on edellä varmuusvälistä mainituin varauksin oikea. Jos taas $x - y$ (tai $x/y - 1$) ei ole suurempi kuin sen kaksinkertainen keskivirhe, joten varmuusväli peittää myöskin 0:n (luvun 1), on hypoteesi $X > Y$ hylättävä, koska ainakaan kyseinen tutkimus ei voi todistaa sitä oikeaksi.

Otantatutkimuksista ei läheskään aina tehdä johtopäätöksiä vertaamalla kahta alkuperäistä estimaattia toisiinsa, vaan jo ennen vertailua johdetaan yhteen-, vähennys-, kerto- tai jakolaskuin uusia estimaatteja ja vasta näin saatujen lukujen erotuksen tai osamäärän merkitsevyys testataan. Alkuperäisten estimaattien variansseista päästään johdettujen estimaattien variansseihin seuraavilla säännöillä.

1) Estimaattien summan tai kahden estimaatin erotuksen *absoluuttinen* varianssi on estimaattien *absoluuttisten* varianssien summa. Jos kyseessä olevat estimaatit merkitään x ja y on siten

$$s_{(x+y)}^2 = s_{(x-y)}^2 = s_x^2 + s_y^2 \quad (4)$$

2) Estimaattien tulon tai kahden estimaatin osamäärän *suhteellinen* varianssi on estimaattien *suhteellisten* varianssien summa

$$v_{(xy)}^2 = v_x^2 = v_x^2 + v_y^2 \quad (5)$$

Edellä esitetyt säännöt tosin pitävät paikkansa vain edellyttäen, että ne luvut, jotka lasketaan yhteen, vähennetään, kerrotaan tai jaetaan,

ovat toisistaan riippumattomia. Taulukoiden 1—15, niissä estimaateissa, jotka tarkoittavat samaa aluetta ja samaa henkilöryhmää, tällainen riippuvuusuhde usein on olemassa. Käytännön kannalta sen merkitys kuitenkin on tässä kyseeseen tulevissa keskivirhelaskelmissa vähäinen.

Usein jouduttaneen taulukoissa 1—15 esitettyjä estimaatteja käyttämään laskutoimituksissa yhdessä sellaisten toisista lähteistä saatujen lukujen kanssa, joiden varianssia pidetään 0:na (esim. väestönlaskennan tulokset). Tässä yksinkertaisessa tapauksessa tämän julkaisun taulukoista poimitun estimaatin absoluuttinen keskivirhe on samalla tämän estimaatin ja »keskivirheettömän» luvun summan tai erotuksen absoluuttinen keskivirhe. Estimaatin suhteellinen keskivirhe on samalla sen ja »keskivirheettömän» luvun tulon tai osamäärän suhteellinen keskivirhe, ts. estimaattia jollakin vakiolla kerrottaessa tai jaettaessa on estimaatin absoluuttinen keskivirhekin kerrottava tai jaettava samalla luvulla.

Esimerkki 3. Taulukon 1 perusteella halutaan verrata Lapin läänin maa- ja kotitaloustyöpanosta $x = 2\,742\,000$ miespäivää saman läänin metsätyöpanokseen $2\,181\,000$ miespäivää, ts. testata niiden erotuksen merkitsevyys. Kaavalla 1a saadaan maa- ja kotitaloustyöpanokselle $s_x^2 = 8\,230$ milj. miespäivää ja metsätyöpanokselle $3\,490$ milj. miespäivää. Ottamalla näiden lukujen summasta neliöjuuri ja kertomalla se kahdella saadaan erotuksen varmuusrajat

$$\pm 2 \cdot 1\,000 \sqrt{8230 + 3490} = \pm 216\,000 \text{ miespäivää.}$$

Alussa mainittujen estimaattien erotus varmuusrajoineen on siten 561 ± 216 tuhatta miespäivää, joten voidaan päätellä, että Lapin läänissä asuneet työkykyiset miehet v. 1950 käyttivät maa- ja kotitalouteen enemmän aikaa kuin metsätöihin.

Esimerkki 4. Halutaan verrata peltohehtaaria kohti laskettua miesten oman työn panosta maatalouteen (ilman uudisraivausta) viljelmänsuuruusluokissa 0.25—0.9 ha peltoa ja 1.0—1.9 ha peltoa Kymen läänissä taulukon 14 perusteella. Merkittäköön näitä lukuja y_1 :llä ja y_2 :lla. Oletetaan, että vertailu halutaan suorittaa laskemalla suhdeluku $\frac{y_1}{y_2}$. Taulukosta 14 saadaan $x = 73\,000$ miespäivää suuruusluokassa 0.25—1.9 ja $98\,000$ miespäivää suuruusluokassa 2.0—4.9 ha. Näiden estimaattien suhteelliset varianssit saadaan kaavalla 1b ja ne ovat 0.0219 ja 0.0163. Vuoden 1950 maatalouslaskennan tuloksista taulukossa XIII nähdään, että ao. viljelmänsuuruusluokkien peltopinta-alat olivat vastaavasti $1\,501$ ha ja $2\,741$ ha. Jakamalla

työpanosluvut vastaavilla peltopinta-aloilla saadaan $y_1 = 48.6$ miespv./ha ja $y_2 = 35.8$ miespv./ha. Koska näissä osamäärissä jakajien variansseja voidaan pitää 0:na ovat osamäärien suhteelliset varianssit kaavan 5 mukaan samat kuin jaettavien suhteelliset varianssit. Täten

$$v_{\frac{y_1}{y_2}}^2 = 0.0219 + 0.0163 = 0.0382$$

$$2 s_{\frac{y_1}{y_2}} = 2 \frac{48.6}{35.8} \sqrt{0.0382} = 0.53$$

Haettu suhdeluku varmuusrajoineen on siten 1.36 ± 0.53 eli 136 ± 53 %, josta nähdään, ettei saatu suhdeluku 136 % merkitsevästi poikkeaa 100 %:sta eikä tutkimuksen perusteella siten voida päätellä ao. hehtaaria kohti lasketun työpanoksen Kymen läänissä olevan viljelmänsuuruusluokassa 0.25—0.9 ha sen suurempi kuin suuruusluokassa 1.0—1.9 ha. Tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, että todellisuudessa eroa on olemassa, vaikka sen toteamiseen on Kymen läänistä saatu liian pieni aineisto. Huomattakoon, että esimerkki tarkoituksellisesti valittiin niin, että keskivirheet tulivat poikkeuksellisen suuria.

7. Työttömyysaika ja työttömyystyöpanos¹

Ajankäyttöryhmän 36 (avoin työttömyysaika) luvut ovat tulosten mielenkiintoisimpia ja niiden luotettavuutta on siten syytä erityisesti tarkastella.

Taulukkoon XI on laskettu v. 1950 työttömyyskortistoon hyväksytyjen, työtä vailla olleiden maalaiskuntien miesten lukumääristä avointa työttömyysaikaa vastaavat arkipäivien lukumäärät. Laskennassa on käytetty kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön työvoima-asiaain osaston aineistoa siten, että kalenteriviikon päättyessä maalaiskuntien työttömyyskortistoissa työtä vailla olleiden miesten lukumäärä on kerrottu ao. viikon arkipäivien lukumäärällä. Tulot on laskettu kuukausittain yhteen. Milloin viikko jakautui kahden kuukauden osalle, on ko. tulo jaettu arkipäivien lukumäärien suhteissa molempiin kalenterikuukausiin. Taulukkoon on lisäksi merkitty vastaavat työvoimatutkimuksen estimaatit.

Taulukosta XI näkyy, että avoin työttömyysaika virallisten lukujen mukaan laskettuna on yleensä merkitsevästi pienempi kuin työvoimatutkimuksessa estimoitu luku. Poikkeuksen muodostavat Kuopion, Kajaa-
nin ja Oulun työvoimapiirit vuoden ensimmäisinä kuukausina.

Osassa I ss. 85—93 todettiin, että systemaattisista muistivirheistä johtuvat työvoimatutkimuksen tulosten mahdolliset harhat ovat suhteellisesti suurimmat pienissä ajankäyttöryhmissä. Esitutkimuksella todettiin varsinkin avoimen työttömyysajan tämän takia tulevan aliarvioiduksi. On siten ilmeistä, että taulukossa XI havaittavat suuret erot »virallisissa» ja työvoimatutkimuksen työttömyysluvuissa eivät ole selitettävissä enempää satunnaisvirheistä kuin tutkimuksen harhoistakaan johtuviksi, vaan todella osoittavat maaseudun miesten avoimen työttömyyden yleensä olleen näiden miesten oman käsityksen mukaan suurempi kuin

¹ Kirjoittajan mielestä viralliseen kielenkäyttöömme tuotu termi *työttömyystyö* on epälooginen, ja vielä harhauttavampaa on puhua *työttömyystöissä olevista työttömistä*. Vanhat termit *varatyö* ja *varatyöläinen* olivat selvemmat. Tässä on kuitenkin tyydytty työttömyystyö-termiin.

Taulukko XI. Maaseudun miesten avoin työttömyysaika v. 1950. Työvoimapiireittäin ja kuukausittain. Tuhansina arkipäivinä. Virallisista työttömyystilastoista laskettujen lukujen (a) ja maaseudun työvoiman tutkimuksen tulosten (b) vertailu. Lähde: Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön julkaisematon aineisto.

Table XI. Number of unemployed days of rural men in 1950. Monthly figures by employment districts, in thousands of week-days. Comparison between figures computed from official statistics (a) and the results of the rural labour force survey (b). Source: Unpublished material of the Ministry of Communications and Public Works.

Työvoimapiiri Employment district	Kuukausi — Month												1950																	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Tuhansia arkipäiviä — Week-days in thousands																	
													a/b	%																
Helsinki	a	4	1	1	0	—	—	—	—	—	—	—	—	6		b	45	35	35	23	10	9	8	13	12	16	17	21	244	2.5
Turku	a	12	7	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	27		b	83	70	67	43	19	16	13	12	15	28	45	49	460	5.9
Tampere	a	15	5	7	3	0	—	—	—	—	1	3	2	36		b	80	60	68	57	24	24	23	26	28	46	55	62	553	6.5
Jyväskylä	a	11	3	9	3	0	0	—	—	2	1	0	0	29		b	31	24	29	27	16	15	11	12	13	15	18	18	229	12.7
Kouvola	a	19	12	10	3	0	0	—	—	—	2	2	3	51		b	65	51	50	44	22	16	15	17	22	32	37	37	408	12.5
Kuopio	a	120	54	45	13	0	—	—	—	—	—	0	0	232		b	55	43	38	36	23	18	12	14	19	19	24	20	321	72.3
Joensuu	a	40	16	30	5	—	—	—	—	—	—	—	—	91		b	66	44	57	46	25	17	15	17	21	34	33	30	405	22.5
Vaasa	a	39	11	9	11	3	0	—	—	—	0	0	1	74		b	87	65	67	59	26	23	17	17	23	38	58	58	538	13.8
Kajaani	a	31	26	37	11	2	—	—	—	—	1	2	4	114		b	15	14	15	14	8	5	5	7	6	9	16	21	135	84.4
Oulu	a	112	46	61	55	13	4	—	—	—	4	19	27	341		b	65	47	52	52	35	30	17	23	36	62	76	69	564	60.5
Rovaniemi	a	11	9	20	6	1	0	—	—	0	11	20	13	91		b	27	25	31	28	27	18	16	16	20	35	44	36	323	28.2
Koko maaseutu — All rural districts	a	414	190	233	112	21	4	—	—	2	20	46	50	1092		b	619	478	509	429	235	191	152	174	215	334	423	421	4180	26.1
	a/b	66.9	39.7	45.8	26.1	8.9	2.1	—	—	0.9	6.0	10.9	11.9	26.1																

viralliset työttömyysluvat osoittavat. Sen sijaan voidaan olla eri mieltä siitä, onko tämä käsityskanta ollut oikea. Tässä todettakoon vain, että valtioneuvoston työttömyysohjeissa (Työttömyysohjeet 1949) vaaditaan ennen työttömyyskortistoon hyväksymistä kuuden päivän työtön odotuskausi, joka ei ole em. »virallisissa» luvuissa tullut huomioon otetuksi. Sitä paitsi ohjeissa asetetaan työttömyyden hyväksymiselle varallisuusraja. Työtön voidaan hyväksyä kortistoon vain, »ellei ole ilmeistä, että hän tulee toimeen ilman yhteiskunnan toimenpiteitä.» Kolmea hehtaaria peltoa suuremman viljelmän omistajat voivat vain poikkeustapauksissa tulla hyväksytyksi työttömyyskortistoon. Taulukon XI luvuista »virallinen» työttömyysaika a on siten käsitteellisesti huomattavasti suppeampi kuin b. Käsitys siitä, kumpi luku paremmin osoittaa »todellisen» avoimen työttömyyden, riippuu siitä, mikä sisältö mainitulle käsitteelle annetaan. Työvoimatutkimuksessa sen määritelmä oli yksinkertaisin mahdollinen: Haastateltavan tuli ilmoittaa niiden arkipäivien määrä, jolloin hän oli ansiotyön puutteen takia työttömänä, ts. päivät, jolloin hän ei tehnyt työtä, koska ansiotyötä ei ollut saatavissa. Ainoa rajoitus tähän määritelmään oli, ettei lakossaolopäiviä saanut merkitä työttömyyspäiviksi. Työttömyysajan pituus sen sijaan sai olla mikä hyvänsä yhdestä päivästä vuoteen, yhtenä tai useampana jaksena vaikkapa päivä joka viikko. Varallisuusasemaa ei myöskään rajoitettu eikä sille seikalle asetettu ehtoja, tuliko ja miten ao. henkilön aktiivisesti hakea työpaikkaa tai minkälatuinen ja miten etäällä sijaitseva työpaikka hänen tulisi vähintään hyväksyä.

Kuopion, Kajaanin ja Oulun työvoimapiireissä oli eräinä pahimpina työttömyyskuukausina avoin työttömyys virallisten lukujen mukaan jopa kaksinkertainen työvoimatutkimuksen tuloksiin verraten. Todennäköisin selitys lienee, että näillä maan pahimmilla työttömyysalueilla suhteellisesti suurin osa työttömyydestä tulee virallisesti rekisteröidyksi ja että ne työttömyyskortistoon ilmoittautuneet, joille ei voida osoittaa työttömyystöitä, usein työskentelevät omissa töissään eivätkä siten pidä itseään tosiasiallisesti työttöminä.

Taulukkojen XI sekä 1—15 avointa työttömyysaika osoittavia lukuja tulkittaessa on tärkeintä huomata, että tämä aika olisi koehenkilöiden ilmoituksen mukaan voitu käyttää tuotannon lisäykseen. Esitutkimuksella saadut kokemukset osoittavat, että pitämällä ajankäytöstä kirjannpitoa työttömyysaika tulee vielä enemmän kuin haastattelututkimuksessa.

Työttömyysilmiön tutkimisen kannalta on avoimen työttömyysajan lisäksi tärkeitä tuntea myös se osa työpanoksesta, joka on käytetty työt-

tömyystöissä. Tätä työhön käytettyä aikaa ei kuitenkaan pidä sekoittaa työttömyysaikaan, jolloin työtä ei ole suoritettu.

Työttömyystyöpanoskin pyrittiin työvoimatutkimuksessa määrittämään koehenkilöitä haastattelemalla. Osassa I ss. 125—128 kuitenkin osoitettiin, että näin saaduissa luvuissa oli ilmeinen harha. Työvoimatutkimuksen estimaatit olivat yleensä kuntien työttömyyskortistojen perusteella laskettuja työttömyystyöpanoslukuja merkitsevästi pienempiä. Tästä syystä taulukoissa 1—15 ei ensinkään esitetä erikseen työttömyystyöpanoslukuja. Mainittu työpanos sisältyy luonnollisesti siitä huolimatta asianomaisiin elinkeinotaisiin ansiotyöpanosryhmiin, etupäässä ryhmään 27 »liikenneväylien rakennus».

Kuntien työttömyystietojen perusteella lasketut työttömyystyöpanoslut on erikseen esitetty työvoimapiireittäin ja kuukausittain taulukossa XII. Näitä lukuja, jotka on laskettu samaa periaatetta noudattaen kuin työttömyysaikaluvutkin, voidaan pitää taulukoissa 1—15 esitettyihin työvoimatutkimuksen estimaatteihin täysin vertailukelpoisina. Taulukon XII lukujen varianssia on keskivirhelaskelmissa pidettävä nollana.

Kolmas työttömyysilmiöön liittyvä ajankäyttöryhmä, piilevä työttömyys eli loppoaika, joka määriteltiin sivulla 31, ansaitsee myöskin tässä yhteydessä erityisen luotettavuustarkastelun, vaikka samaa asiaa on käsitelty myös osassa I ss. 52—53.

Kun työvoimatutkimusta suunniteltiin, toivottiin erityisesti, että se pystyisi antamaan valaisua maassamme hyvin vähän tutkittuun kysymykseen maata viljelevän väestön loppoajasta. On ilmeistä, että tällaista oman tilan vähämerkityksisillä töillä peitettyä työttömyyden aikaa on varsinkin talvi- ja kesäkauden töitten välimailla, jolloin ansiotyöt useimmiten ovat vähäiset ja oman tilan töitä ei etenkään pienillä tiloilla ole riittävästi koko perheelle.

Loppoajan mittaaminen osoittautui kuitenkin hyvin vaikeaksi tehtäväksi. Sen määrä on mm. mielipide- ja elämäntapakysymys eikä sille voida varmaankaan löytää täysin objektiivista, mutta silti käyttökelpoista määrittämistapaa. Kun haastatteluin yritetään viljelijöiltä tiedustella loppoajan määrää, vaikuttaa vastaukseen helposti myös kysymyksen asettamistapa ja sen kautta kysyjän mielipide. Loppoajan selvittäminen koehenkilön päivittäisellä kirjanpidolla näyttää antavan erilaisen tuloksen kuin haastattelututkimus.

Paitsi suoranaisiin havainnoin, voidaan loppoaika laskea myös teoreettisesti, asettamalla oman työn tehokkuudelle jokin normi ja lukemalla tämän normin ylittävä työpanos loppoajaksi. Tällaisen yrityksen on tehnyt RISTIMÄKI (1955).

Taulukko XII. Maaseudun miesten työttömyystyöpanos v. 1950 virallisten työttömyystilastojen avulla laskettuna. Työvoimapiireittäin ja kuukausittain. Tuhansina miespäivinä (a) ja prosentteina työkykyisten miesten koko arkiajasta (b). Lähde: Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön julkaisematon aineisto ja taulukko 9.

Table XII. Labour input to relief work of rural men in 1950 computed from the official statistics. Monthly figures by employment districts, in thousands of week-days (a) and in per cent of total activity of all able-bodied men (b). Source: Unpublished material of the Ministry of Communications and Public Works and Table 9.

Työvoimapiiri Employment district	Kuukausi — Month												1950	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
	a: tuhansia arkipäiviä, b: prosentteja koko arkiajasta a: thousands of week-days, b: per cent of total activity													
Helsinki	a	8	10	11	8	—	—	—	—	—	—	—	—	37
	b	0.5	0.6	0.7	0.5	—	—	—	—	—	—	—	—	0.2
Turku	a	20	23	26	17	2	—	—	—	—	—	—	1	89
	b	0.9	1.0	1.1	0.8	0.1	—	—	—	—	—	—	0.6	0.3
Tampere	a	31	39	43	38	17	—	—	—	—	1	2	4	175
	b	1.2	1.6	1.6	1.6	0.7	—	—	—	—	0.0	0.1	0.2	0.6
Jyväskylä	a	32	25	34	34	17	—	—	—	—	6	6	6	160
	b	2.5	2.0	2.5	2.8	1.4	—	—	—	—	0.4	0.4	0.5	1.0
Kouvola	a	48	59	71	43	14	—	—	—	—	5	6	7	253
	b	1.8	2.3	2.5	1.7	0.5	—	—	—	—	0.2	0.2	0.3	0.8
Kuopio	a	78	108	130	91	24	—	—	—	—	—	—	—	431
	b	4.8	7.0	7.7	6.1	1.6	—	—	—	—	—	—	—	2.2
Joensuu	a	87	87	110	88	27	—	—	—	—	—	—	—	399
	b	5.0	5.2	6.1	5.5	1.6	—	—	—	—	—	—	—	1.9
Vaasa	a	44	46	45	27	14	—	—	—	—	—	—	1	177
	b	1.8	2.0	1.8	1.2	0.6	—	—	—	—	—	—	0.6	0.6
Kajaani	a	13	30	61	62	23	—	—	—	—	—	—	—	189
	b	2.4	5.6	10.6	12.2	4.4	—	—	—	—	—	—	—	2.8
Oulu	a	277	279	321	213	140	22	—	—	—	—	5	17	1274
	b	17.0	17.8	18.9	14.2	9.1	1.3	—	—	—	—	0.3	1.1	6.5
Rovaniemi	a	101	86	127	115	47	2	—	—	—	1	5	11	495
	b	11.9	10.6	14.4	14.7	5.9	0.2	—	—	—	0.1	0.6	1.4	4.9
Koko maaseutu —	a	739	792	979	736	325	24	—	—	—	13	24	47	3679
All rural districts	b	3.8	4.3	4.9	4.1	1.8	0.1	—	—	—	0.1	0.1	0.3	1.6

Määritettäkään luppoaika miten hyvänsä, on tuloksia aina käsiteltävä varauksin. Luppoajan voi katsoa koostuvan useasta komponentista. Osa siitä on työttömyysajan luonteista työmarkkinoille verrattain helposti irroitettavaa aikaa. Osa edellyttää irtautuakseen teknillistä kehitystä, organisatorisia parannuksia, jopa maatalouden ollessa kysymyksessä maanomistusolojen muutoksiakin. Taulukoissa 1—15 esitetyt luppoajan määrät ovat suhteellisen pieniä. On luultavaa, että niistä valtaosa olisi ollut työmarkkinoiden käytettävissä esim. teollisuuteen, jos sitä olisi ollut maaseudulla riittävästi.

8. Viljelmien pelto- ja metsäpinta-alat sekä lukumäärä

Maa- ja metsätalouden työpanosta tutkittaessa on usein tarpeen laskea se pellon ja metsän pinta-alayksikköä tai viljelmää kohti. Kun on kysymys koko valtakunnan tai sen osa-alueen koko miestyövoiman työpanosten vertaamisesta kyseisen alueen koko pelto- tai metsäpinta-alaan, saadaan tarvittavat tiedot vuoden 1950 maatalouslaskennan tuloksista (Yleinen maatalouslaskenta v. 1950). Kunnittain julkaistuista taulukoista voidaan maalaiskuntien pelto- ja metsäpinta-alat helposti laskea vähentämällä koko alueen pinta-aloista kaupunki- ja kauppalakuntien vastaavat pinta-alat. Muunnetut peltopinta-alat, joissa myös korjatun niityn ala on otettu huomioon, julkaistaan maaseudusta erikseen lääneittäin ja metsänhoitolautakunnittain tämän tutkimussarjan osassa VI (VÄÄNÄNEN).

Taulukoita 14 ja 15 käytettäessä tarpeellisia viljelmien pelto- ja metsäpinta-aloja sekä lukumääriä viljelmänsuuruusluokittain ja lääneittäin ei kuitenkaan voida laskea mainituista julkaisuista. Sen tähden ne esitetään maataloushallituksen tilastotoimiston suosiollisella luvalla taulukossa XIII. Luvut on laskettu vuoden 1950 maatalouslaskennan työtaulukoista ja tarkoittavat ainoastaan maalaiskuntia. Karhulan kauppalan tiedot niihin kuitenkin on sisällytetty, koska myös työvoimatutkimus peitti sen. Lukuihin sisältyvät ainoastaan ne tontit ja viljelmät, jotka maatalouslaskennassa alun perin sisällytettiin näihin käsitteisiin eikä niitä erillisiä pelto- ja metsäalueita, jotka maatalouslaskennan painetuissa julkaisuissa on myöhemmin tarkistusten yhteydessä niihin rinnastettu ja yhdistetty. Tästä johtuu, että maalaiskuntien koko peltoala maatalouslaskennan julkaisuista laskettaessa on vähän suurempi kuin taulukossa XIII esitetty luku. Tällä erolla on käytännössä vähäinen merkitys.

Verrattain vähäinen osa viljelmistä on ollut yhteisöjen omistuksessa, koko valtakunnassa 4 % viljelmistä sekä 2 % niiden pelto- ja 4 % metsäalasta (Yleinen maatalouslaskenta v. 1950). Täten taulukon XIII lukuja voidaan käyttää suurta virhettä tekemättä kuvaamaan myös v. 1950

Taulukko XIII. Viljelmien pelto- ja metsäpinta-alat (maatilametsälöiden pinta-alat) sekä viljelmien lukumäärä maalaiskunnissa v. 1950. Läneittäin ja viljelmänsuuruusluokittain peltopinta-alan mukaan. Lähde: Yleisen maatalouslaskennan julkaisematon aineisto.

Table XIII. Total area under plough and total forest area of farms and number of farms in rural communes in 1950. By counties and by farm size classes, according to area under plough. Source: Unpublished material of the agricultural census.

Lääni — County	Viljelmänsuuruusluokka, peltoa ha — Farm size class, area under plough, ha						Yhteensä Total
	0—0.24	0.25—0.99	1—1.99	2—4.99	5—9.99	10—	
Peltopinta-ala, ha — Total area under plough, ha							
Uudenmaan — Uusimaa	584	2 042	2 733	13 185	35 526	166 580	220 650
Turun ja Porin — Turku and Pori	1 222	5 649	10 326	46 308	105 339	308 226	477 070
Hämeen — Häme	1 024	3 367	5 826	28 665	63 888	190 777	293 547
Kymen — Kymi	547	1 501	2 741	16 608	48 080	92 012	161 489
Mikkelin — Mikkelä	323	2 171	4 893	28 689	50 482	50 434	136 992
Kuopion — Kuopio	624	4 163	10 707	57 521	80 950	101 787	255 752
Vaasan — Vaasa	807	4 096	10 118	63 259	151 182	296 315	525 777
Oulun — Oulu	95	2 528	9 357	47 219	66 086	108 639	233 924
Lapin — Lapland	125	1 214	4 088	16 947	14 199	10 218	46 791
Koko maaseutu (ilman Ahvenanmaata) — All rural districts (Åland excluded)	5 351	26 731	60 789	318 401	615 732	1 324 988	2 351 992
Metsäpinta-ala, ha — Total forest area, ha							
Uudenmaan — Uusimaa	1 667	3 130	4 080	30 981	72 785	378 937	491 580
Turun ja Porin — Turku and Pori	3 775	10 795	22 568	138 384	257 141	711 581	1 144 244
Hämeen — Häme	3 387	7 579	15 299	131 507	202 396	646 679	1 006 847
Kymen — Kymi	2 188	3 931	9 557	85 717	212 838	317 800	632 031
Mikkelin — Mikkelä	2 717	11 095	28 219	224 309	380 572	410 343	1 057 255
Kuopion — Kuopio	11 603	35 509	75 616	461 286	512 931	634 410	1 731 355
Vaasan — Vaasa	6 444	17 537	46 548	316 289	555 269	918 083	1 860 170
Oulun — Oulu	13 486	44 926	136 713	587 369	491 556	509 274	1 783 324
Lapin — Lapland	28 077	70 358	129 463	412 614	208 227	87 951	936 690
Koko maaseutu (ilman Ahvenanmaata) — All rural districts (Åland excluded)	73 344	204 860	468 063	2 388 456	2 893 715	4 615 058	10 643 496
Viljelmien lukumäärä — Number of farms							
Uudenmaan — Uusimaa	9 530	4 029	1 934	3 938	4 860	7 336	31 627
Turun ja Porin — Turku and Pori	17 734	10 474	7 183	13 775	14 696	15 145	79 007
Hämeen — Häme	14 316	6 347	4 103	8 611	8 895	9 591	51 863
Kymen — Kymi	9 629	2 799	1 935	4 833	6 616	5 589	31 401
Mikkelin — Mikkelä	3 864	3 887	3 393	8 631	7 340	3 210	30 325
Kuopion — Kuopio	7 737	7 433	7 408	17 896	11 695	6 294	58 463
Vaasan — Vaasa	11 730	7 371	7 024	18 961	20 995	18 360	84 441
Oulun — Oulu	4 733	4 441	6 350	14 805	9 524	6 340	46 193
Lapin — Lapland	1 772	2 188	2 824	5 537	2 130	686	15 137
Koko maaseutu (ilman Ahvenanmaata) — All rural districts (Åland excluded)	81 045	48 969	42 154	96 987	86 751	72 551	428 457

yksityisomistuksessa olleiden maatilojen lukumääriä sekä niiden pelto- ja metsäpinta-aloja. Koska maatalouslaskennan yhdistäminen väestönlaskentaan alle 2 peltohehtaarin viljelmien osalta ei onnistunut odotusten mukaisesti, tulee viljelmänsuuruusluokkiin 0—0.24, 0.25—0.99 ja 1.00—1.99 ha peltoa merkittyjä lukuja käyttää varoen. Erityisesti ensiksi mainittu luokka on sisällöltään epävarma.

Kirjallisuutta — References

- HEIKINHEIMO, LAURI. 1954. Metsätyövoiman tutkimusmenetelmä. Maaseudun työvoiman tutkimuksia I. Summary: Method of surveying forest labour. Finnish rural labour force studies I. Acta forestalia fennica 63. Helsinki.
- RISTIMÄKI, TOINI. [1953]. Työkyvyttömät miehet maalaiskunnissa vuonna 1950. Sosiaalinen aikakauskirja 47, ss. 427—432. Helsinki.
- »— 1955. Kääpiöviljelmien miestyövoiman käyttö. Maaseudun työvoiman tutkimuksia IV. Summary: Use of manpower of dwarf farms. Finnish rural labour force studies IV. Acta forestalia fennica 63. Helsinki.
- RITALA, A. M. 1933. Zur Berechnung des statistischen mittleren Fehlers (Standard error). Acta societatis medicorum fennicæ Duodecim B XIX. Helsinki.
- SILTANEN, PENTTI. 1952. Post-war building in Finland. Bank of Finland monthly bulletin XXVI n:os 11—12. Helsinki.
- Sosiaalinen aikakauskirja. [Eri vuosilta]. Helsinki.
- Suomen tilastollinen vuosikirja. [Eri vuosilta]. Helsinki.
- Taloudellinen katsaus. [Eri vuosilta]. Kansallis-Osake-Pankki [julk.]. Helsinki.
- Taloudellinen tilannekatsaus. [Eri vuosilta]. Valtiovarainministeriön kansantalousosasto [julk.]. Eripainos liitteestä hallituksen esitykseen eduskunnalle valtion tulo- ja menoarvioksi vuodelle . . . Helsinki.
- Tilastokatsauksia. 1955. Julkaissut Tilastollinen Päätoimisto. XXX—1955, N:o 5. Helsinki.
- Työttömyysohjeet. 1949. Suomen asetuskokoelma n:o 780. Helsinki.
- Unitas. [Eri vuosilta]. Helsinki.
- Valtiovarainministeriön kansantalousosaston suhdannesarjat. [Eri vuosilta]. Helsinki.
- Yleinen maatalouslaskenta v. 1950. 1954. Suomen virallinen tilasto III. Maatalous 45: 1—4. Helsinki.

Taulukoiden luettelo — List of tables

Tekstitaulukot — Tables in the text

	Sivu Page
I. Tuotantovolyyymi-indeksejä vv. 1948—1954. — <i>Volume indices of production in 1948—1954</i>	9
II. Sato pellosta vv. 1948—1954. — <i>Crop on land under plough in 1948—1954</i>	11
III. Markkinapuun hakkuumäärät vv. 1948—1954. — <i>Output of timber for sale in 1948—1954</i>	12
IV. Teollisuustuotannon volyyymi-indeksejä vv. 1948—1954. — <i>Volume indices of industrial production in 1948—1954</i>	13
V. Rakennustoiminnan volyyymi-indeksejä vv. 1948—1954. — <i>Volume indices of construction in 1948—1954</i>	14
VI. Talonrakennustoiminnan volyymin rakenne vv. 1950—1954, prosentteina. — <i>Structure of total volume of building activity in 1950—1954, in per cent</i>	16
VII. Maalaiskuntien työttömyyskortistoihin hyväksytyjen lukumäärä sekä markkinapuun korjuussa työskentelevien metsätyöntekijöiden ja uittotyöntekijöiden yhteinen lukumäärä. Kunkin kuukauden lopussa vv. 1948—1954. Tuhansina työntekijöinä. — <i>Number of persons entered in communal unemployment registers in rural districts and aggregate number of forest workers engaged in harvesting wood for sale and floating workers, at the end of each month in 1949—1954. In thousands of workers</i>	17
VIII. Metsä- ja uittotyöntekijöiden lukumäärän kausivaihtelu vv. 1948—1954. Indeksi, kuukausien keskiarvo kunakin vuonna = 100. — <i>The seasonal variation in the numbers of forest and floating workers in 1948—1954. Indices, the annual average of the monthly figures = 100</i>	18
IX. Työllisyysindeksejä vv. 1948—1954. Neljännesvuosittain ja vuosittain. — <i>Employment indices in 1948—1954. Quarterly and yearly figures</i>	20
X. Keskvirheiden laskemisessa tarvittavat apusuureet b ja c^2 . — <i>Coefficients b and c^2 for standard error calculations</i>	34
XI. Maaseudun miesten avoin työttömyysaika v. 1950. Työvoimapiireittäin ja kuukausittain. Tuhansina arkipäivinä. Virallisista työttömyystilastoista laskettujen lukujen ja maaseudun työvoiman tutkimuksen tulosten vertailu. — <i>Number of unemployed days of rural men in 1950. Monthly figures by employment districts, in thousands of week-days. Comparison between figures computed from official statistics and the results of the rural labour force survey</i>	40
XII. Maaseudun miesten työttömyystyöpanos v. 1950 virallisten työttömyys-tilastojen avulla laskettuna. Työvoimapiireittäin ja kuukausittain. Tuhansina	

	sina miespäivinä ja prosentteina työkykyisten miesten koko arki ajasta. — <i>Labour input to relief work of rural men in 1950 computed from the official statistics. Monthly figures by employment districts, in thousands of week-days and in per cent of total activity of all able-bodied men</i>	43
XIII.	Viljelmien pelto- ja metsäpinta-alat (maatilametsälöiden pinta-alat) sekä viljelmien lukumäärä maalaiskunnissa v. 1950. Lääneittäin ja viljelmän-suuruusluokittain peltopinta-alan mukaan. — <i>Total area under plough and total forest area of farms and number of farms in rural communes in 1950. By counties and by farm size classes, according to area under plough</i>	46

Tulostaulukot — Result tables

1.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Lääneittäin. Tuhansina miespäivinä. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. By counties. In thousands of man-days</i>	54
2.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Lääneittäin. Prosentteina koko arki ajasta. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force. By counties. In per cent of total activity</i>	56
3.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Työvoimapiireittäin. Tuhansina miespäivinä. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. By employment districts. In thousands of man-days</i>	58
4.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Työvoimapiireittäin. Prosentteina koko arki ajasta. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. By employment districts. In per cent of total activity</i>	60
5.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Metsänhoitolautakuntien toiminta-alueittain. Tuhansina miespäivinä. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. By forestry board districts. In thousands of man-days</i>	62
6.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Metsänhoitolautakuntien toiminta-alueittain. Prosentteina koko arki ajasta. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. By forestry board districts. In per cent of total activity</i>	64
7.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Koko maaseutu. Kuukausittain. Tuhansina miespäivinä. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. All rural districts. Monthly figures. In thousands of man-days</i>	66
8.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Koko maaseutu. Kuukausittain. Prosentteina koko arki ajasta. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. All rural districts. Monthly figures. In per cent of total activity</i>	68
9.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Työvoimapiireittäin ja kuukausittain. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. Monthly figures by employment districts</i>	70
10.	Metsä- ja uittotyövoiman (metsä- ja uittotyööllisten) arki ajan käyttö v. 1950. Metsänhoitolautakuntien toiminta-alueittain. Tuhansina miespäivinä. —	

	<i>Annual round of activity, in week-days, of forest and floating workers in 1950. By forestry board districts. In thousands of man-days</i>	82
11.	Metsä- ja uittotyövoiman (metsä- ja uittotyööllisten) arki ajan käyttö v. 1950. Metsänhoitolautakuntien toiminta-alueittain. Prosentteina koko arki ajasta. — <i>Annual round of activity, in week-days, of forest and floating workers in 1950. By forestry board districts. In per cent of total activity</i>	84
12.	Metsä- ja uittotyövoiman (metsä- ja uittotyööllisten) arki ajan käyttö v. 1950. Koko maaseutu. Kuukausittain. Tuhansina miespäivinä. — <i>Annual round of activity, in week-days, of forest and floating workers in 1950. All rural districts. Monthly figures. In thousands of man-days</i>	86
13.	Metsä- ja uittotyövoiman (metsä- ja uittotyööllisten) arki ajan käyttö v. 1950. Koko maaseutu. Kuukausittain. Prosentteina koko arki ajasta. — <i>Annual round of activity, in week-days, of forest and floating workers in 1950. All rural districts. Monthly figures. In per cent of total activity</i>	88
14.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Lääneittäin ja yhteiskuntaryhmittäin. Tuhansina miespäivinä ja prosentteina. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. By counties and by social groups. In thousands of man-days and in per cent of total activity</i>	90
15.	Maaseudun miestyövoiman arki ajan käyttö v. 1950. Koko maaseutu (ilman Ahvenanmaata), yhteiskuntaryhmittäin ja kuukausittain. Prosentteina koko arki ajasta. — <i>Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force in 1950. All rural districts (Åland excluded), by social groups. Monthly figures. In per cent of total activity</i>	100

TULOSTAULUKOT — RESULT TABLES

Taulukko 2. Maaseudun miestyövoiman arkiajan käyttö
Table 2. Annual round of activity, in week-days, of rural

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
2	Uudisraivaus — Land clearing
3	Oma työ — Unpaid work
4	Ansiotyö — Paid work
5	Muu työ — Other work
6	Oma työ — Unpaid work
7	Ansiotyö — Paid work
8	Kalastus, poronhoito ja metsästys, oma työ — Fishing, hunting etc., unpaid work
9	Metsätalous — Forestry
10	Markkinapuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for sale
11	Hakkuu ja ajo omassa metsässä — Felling and hauling in own forest
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
14	Kotitarvepuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for domestic use
15	Oma työ — Unpaid work
16	Ansiotyö — Paid work
17	Muu metsätyö — Other forest work
18	Omassa metsässä — In own forest
19	Vieraan metsässä — In someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus, ansiotyö — Transportation of roundwood, paid work
21	Uiitto — Floating
22	Raakapuun autokuljetus ja lastaus — Motor transport and loading of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
24	Oma työ — Unpaid work
25	Ansiotyö, asuin- ja talusrakennukset — Paid work, dwellings and farms
26	Muu ansiotyö — Other paid work
27	Liikenneväylien rakennus, ansiotyö — Construction of transportation routes, paid work
28	Käsityö ja pienteollisuus, oma työ — Handicraft and minor industries, unpaid work
29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
32	Opiskelu ja asevelvollisuus — School studies and military service
33	Vapaapäivät — Holidays
34	Sairaus — Illness
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoim työttömyys — Unemployment
37	Työttömät lakkopäivät — Days on strike without any work
38	Sekalaiset päivät, joita ei käytetty työhön — Miscellaneous non-working days
39	Ulkomailla käytetty työpanos — Labour input abroad
40	Arki aika, jonka käyttö tuntematon — Week-days, activity unknown
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity (groups 30 and 31)
42	Luppoaika — Underemployment

v. 1950. Lääneittäin. Prosentteina koko arki ajasta,
male labour force. By counties. In per cent of total activity.

Lääni — County											Koko maa-seutu All rural districts	Ajankäyttö-ryhmä Activity group
Uudenmaan	Turun ja Porin	Ahvenanmaa	Hämeen	Kymen	Mikkelin	Kuopion	Vaasan	Oulun	Lapin			
Prosenttia koko arki ajasta — Per cent of total activity												
29.2	34.9	33.7	31.1	27.3	34.8	31.7	35.3	32.2	25.9	32.3	1	
0.9	1.4	1.0	1.5	1.1	2.1	3.2	2.0	3.9	5.3	2.3	2	
0.7	1.1	0.8	1.1	1.0	1.8	2.5	1.6	3.1	4.1	1.8	3	
0.2	0.3	0.2	0.4	0.1	0.3	0.7	0.4	0.8	1.2	0.5	4	
28.3	33.5	32.7	29.6	26.2	32.7	28.5	33.3	28.3	20.6	30.0	5	
19.8	26.7	26.5	22.7	23.3	26.9	24.3	29.7	25.4	18.6	25.1	6	
8.5	6.8	6.2	6.9	2.9	5.8	4.2	3.6	2.9	2.0	4.9	7	
1.1	1.1	4.7	0.4	0.7	1.5	1.0	1.0	1.1	3.2	1.1	8	
7.6	10.5	7.7	13.5	12.3	22.9	20.2	15.1	18.2	20.6	15.3	9	
3.3	4.3	2.2	7.6	6.6	15.0	12.1	7.4	9.6	11.8	8.3	10	
0.7	0.9	0.9	1.2	2.0	3.3	2.1	1.9	1.9	2.1	1.7	11	
1.9	2.4	0.9	4.5	3.3	7.9	7.3	3.9	5.3	6.1	4.6	12	
0.7	1.0	0.4	1.9	1.3	3.8	2.7	1.6	2.4	3.6	2.0	13	
3.6	5.2	4.8	4.6	4.6	5.8	6.1	6.2	6.8	6.4	5.5	14	
2.8	4.2	3.6	3.6	4.1	4.8	5.0	5.3	5.8	5.3	4.6	15	
0.8	1.0	1.2	1.0	0.5	1.0	1.1	0.9	1.0	1.1	0.9	16	
0.7	1.0	0.7	1.3	1.1	2.1	2.0	1.5	1.8	2.4	1.5	17	
0.4	0.6	0.6	0.5	0.6	0.8	0.7	0.7	0.5	0.5	0.6	18	
0.3	0.4	0.1	0.8	0.5	1.3	1.3	0.8	1.3	1.9	0.9	19	
0.8	1.0	0.7	1.4	1.9	2.4	2.7	1.7	2.8	3.3	1.9	20	
0.2	0.3	0.1	0.6	1.0	1.0	1.3	0.5	1.5	2.8	0.9	21	
0.6	0.7	0.6	0.8	0.9	1.4	1.4	1.2	1.3	0.5	1.0	22	
10.3	8.9	6.1	10.9	8.3	7.7	8.0	7.8	9.0	8.6	8.8	23	
2.4	2.9	2.0	2.9	2.3	2.6	2.7	2.7	2.6	3.1	2.7	24	
5.9	4.1	3.2	5.5	3.6	3.4	3.2	3.2	2.9	2.3	3.8	25	
2.0	1.9	0.9	2.5	2.4	1.7	2.1	1.9	3.5	3.2	2.3	26	
1.0	1.6	1.4	1.8	2.1	1.6	3.5	2.0	6.2	6.8	2.7	27	
1.9	2.7	3.4	2.0	1.8	1.7	1.9	2.6	1.8	1.4	2.1	28	
34.0	24.8	27.6	24.2	31.4	13.1	16.0	19.4	14.6	13.7	21.1	29	
85.9	85.5	85.3	85.3	85.8	85.7	85.0	84.9	85.9	83.5	85.3	30	
14.1	14.5	14.7	14.7	14.2	14.3	15.0	15.1	14.1	16.5	14.7	31	
4.1	4.1	3.9	4.5	4.7	3.9	4.3	4.5	4.1	4.5	4.3	32	
3.3	3.1	3.9	3.3	3.4	3.6	3.0	3.0	2.3	3.1	3.1	33	
2.6	2.5	2.3	2.6	2.1	2.7	2.7	2.7	2.3	2.6	2.6	34	
1.3	1.8	2.1	1.5	1.5	2.2	2.1	2.0	1.9	2.2	1.8	35	
1.3	1.8	0.9	1.6	1.2	1.1	1.9	1.7	2.7	3.1	1.8	36	
0.9	0.7	0.1	0.7	1.0	0.2	0.4	0.3	0.2	0.1	0.5	37	
0.4	0.3	0.1	0.3	0.2	0.3	0.4	0.3	0.3	0.2	0.3	38	
0.7	0.7	1.2	0.0	—	0.0	0.0	0.4	0.1	0.3	0.1	39	
0.7	0.7	0.2	0.2	0.7	0.3	0.2	0.2	0.2	0.4	0.2	40	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
0.4	1.5	0.7	0.8	0.7	1.0	1.4	1.5	2.2	2.6	1.3	42	

m, ks. taulukko 1. — For m, see Table 1.

Taulukko 4. Maaseudun miestyövoiman arkiajan käyttö
Table 4. Annual round of activity, in week-days, of rural male labour

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
1	Maa ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
2	Uudisraivaus — Land clearing
3	Oma työ — Unpaid work
4	Ansiotyö — Paid work
5	Muu työ — Other work
6	Oma työ — Unpaid work
7	Ansiotyö — Paid work
8	Kalastus, poronhoito ja metsästys, oma työ — Fishing, hunting etc., unpaid work
9	Metsätalous — Forestry
10	Markkinapuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for sale
11	Hakkuu ja ajo omassa metsässä — Felling and hauling in own forest
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
14	Kotitarvepuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for domestic use
15	Oma työ — Unpaid work
16	Ansiotyö — Paid work
17	Muu metsätyö — Other forest work
18	Omassa metsässä — In own forest
19	Vieraan metsässä — In someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus, ansiotyö — Transportation of roundwood, paid work
21	Uitto — Floating
22	Raakapuun autokuljetus ja lastaus — Motor transport and loading of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
24	Oma työ — Unpaid work
25	Ansiotyö, asuin- ja talusrakennukset — Paid work, dwellings and farms
26	Muu ansiotyö — Other paid work
27	Liikenneväylien rakennus, ansiotyö — Construction of transportation routes, paid work
28	Käsityö ja pienteollisuus, oma työ — Handicraft and minor industries, unpaid work
29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
32	Opiskelu ja asevelvollisuus — School studies and military service
33	Vapaapäivät — Holidays
34	Sairaus — Illness
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoim työttömyys — Unemployment
37	Työttömät lakkopäivät — Days on strike without any work
38	Sekalaiset päivät, joita ei käytetty työhön — Miscellaneous non-working days
39	Ulkomailla käytetty työpanos — Labour input abroad
40	Arki aika, jonka käyttö tuntematon — Week-days, activity unknown
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity (groups 30 and 31)
42	Luppoaika — Underemployment

v. 1950. Työvoimapiireittäin. Prosentteina koko arki ajasta.
force in 1950. By employment districts. In per cent of total activity.

Työvoimapiiri — Employment district											Koko maa-seutu All rural districts	Ajankäyttö-ryhmä Activity group
Hel-sinki	Turku	Tam-pere	Jyväs-kylä	Kou-vola	Kuopio	Joen-suu	Vaasa	Ka-jaani	Oulu	Rova-niemi		
Prosenttia koko arki ajasta — Per cent of total activity												
29.0	37.1	31.5	27.5	31.3	33.5	29.8	38.6	28.3	33.6	25.5	32.3	1
0.9	1.3	1.7	2.1	1.5	3.0	3.1	1.9	4.2	3.9	5.7	2.3	2
0.7	1.0	1.2	1.7	1.3	2.4	2.4	1.5	3.4	3.1	3.9	1.8	3
0.2	0.3	0.5	0.4	0.2	0.6	0.7	0.4	0.8	0.8	1.2	0.5	4
28.1	35.8	29.8	25.4	29.8	30.5	26.7	36.7	24.1	29.7	20.4	30.0	5
19.5	28.1	23.6	20.9	25.4	25.5	23.0	33.4	22.1	26.6	18.4	25.1	6
8.6	7.7	6.2	4.5	4.4	5.0	3.7	3.3	2.0	3.1	2.0	4.9	7
1.2	1.3	0.6	0.9	0.8	1.1	1.2	1.0	1.3	1.1	3.1	1.1	8
7.7	8.3	14.0	18.7	15.2	20.5	20.5	13.4	25.4	15.8	20.6	15.3	9
3.4	2.4	7.6	12.5	8.9	12.3	12.6	5.3	15.7	7.7	11.9	8.3	10
0.7	0.2	1.4	1.8	2.3	2.3	2.4	1.7	3.0	1.5	2.1	1.7	11
1.9	1.5	4.4	7.5	4.6	7.2	7.2	2.5	8.4	4.3	6.1	4.6	12
0.8	0.7	1.8	3.2	2.0	2.8	3.0	1.1	3.7	1.9	3.7	2.0	13
3.6	5.1	5.0	4.5	5.0	6.2	5.8	6.8	7.4	6.7	6.3	5.5	14
2.7	4.0	4.0	3.6	4.3	5.1	4.8	5.9	6.2	5.7	5.2	4.6	15
0.9	1.1	1.0	0.9	0.7	1.1	1.0	0.9	1.2	1.0	1.1	0.9	16
0.7	0.8	1.4	1.7	1.3	2.0	2.1	1.3	2.9	1.4	2.4	1.5	17
0.4	0.5	0.6	0.5	0.7	0.7	0.6	0.7	0.7	0.5	0.5	0.6	18
0.3	0.3	0.8	1.2	0.6	1.3	1.5	0.6	2.2	0.9	1.9	0.9	19
0.9	0.7	1.7	2.1	1.8	2.5	2.9	1.4	3.1	2.6	3.4	1.9	20
0.2	0.2	0.6	1.0	1.0	1.0	1.4	0.3	2.0	1.3	2.9	0.9	21
0.7	0.5	1.1	1.1	0.8	1.5	1.5	1.1	1.1	1.3	0.5	1.0	22
10.4	9.6	9.3	8.3	8.6	7.8	8.1	7.6	7.8	9.3	8.6	8.8	23
2.4	3.3	2.6	2.3	2.5	2.9	2.5	2.8	2.6	2.5	3.1	2.7	24
6.0	4.4	4.5	3.7	4.0	3.2	3.2	3.1	2.5	3.0	2.3	3.8	25
2.0	1.9	2.2	2.3	2.1	1.7	2.4	1.7	2.7	3.8	3.2	2.3	26
1.1	1.4	1.9	2.4	1.6	3.2	3.4	1.7	5.2	6.6	6.6	2.7	27
1.9	2.8	2.2	1.5	1.9	1.9	1.9	3.1	1.3	1.9	1.4	2.1	28
33.6	24.4	24.2	24.2	24.7	14.8	16.8	17.9	13.4	14.9	14.1	21.1	29
85.8	85.6	85.4	85.6	85.9	85.3	84.6	84.7	85.8	85.8	83.3	85.3	30
14.2	14.4	14.6	14.4	14.1	14.7	15.4	15.3	14.2	14.2	16.7	14.7	31
4.3	4.1	4.4	3.8	4.2	4.6	4.1	4.8	4.0	4.1	4.5	4.3	32
3.3	3.2	3.1	3.7	3.5	3.0	3.1	2.8	2.6	2.3	3.1	3.1	33
2.6	2.5	2.6	2.6	2.3	2.6	2.8	2.6	2.6	2.2	2.6	2.6	34
1.3	1.7	1.6	1.6	1.6	2.0	2.3	2.2	2.2	1.8	2.2	1.8	35
1.3	1.7	1.8	1.5	1.3	1.7	1.9	1.8	2.0	2.9	3.2	1.8	36
0.9	0.7	0.6	0.8	0.7	0.3	0.6	0.1	0.2	0.3	0.2	0.5	37
0.3	0.1	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.2	0.3	0.3	0.2	0.3	38
0.1	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.1	0.3	0.1	39
0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2	0.4	0.2	40
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41
0.4	1.2	1.3	1.0	0.7	1.4	1.4	1.6	1.7	2.5	2.4	1.3	42

m, ks. taulukko 3. — For m, see Table 3.

Taulukko 6. Maaseudun miestyövoiman arkiajan käyttö v. 1950.
Table 6. Annual round of activity, in week-days, of rural male labour force

Ajankäyttöryhmä — Activity group	Metsän-						
	Hel-sinki	Lou-nais-Suomi	Sata-kunta	Uusi-maa	Poh-jois-Häme	Itä-Häme	Etelä-Savo
	Prosenttia						
1 Maa- ja kotitalous	26.4	38.8	32.0	32.7	31.6	30.7	37.1
2 Uudisraivaus	0.7	1.4	1.7	1.4	1.5	1.3	2.2
3 Oma työ	0.5	1.1	1.3	1.0	1.1	1.1	1.9
4 Ansiotyö	0.2	0.3	0.4	0.4	0.4	0.2	0.3
5 Muu työ	25.7	37.4	30.3	31.3	30.7	29.4	34.9
6 Oma työ	16.9	29.2	24.8	23.3	23.4	23.5	28.9
7 Ansiotyö	8.8	8.2	5.5	8.0	6.7	5.9	6.0
8 Kalastus, poronhoito ja metsästys, oma työ	2.3	0.9	0.9	0.2	0.4	0.5	1.3
9 Metsätalous	6.2	8.2	11.9	10.8	14.9	13.1	23.0
10 Markkinapuun hakkuu ja ajo	2.5	2.4	5.8	5.0	8.4	7.6	14.7
11 Hakkuu ja ajo omassa metsässä	0.5	0.5	1.2	0.8	1.4	1.2	3.7
12 Hakkuu vieraan metsässä	1.4	1.3	3.3	2.9	5.0	4.3	7.5
13 Ajo vieraan metsässä	0.6	0.6	1.3	1.3	2.0	2.1	3.5
14 Kotitarvepuun hakkuu ja ajo	3.2	5.1	5.0	4.6	5.0	4.4	6.4
15 Oma työ	2.2	4.1	4.1	3.6	4.0	3.7	5.3
16 Ansiotyö	1.0	1.0	0.9	1.0	1.0	0.7	1.1
17 Muu metsätyö	0.5	0.7	1.1	1.2	1.5	1.1	1.9
18 Omassa metsässä	0.3	0.5	0.6	0.6	0.5	0.5	0.9
19 Vieraan metsässä	0.2	0.2	0.5	0.6	1.0	0.6	1.0
20 Raakapuun kaukokuljetus, ansiotyö	0.7	0.5	1.5	1.0	1.6	1.5	2.3
21 Uitto	0.2	0.1	0.5	0.3	0.6	0.9	0.9
22 Raakapuun autokuljetus ja lastaus	0.5	0.4	1.0	0.7	1.0	0.6	1.4
23 Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus	9.3	10.4	8.4	11.6	9.4	10.5	6.9
24 Oma työ	1.5	3.8	2.5	3.3	2.6	2.7	2.5
25 Ansiotyö, asuin- ja talousrakennukset ..	6.0	4.7	3.7	5.6	4.8	5.1	3.0
26 Muu ansiotyö	1.8	1.9	2.2	2.7	2.0	2.7	1.4
27 Liikenneväylien rakennus, ansiotyö	0.8	1.5	1.8	1.2	2.1	1.5	1.3
28 Käsityö ja pienteollisuus, oma työ	1.9	2.8	2.6	1.7	2.2	2.3	1.4
29 Muu työpanos kotimaassa	38.1	22.9	26.3	26.0	23.3	25.6	12.5
30 Yhteensä työpanos kotimaassa	85.7	86.0	85.4	85.2	85.5	85.7	85.8
31 Muu arki aika	14.3	14.0	14.6	14.8	14.5	14.3	14.2
32 Opiskelu ja asevelvollisuus	3.8	4.0	4.1	5.0	4.5	4.3	3.9
33 Vapaapäivät	3.6	3.0	3.0	3.1	3.3	3.6	3.7
34 Sairaus	2.6	2.4	2.6	2.7	2.6	2.5	2.7
35 Matka- ja hukkapäivät	1.3	1.7	1.8	1.4	1.4	1.5	2.0
36 Avoin työttömyys	0.9	1.8	2.0	1.5	1.6	1.4	1.0
37 Työttömät lakkopäivät	1.4	0.6	0.6	0.6	0.6	0.5	0.2
38 Sekalaiset päivät, joita ei käytetty työhön	0.4	0.3	0.3	0.2	0.3	0.3	0.4
39 Ulkomailta käytetty työpanos	0.2	0.1	0.1	0.1	0.0	—	0.0
40 Arki aika, jonka käyttö tuntematon	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.3
41 Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
42 Loppoaika	0.3	1.3	1.6	0.7	1.1	0.6	1.0

Metsänhoitolautakuntien toiminta-alueittain. Prosentteina koko arki ajasta.
in 1950. By forestry board districts. In per cent of total activity.

hoitolautakunta — Forestry board	Prosenttia														Ahven-nan-maa	Koko maa-seutu All rural districts	Ajankäyttö-ryhmä Activity group
	Etelä-Kar-jala	Itä-Savo	Poh-jois-Kar-jala	Poh-jois-Savo	Keski-Suomi	Etelä-Poh-jan-maa	Vaasa	Keski-Poh-jan-maa	Kainuu	Poh-jois-Poh-jan-maa	Lappi	Koili-Suomi					
koko arki ajasta — Per cent of total activity	27.9	31.0	29.6	33.7	27.3	37.9	39.8	37.7	28.1	31.6	25.4	28.6	33.7	32.3	1		
1	1.3	2.2	3.4	3.2	2.1	1.9	1.4	3.0	4.2	3.8	4.6	7.4	1.0	2.3	2		
2	1.1	1.8	2.6	2.6	1.7	1.5	1.2	2.4	3.4	2.9	3.6	6.0	0.8	1.8	3		
3	0.2	0.4	0.8	0.6	0.4	0.4	0.2	0.6	0.8	0.9	1.0	1.4	0.2	0.5	4		
4	26.6	28.8	26.2	30.5	25.2	36.0	38.4	34.7	23.9	27.8	20.8	21.2	32.7	30.0	5		
5	23.8	24.3	22.9	25.6	20.8	32.1	36.2	31.3	21.9	24.7	18.7	19.7	26.5	25.1	6		
6	2.8	4.5	3.3	4.9	4.4	3.9	2.2	3.4	2.0	3.1	2.1	1.5	6.2	4.9	7		
7	0.9	1.9	0.9	1.1	0.9	0.4	2.7	0.7	1.3	1.0	3.2	3.1	4.7	1.1	8		
8	13.2	21.4	19.7	20.6	18.5	13.4	11.4	17.1	25.4	15.5	20.7	19.3	7.7	15.3	9		
9	7.4	13.7	11.7	12.4	12.3	5.3	3.5	8.9	15.1	7.6	12.1	9.2	2.2	8.3	10		
10	2.4	2.8	2.1	2.2	1.8	1.6	1.7	2.0	3.0	1.7	2.2	1.5	0.9	1.7	11		
11	3.7	7.4	6.9	7.5	7.4	2.6	1.3	4.8	8.4	4.1	6.0	5.2	0.9	4.6	12		
12	1.3	3.5	2.7	2.7	3.1	1.1	0.5	2.1	3.7	1.8	3.9	2.5	0.4	2.0	13		
13	4.6	5.5	5.9	6.2	4.5	6.7	6.8	6.5	7.4	6.5	6.1	8.3	4.8	5.5	14		
14	4.1	4.6	4.9	5.1	3.6	5.7	6.1	5.7	6.2	5.5	5.1	7.2	3.6	4.6	15		
15	0.5	0.9	1.0	1.1	0.9	1.0	0.7	0.8	1.2	1.0	1.0	1.1	1.2	0.9	16		
16	1.2	2.2	2.1	2.0	1.7	1.4	1.1	1.7	2.9	1.4	2.5	1.8	0.7	1.5	17		
17	0.7	0.6	0.7	0.7	0.5	0.8	0.7	0.6	0.7	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	18		
18	0.5	1.6	1.4	1.3	1.2	0.6	0.4	1.1	2.2	0.9	2.0	1.3	0.1	0.9	19		
19	2.1	2.5	3.0	2.5	2.2	1.4	1.4	1.9	3.1	3.2	3.5	2.3	0.7	1.9	20		
20	1.1	1.0	1.5	1.1	1.0	0.3	0.2	0.4	2.0	1.8	3.0	1.7	0.1	0.9	21		
21	1.0	1.5	1.5	1.4	1.2	1.1	1.2	1.5	1.1	1.4	0.5	0.6	0.6	1.0	22		
22	2.2	2.5	2.5	3.0	2.3	2.8	2.7	2.7	2.7	2.5	3.1	3.5	2.0	2.7	24		
23	3.5	3.7	3.0	3.2	3.7	3.4	2.9	2.7	2.5	3.0	2.2	2.6	3.2	3.8	25		
24	2.0	2.0	2.6	1.6	2.4	2.0	1.4	1.8	2.7	4.7	3.4	2.9	0.9	2.3	26		
25	2.0	2.4	3.8	3.4	2.4	1.6	1.3	5.2	5.2	6.4	6.3	8.9	1.4	2.7	27		
26	1.6	2.2	1.8	2.0	1.5	3.2	3.0	2.7	1.4	1.5	1.6	1.1	3.4	2.1	28		
27	30.4	15.2	17.6	14.5	24.4	18.3	18.5	12.9	13.4	16.6	14.1	12.2	27.6	21.1	29		
28	85.8	84.8	84.5	85.6	85.6	84.4	85.1	85.4	85.8	86.0	83.5	84.5	85.3	85.3	30		
29	14.2	15.2	15.5	14.4	14.4	15.6	14.9	14.6	14.2	14.0	16.5	15.5	14.7	14.7	31		
30	4.3	4.3	4.1	4.4	3.8	5.2	3.8	4.4	4.0	4.1	4.3	4.8	3.9	4.3	32		
31	3.2	3.6	2.9	2.9	3.6	2.8	2.9	2.4	2.6	2.2	3.0	2.8	3.9	3.1	33		
32	2.2	2.8	2.8	2.6	2.6	2.7	2.5	2.8	2.6	2.0	2.7	2.1	2.3	2.6	34		
33	1.6	2.2	2.2	2.0	1.6	2.1	2.2	2.0	2.2	1.8	2.2	2.0	2.1	1.8	35		
34	1.4	1.2	2.2	1.7	1.5	2.1	1.4	2.3	2.0	3.0	3.2	3.1	0.9	1.8	36		
35	1.1	0.3	0.7	0.3	0.8	0.1	0.1	0.1	0.2	0.4	0.1	0.1	0.1	0.5	37		
36	0.2	0.4	0.4	0.3	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	0.2	0.1	0.3	38		
37	—	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.7	0.2	0.0	—	0.4	—	1.2	0.1	39		
38	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.3	0.2	0.3	0.4	0.2	0.2	40		
39	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41		
40	0.6	1.1	1.5	1.4	1.0	1.8	1.2	2.2	1.7	2.4	2.3	3.3	0.6	1.3	42		

m, ks. taulukko 5. — For m, see Table 5.

Taulukko 7. Maaseudun miestyövoiman arkiajan käyttö
Table 7. Annual round of activity, in week-days, of rural male labour

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
2	Uudisraivaus — Land clearing
3	Oma työ — Unpaid work
4	Ansiotyö — Paid work
5	Muu työ — Other work
6	Oma työ — Unpaid work
7	Ansiotyö — Paid work
8	Kalastus, poronhoito ja metsästys, oma työ — Fishing, hunting etc., unpaid work
9	Metsätalous — Forestry
10	Markkinapuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for sale
11	Hakkuu ja ajo omassa metsässä — Felling and hauling in own forest
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
14	Kotitarvepuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for domestic use
15	Oma työ — Unpaid work
16	Ansiotyö — Paid work
17	Muu metsätyö — Other forest work
18	Omassa metsässä — In own forest
19	Vieraan metsässä — In someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus, ansiotyö — Transportation of roundwood, paid work
21	Uitto — Floating
22	Raakapuun autokuljetus ja lastaus — Motor transport and loading of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
24	Oma työ — Unpaid work
25	Ansiotyö, asuin- ja talousrakennukset — Paid work, dwellings and farms
26	Muu ansiotyö — Other paid work
27	Liikenneväylien rakennus, ansiotyö — Construction of transportation routes, paid work
28	Käsityö ja pienteollisuus, oma työ — Handicraft and minor industries, unpaid work
29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
32	Opiskelu ja asevelvollisuus — School studies and military service
33	Vapaapäivät — Holidays
34	Sairaus — Illness
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoim työttömyys — Unemployment
37	Työttömät lakkopäivät — Days on strike without any work
38	Sekalaiset päivät, joita ei käytetty työhön — Miscellaneous non-working days
39	Ulkomailla käytetty työpanos — Labour input abroad
40	Arki aika, jonka käyttö tuntematon — Week-days, activity unknown
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity (groups 30 and 31) .. z
42	Luppoaika — Underemployment

v. 1950. Koko maaseutu. Kuukausittain. Tuhansina miespäivinä.
force in 1950. All rural districts. Monthly figures. In thousands of man-days.

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttö-ryhmä Activity group
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1 000 miespäivää — Man-days in thousands													
3 397	3 271	4 185	4 370	7 267	7 120	9 497	9 732	8 941	7 386	5 630	4 498	75 294	1
61	54	69	133	493	954	583	679	838	857	398	131	5 250	2
37	30	47	103	400	784	447	522	665	699	312	101	4 147	3
24	24	22	30	93	170	136	157	173	158	86	30	1 103	4
3 336	3 217	4 116	4 237	6 774	6 166	8 914	9 053	8 103	6 529	5 232	4 367	70 044	5
2 816	2 707	3 496	3 572	5 734	5 110	7 437	7 495	6 553	5 301	4 433	3 790	58 444	6
520	510	620	665	1 040	1 056	1 477	1 558	1 550	1 228	799	577	11 600	7
174	169	164	173	248	272	196	207	233	284	243	203	2 566	8
5 995	5 874	5 487	3 653	1 221	1 051	545	641	926	2 079	3 864	4 003	35 339	9
3 360	3 595	2 964	1 443	548	471	267	355	515	1 060	2 057	2 439	19 074	10
656	753	682	307	59	42	20	26	55	184	522	640	3 946	11
1 682	1 723	1 427	831	418	376	218	289	393	716	1 195	1 293	10 561	12
1 022	1 119	855	305	71	53	29	40	67	160	340	506	4 567	13
2 273	1 880	2 087	1 855	448	298	139	146	246	774	1 459	1 251	12 856	14
1 861	1 532	1 726	1 590	369	237	107	113	186	644	1 230	10 51	10 646	15
412	348	361	265	79	61	32	33	60	130	229	200	2 210	16
362	399	436	355	225	282	139	140	165	245	348	313	3 409	17
131	146	190	160	72	118	41	34	48	109	177	143	1 369	18
231	253	246	195	153	164	98	106	117	136	171	170	20 40	19
229	256	297	381	756	658	485	412	281	229	218	183	4 385	20
28	29	45	192	573	427	266	199	107	68	46	29	2 009	21
201	227	252	189	483	231	219	213	174	161	172	154	2 376	22
761	759	992	1 275	1 658	2 809	2 326	2 466	2 238	2 156	1 786	1 169	20 395	23
158	157	259	404	481	1 101	709	723	671	701	568	331	6 263	24
300	305	408	538	761	1 162	1 058	1 126	1 020	935	756	490	8 859	25
303	297	325	333	416	546	559	617	547	520	462	348	5 273	26
673	737	853	687	511	533	380	431	411	409	385	277	6 287	27
470	452	505	481	356	374	312	322	341	398	478	467	4 956	28
4 021	3 944	4 366	3 998	4 130	4 306	3 969	4 423	3 962	4 012	4 500	3 966	49 597	29
15 720	15 462	16 849	15 018	16 147	17 123	17 710	18 634	17 333	16 953	17 104	14 766	198 819	30
3 616	3 098	3 257	2 837	2 189	2 274	2 470	2 307	2 833	3 204	3 033	3 068	34 186	31
980	1 131	1 178	1 015	907	511	447	474	788	944	947	682	10 004	32
698	362	437	419	358	845	1 155	799	438	425	475	817	7 228	33
702	638	613	516	355	367	351	378	404	478	552	597	5 951	34
492	377	373	346	230	237	245	278	385	425	440	420	4 248	35
619	478	509	429	235	191	152	174	215	334	423	421	4 180	36
5	5	7	4	8	9	8	81	498	477	62	8	1 172	37
64	63	67	63	53	55	48	48	48	51	52	56	668	38
17	19	22	19	18	28	27	26	24	31	42	35	308	39
39	25	51	26	25	31	37	49	33	39	40	32	427	40
19 336	18 560	20 106	17 855	18 336	19 397	20 180	20 941	20 166	20 157	20 137	17 834	233 005	41
306	276	353	294	158	174	149	152	180	294	391	373	3 100	42

$$m = 44\ 667 \quad v_m^2 = 0.0000$$

Taulukko 8. Maaseudun miestyövoiman arkiajan käyttö
Table 8. Annual round of activity, in week-days, of rural male labour

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
2	Uudisraivaus — Land clearing
3	Oma työ — Unpaid work
4	Ansiotyö — Paid work
5	Muu työ — Other work
6	Oma työ — Unpaid work
7	Ansiotyö — Paid work
8	Kalastus, poronhoito ja metsästys, oma työ — Fishing, hunting etc., unpaid work
9	Metsätalous — Forestry
10	Markkinapuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for sale
11	Hakkuu ja ajo omassa metsässä — Felling and hauling in own forest
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
14	Kotitarvepuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for domestic use
15	Oma työ — Unpaid work
16	Ansiotyö — Paid work
17	Muu metsätyö — Other forest work
18	Omassa metsässä — In own forest
19	Vieraan metsässä — In someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus, ansiotyö — Transportation of roundwood, paid work
21	Uiitto — Floating
22	Raakapuun autokuljetus ja lastaus — Motor transport and loading of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
24	Oma työ — Unpaid work
25	Ansiotyö, asuin- ja talousrakennukset — Paid work, dwellings and farms
26	Muu ansiotyö — Other paid work
27	Liikenneväylien rakennus, ansiotyö — Construction of transportation routes, paid work
28	Käsityö ja pienteollisuus, oma työ — Handicraft and minor industries, unpaid work
29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
32	Opiskelu ja asevelvollisuus — School studies and military service
33	Vapaapäivät — Holidays
34	Sairaus — Illness
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
37	Työttömät lakkoapäivät — Days on strike without any work
38	Sekalaiset päivät, joita ei käytetty työhön — Miscellaneous non-working days
39	Ulkomailla käytetty työpanos — Labour input abroad
40	Arki aika, jonka käyttö tuntematon — Week-days, activity unknown
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity (groups 30 and 31)
42	Luppoaika — Underemployment

v. 1950. Koko maaseutu. Kuukausittain. Prosentteina koko arki ajasta.
force in 1950. All rural districts. Monthly figures. In per cent of total activity.

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttö-ryhmä Activity group	
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Prosenttia koko arki ajasta — Per cent of total activity														
17.6	17.6	20.8	24.5	39.6	36.7	47.2	46.5	44.4	36.6	27.9	25.1	32.3	1	
0.3	0.3	0.3	0.8	2.7	5.0	2.9	3.3	4.2	4.3	2.0	0.8	2.3	2	
0.2	0.2	0.2	0.6	2.2	4.1	2.2	2.5	3.3	3.5	1.6	0.6	1.8	3	
0.1	0.1	0.1	0.2	0.5	0.9	0.7	0.8	0.9	0.8	0.4	0.2	0.5	4	
17.3	17.3	20.5	23.7	36.9	31.7	44.3	43.2	40.2	32.3	25.9	24.3	30.0	5	
14.6	14.6	17.4	20.0	31.3	26.3	37.0	35.8	32.6	26.3	22.0	21.1	25.1	6	
2.7	2.7	3.1	3.7	5.6	5.4	7.3	7.4	7.6	6.0	3.9	3.2	4.9	7	
0.9	0.9	0.8	1.0	1.4	1.4	1.0	1.0	1.2	1.4	1.2	1.1	1.1	8	
31.3	32.0	27.4	20.5	6.6	5.5	2.7	3.1	4.6	10.3	19.3	22.6	15.3	9	
17.6	19.6	14.9	8.1	3.0	2.5	1.3	1.7	2.6	5.3	10.3	13.8	8.3	10	
3.4	4.1	3.4	1.7	0.3	0.2	0.1	0.1	0.3	0.9	2.6	3.6	1.7	11	
8.9	9.4	7.2	4.7	2.3	2.0	1.1	1.4	2.0	3.6	6.0	7.3	4.6	12	
5.3	6.1	4.3	1.7	0.4	0.3	0.1	0.2	0.3	0.8	1.7	2.9	2.0	13	
11.8	10.2	10.4	10.4	2.4	1.5	0.7	0.7	1.2	3.8	7.2	7.0	5.5	14	
9.7	8.3	8.6	8.9	2.0	1.2	0.5	0.5	0.9	3.2	6.1	5.9	4.6	15	
2.1	1.9	1.8	1.5	0.4	0.3	0.2	0.2	0.3	0.6	1.1	1.1	0.9	16	
1.9	2.2	2.1	2.0	1.2	1.5	0.7	0.7	0.8	1.2	1.8	1.8	1.5	17	
0.7	0.8	0.9	0.9	0.4	0.6	0.2	0.2	0.2	0.5	0.9	0.8	0.6	18	
1.2	1.4	1.2	1.1	0.8	0.9	0.5	0.5	0.6	0.7	0.9	1.0	0.9	19	
1.1	1.4	1.5	2.2	4.2	3.4	2.4	2.0	1.4	1.1	1.1	1.1	1.9	20	
0.1	0.2	0.2	1.1	3.2	2.2	1.3	1.0	0.5	0.3	0.2	0.2	0.9	21	
1.0	1.2	1.3	1.1	1.0	1.2	1.1	1.0	0.9	0.8	0.9	0.9	1.0	22	
3.9	4.0	4.9	7.2	9.1	14.5	11.5	11.9	11.0	10.7	8.8	6.6	8.8	23	
0.8	0.8	1.3	2.3	2.6	5.7	3.5	3.5	3.3	3.5	2.8	1.9	2.7	24	
1.5	1.6	2.0	3.0	4.2	6.0	5.2	5.4	5.0	4.6	3.7	2.7	3.8	25	
1.6	1.6	1.6	1.9	2.3	2.8	2.8	3.0	2.7	2.6	2.3	2.0	2.3	26	
3.5	4.0	4.3	3.9	2.8	2.8	1.9	2.1	2.1	2.1	1.9	1.6	2.7	27	
2.4	2.4	2.5	2.7	1.9	1.9	1.5	1.5	1.7	2.0	2.4	2.6	2.1	28	
20.7	21.2	21.6	22.2	22.5	22.1	19.7	21.0	19.5	19.8	22.3	22.0	21.1	29	
81.4	83.5	83.8	84.2	88.1	88.3	87.9	89.1	85.9	84.0	84.9	82.7	85.3	30	
18.6	16.5	16.2	15.8	11.9	11.7	12.1	10.9	14.1	16.0	15.1	17.3	14.7	31	
5.1	6.1	5.9	5.7	4.9	2.6	2.2	2.3	3.9	4.7	4.7	3.8	4.3	32	
3.6	1.9	2.2	2.3	2.0	4.4	5.7	3.8	2.2	2.1	2.4	4.6	3.1	33	
3.6	3.4	3.0	2.9	1.9	1.9	1.7	1.8	2.0	2.4	2.7	3.4	2.6	34	
2.5	2.0	1.9	1.9	1.3	1.2	1.2	1.3	1.9	2.1	2.2	2.4	1.8	35	
3.2	2.6	2.5	2.4	1.3	1.0	0.8	0.8	1.1	1.7	2.1	2.4	1.8	36	
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	2.5	2.3	0.3	0.0	0.5	37	
0.3	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3	0.3	38	
0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.1	39	
0.2	0.1	0.3	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	40	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
1.6	1.5	1.8	1.7	0.9	0.9	0.7	0.7	0.9	1.5	2.0	2.1	1.3	42	

Taulukko 9. Maaseudun miestyövoiman arkiajan käyttö
Table 9. Annual round of activity, in week-days, of rural male labour

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
Työvoimapiiri: Helsinki	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent .. b) 1 000 miespäivää — Man- days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent
Työvoimapiiri: Turku	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent .. b) 1 000 miespäivää — Man- days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent

v. 1950. Työvoimapiireittäin ja kuukausittain.
force in 1950. Monthly figures by employment districts.

Ajankäyttö- ryhmä Activity group	Kuukausi — Month												1950	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
	Prosenttia koko arki ajasta — Per cent of total activity													
<i>Employment district</i>														
1	19.5	19.4	22.0	25.5	35.0	31.0	36.3	36.1	36.1	33.6	27.8	25.1	29.0	1
8	1.1	1.1	0.9	1.4	1.6	1.4	1.0	1.1	1.3	1.1	1.0	1.0	1.2	8
9	19.2	19.6	16.3	10.0	2.7	2.0	1.0	1.1	1.4	3.2	7.9	10.3	7.7	9
12	4.3	4.8	3.7	2.1	1.0	0.6	0.3	0.4	0.5	1.0	2.0	2.9	1.9	12
13	2.6	3.0	2.1	0.7	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.4	0.6	0.8	13
20	0.6	0.8	1.0	1.4	1.6	1.1	0.8	0.7	0.6	0.6	0.5	0.9	0.9	20
23	6.0	5.9	6.8	9.4	10.1	15.0	13.3	13.0	12.1	11.7	10.7	8.9	10.4	23
27	0.9	1.1	1.2	1.1	1.1	1.2	1.0	1.1	1.0	1.2	1.3	1.1	1.1	27
28, 29	35.8	36.5	36.7	37.2	36.6	36.3	32.3	34.8	32.6	33.0	37.8	38.0	35.5	28, 29
30	83.1	84.4	84.9	86.0	88.7	88.0	85.7	88.0	85.2	84.4	87.1	84.9	85.8	30
31	16.9	15.6	15.1	14.0	11.3	12.0	14.3	12.0	14.8	15.6	12.9	15.1	14.2	31
35	1.6	1.3	1.2	1.2	0.7	0.7	0.8	0.8	1.4	1.7	1.8	2.0	1.3	35
36	2.8	2.2	2.1	1.5	0.7	0.6	0.4	0.7	0.7	1.0	1.0	1.4	1.3	36
41	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41
	1 613	1 549	1 675	1 487	1 534	1 616	1 678	1 740	1 677	1 674	1 675	1 486	1 940	
42	0.6	0.4	0.6	0.5	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.4	0.5	0.4	42
	$m = 3\ 500 \quad v_m^2 = 0.0000$													
<i>Employment district</i>														
1	23.5	22.6	25.7	30.5	44.7	39.9	45.0	46.2	46.6	43.3	38.0	34.1	37.1	1
8	1.4	1.7	1.5	1.2	1.5	1.3	0.9	0.9	1.0	1.1	1.3	1.4	1.3	8
9	23.6	25.3	21.0	13.6	2.7	1.8	0.9	0.9	0.9	2.0	5.9	8.6	8.3	9
12	4.0	4.5	3.2	1.8	0.5	0.4	0.1	0.2	0.2	0.6	1.3	2.0	1.5	12
13	2.1	2.9	2.0	0.7	0.1	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	0.3	0.7	0.7	13
20	0.6	0.7	0.8	1.3	1.2	0.8	0.6	0.5	0.3	0.3	0.2	0.3	0.6	20
23	3.8	3.8	5.1	7.8	9.6	15.8	13.8	13.1	11.7	11.4	10.2	8.2	9.6	23
27	1.3	1.6	1.6	1.4	1.4	1.5	1.4	1.4	1.3	1.2	1.4	1.3	1.4	27
28, 29	26.1	26.9	27.9	29.2	28.6	28.5	25.9	26.9	24.1	24.7	28.6	29.0	27.3	28, 29
30	80.3	82.6	83.6	85.2	89.7	89.6	88.5	89.9	85.9	84.0	85.6	82.9	85.6	30
31	19.7	17.4	16.4	14.8	10.3	10.4	11.5	10.1	14.1	16.0	14.4	17.1	14.4	31
35	2.5	2.0	1.7	1.8	1.0	1.1	0.9	1.1	1.9	2.2	2.4	2.5	1.7	35
36	3.6	3.1	2.8	2.0	0.8	0.7	0.6	0.5	0.6	1.1	1.9	2.3	1.7	36
41	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41
	2 305	2 213	2 397	2 125	2 170	2 310	2 401	2 493	2 410	2 410	2 399	2 125	2 758	
42	1.9	1.5	1.6	1.4	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	1.1	1.8	2.4	1.2	42
	$m = 5\ 300 \quad v_m^2 = 0.0000$													

Taulukko 9 (jatkoa) — Table 9 (continued)

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
Työvoimapiiri: Tampere	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoim työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent .. b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppo aika — Underemployment Prosenttia — Per cent
Työvoimapiiri: Jyväskylä	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoim työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent .. b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppo aika — Underemployment Prosenttia — Per cent

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttö-ryhmä Activity group	
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Prosenttia koko arki ajasta — Per cent of total activity														
Employment district														
18.1	17.5	20.7	24.8	39.2	35.3	43.1	43.9	43.1	36.4	27.8	25.2	31.5	1	
0.6	0.6	0.5	0.7	0.7	0.6	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6	0.6	0.8	8	
30.5	32.0	27.1	18.3	5.2	4.3	2.5	2.4	3.4	8.3	17.1	19.1	14.0	9	
9.8	10.5	7.8	4.2	1.8	1.3	0.8	1.0	1.3	2.8	5.6	6.8	4.4	12	
4.9	6.8	4.6	1.4	0.3	0.2	0.1	0.1	0.2	0.4	1.3	2.1	1.8	13	
1.2	1.6	1.8	2.2	3.2	2.6	1.9	1.4	1.1	0.9	0.9	1.0	1.6	20	
4.1	4.4	5.2	7.7	10.0	15.6	12.6	12.5	11.4	10.9	9.2	7.2	9.3	23	
1.6	1.8	1.8	2.0	2.0	2.2	2.0	2.0	2.2	2.0	2.0	1.6	1.9	27	
25.8	26.1	27.1	28.3	27.9	27.5	24.9	26.0	23.9	24.5	27.4	27.5	26.5	28, 29	
81.9	84.0	84.2	84.0	88.2	88.3	87.5	88.8	85.4	83.8	85.0	82.4	85.4	30	
18.1	16.0	15.8	16.0	11.8	11.7	12.5	11.2	14.6	16.2	15.0	17.6	14.6	31	
2.1	1.6	1.5	1.7	1.1	1.1	1.1	1.2	1.8	2.0	2.0	2.2	1.6	35	
3.1	2.4	2.5	2.4	1.0	0.9	0.8	0.9	1.0	1.7	2.1	2.6	1.8	36	
1 00.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
2 603	2 499	2 707	2 401	2 459	2 606	2 710	2 812	2 707	2 705	2 707	2 400	31 316		
1.5	1.2	1.5	1.4	0.9	0.9	0.9	0.8	0.9	1.4	1.9	2.0	1.3	42	
$m = 6\ 000 \quad v_m^2 = 0.0000$														
Employment district														
15.1	14.5	17.2	20.8	34.0	32.5	42.0	41.2	39.4	29.5	20.5	19.4	27.5	1	
0.4	0.5	0.5	0.9	1.2	1.0	0.7	0.8	0.8	1.6	1.2	0.9	0.9	8	
32.4	34.3	30.4	23.0	9.1	8.1	4.9	5.8	8.0	16.2	25.9	28.2	18.7	9	
12.0	13.7	11.0	7.3	3.8	3.7	2.4	3.2	4.4	7.2	10.4	12.0	7.5	12	
7.7	9.0	6.9	3.0	0.7	0.5	0.3	0.3	0.8	1.7	3.3	4.6	3.2	13	
1.6	1.8	1.7	2.4	5.3	3.7	2.5	1.7	1.3	1.2	1.3	1.2	2.1	20	
4.2	4.1	4.7	6.9	9.2	12.9	11.1	11.2	11.1	10.0	8.1	6.1	8.3	23	
3.0	3.1	3.1	2.7	2.3	2.7	2.0	2.3	1.9	2.1	2.2	1.6	2.4	27	
26.1	26.3	27.0	28.0	27.4	26.5	21.9	24.8	22.0	23.4	27.8	27.7	25.7	28, 29	
82.8	84.6	84.6	84.7	88.5	87.4	85.1	87.8	84.5	84.0	87.0	85.1	85.6	30	
17.2	15.4	15.4	15.3	11.5	12.6	14.9	12.2	15.5	16.0	13.0	14.9	14.4	31	
2.4	1.7	1.7	1.8	1.1	1.0	1.2	1.3	1.7	1.8	1.9	2.1	1.6	35	
2.4	1.9	2.2	2.2	1.3	1.1	0.8	0.8	0.9	1.1	1.3	1.5	1.5	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
1 306	1 253	1 358	1 205	1 239	1 308	1 358	1 412	1 359	1 360	1 359	1 203	15 720		
1.1	1.2	1.7	1.5	0.5	0.6	0.5	0.6	0.6	0.9	1.2	1.4	1.0	42	
$m = 2\ 900 \quad v_m^2 = 0.0000$														

Taulukko 9 (jatkoa) — Table 9 (continued)

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
Työvoimapiiri: Kouvola	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppo aika — Underemployment Prosenttia — Per cent
Työvoimapiiri: Kuopio	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent .. b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppo aika — Underemployment Prosenttia — Per cent

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttö-ryhmä Activity group	
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Prosenttia koko arkiajasta — Per cent of total activity														
<i>Employment district</i>														
17.7	18.1	21.3	23.4	38.6	35.6	44.1	43.3	42.4	36.2	27.3	24.4	31.3	1	
0.5	0.5	0.5	0.9	1.1	1.0	0.8	0.9	0.9	1.1	1.0	0.9	0.8	8	
31.3	32.0	27.7	22.0	6.4	5.0	2.6	3.0	3.9	9.7	18.5	21.8	15.2	9	
8.7	9.5	7.5	5.5	2.3	1.7	1.1	1.5	1.8	3.6	5.8	6.8	4.6	12	
5.0	6.0	4.4	2.0	0.4	0.3	0.2	0.3	0.4	0.8	1.6	2.5	2.0	13	
0.9	0.9	1.0	1.6	3.9	3.6	2.6	2.3	1.7	1.2	1.1	1.1	1.8	20	
3.8	4.0	4.8	6.8	8.8	14.1	11.5	11.7	11.0	10.3	9.0	6.9	8.6	23	
1.8	2.1	2.4	2.1	1.5	2.0	1.4	1.5	1.3	1.3	1.3	1.1	1.6	27	
26.4	26.7	27.3	28.4	28.4	27.7	24.4	25.9	23.9	24.2	27.8	28.5	26.6	28, 29	
82.4	84.3	85.0	85.2	88.7	89.0	87.4	88.6	85.1	84.0	86.0	84.7	85.9	30	
17.6	15.7	15.0	14.8	11.3	11.0	12.6	11.4	14.9	16.0	14.0	15.3	14.1	31	
2.1	1.7	1.5	1.7	1.1	1.1	1.1	1.3	2.1	2.1	2.0	1.9	1.6	35	
2.5	2.0	1.8	1.8	0.8	0.6	0.5	0.6	0.8	1.1	1.3	1.5	1.3	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
2 705	2 595	2 810	2 493	2 565	2 709	2 814	2 918	2 813	2 814	2 814	2 492	32 542	41	
1.0	1.0	1.0	0.8	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.7	0.9	1.0	0.7	42	
$m = 6\ 000 \quad v_m^2 = 0.0000$														
<i>Employment district</i>														
17.9	18.9	21.4	24.3	40.7	36.8	53.7	51.0	47.3	36.2	25.4	23.3	33.5	1	
0.6	0.8	0.7	1.1	1.8	1.7	1.0	1.2	1.3	1.4	1.0	0.9	1.1	8	
36.5	34.9	31.5	26.2	10.4	10.1	4.3	5.0	8.5	18.8	30.4	34.1	20.5	9	
11.7	11.5	10.2	7.3	4.3	4.2	2.2	2.8	4.1	6.7	10.7	12.6	7.2	12	
6.9	7.3	5.5	2.4	0.6	0.4	0.2	0.4	0.5	1.7	2.9	5.1	2.8	13	
1.9	2.1	2.3	2.7	5.2	4.7	3.2	2.5	1.8	1.4	1.5	1.5	2.5	20	
2.9	3.5	4.4	6.4	8.7	14.1	9.7	11.0	10.3	9.7	7.9	4.6	7.8	23	
3.9	5.0	5.7	5.1	3.4	3.1	2.1	2.3	2.3	2.4	2.1	1.6	3.2	27	
16.7	17.0	17.3	17.6	16.9	17.1	14.9	16.0	15.4	15.4	17.4	17.8	16.7	28, 29	
80.4	82.2	83.3	83.4	87.1	87.6	88.9	89.0	86.9	85.3	85.7	83.8	85.3	30	
19.6	17.8	16.7	16.6	12.9	12.4	11.1	11.0	13.1	14.7	14.3	16.2	14.7	31	
3.0	2.3	2.1	2.1	1.4	1.4	1.3	1.5	2.1	2.4	2.2	2.4	2.0	35	
3.5	2.8	2.3	2.4	1.5	1.1	0.7	0.8	1.1	1.1	1.4	1.3	1.7	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
1 616	1 550	1 679	1 491	1 530	1 616	1 679	1 742	1 678	1 678	1 679	1 486	19 424	41	
1.9	1.8	2.0	1.9	0.8	1.0	0.8	0.8	1.1	1.6	1.8	2.0	1.4	42	
$m = 4\ 000 \quad v_m^2 = 0.0000$														

Taulukko 9 (jatkoa) — Table 9 (continued)

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
Työvoimapiiri: Joensuu	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki-aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoim työttömyys — Unemployment
41	Arki-aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent
Työvoimapiiri: Vaasa	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki-aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoim työttömyys — Unemployment
41	Arki-aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent .. b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttö-ryhmä Activity group	
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Prosenttia koko arkiajasta — Per cent of total activity														
<i>Employment district</i>														
13.9	15.1	17.8	20.9	38.9	34.6	49.6	46.1	42.8	31.7	22.5	19.7	29.8	1	
0.8	0.9	0.8	0.8	1.6	1.8	1.2	1.3	1.3	1.9	1.2	0.9	1.2	8	
36.8	36.9	32.6	26.7	10.1	10.4	4.3	5.5	8.7	17.3	28.4	31.4	20.5	9	
13.1	14.2	11.2	8.2	4.2	3.9	1.9	2.6	3.6	5.8	9.3	10.6	7.3	12	
8.0	8.6	6.3	2.8	0.5	0.4	0.1	0.3	0.6	1.4	2.9	5.0	3.0	13	
1.6	1.9	1.9	2.6	6.3	5.4	4.0	3.6	2.5	2.0	1.8	1.7	2.9	20	
3.6	3.9	4.8	6.9	8.2	13.4	9.8	11.2	10.1	10.3	7.9	6.0	8.1	23	
4.1	4.8	5.4	5.5	3.7	3.5	2.1	2.5	2.8	2.8	2.4	1.8	3.4	27	
18.9	19.2	19.3	19.8	18.9	19.1	17.0	18.7	16.8	16.8	19.6	20.0	18.7	28, 29	
79.7	82.7	82.6	83.2	87.7	88.2	88.0	88.9	85.0	82.8	83.8	81.5	84.6	30	
20.3	17.3	17.4	16.8	12.3	11.8	12.0	11.1	15.0	17.2	16.2	18.5	15.4	31	
3.6	2.8	2.6	2.4	1.6	1.5	1.4	1.5	2.2	2.3	2.6	2.7	2.3	35	
3.7	2.6	3.1	2.9	1.5	1.0	0.8	0.9	1.2	1.9	1.8	1.9	1.9	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
1 745	1 676	1 815	1 610	1 656	1 747	1 816	1 884	1 813	1 817	1 817	1 609	21 005	41	
1.7	1.9	2.1	1.7	0.9	1.1	0.7	0.7	1.0	1.4	1.7	1.7	1.4	42	
$m = 4\ 200 \quad v_m^2 = 0.0000$														
<i>Employment district</i>														
21.3	20.4	24.6	29.4	48.3	44.5	53.1	53.5	52.2	44.4	35.1	31.5	38.6	1	
1.2	1.0	0.8	0.9	1.1	1.2	0.8	0.9	1.0	1.2	1.1	1.3	1.0	8	
31.7	34.0	29.5	20.3	5.1	2.8	1.4	1.4	1.7	5.4	13.8	17.9	13.4	9	
5.0	5.9	4.7	3.0	1.3	0.6	0.3	0.4	0.5	1.4	3.3	4.5	2.5	12	
2.8	3.6	2.8	1.0	0.2	0.1	0.0	0.0	0.1	0.3	0.9	1.3	1.1	13	
1.0	1.2	1.4	2.0	2.0	1.9	1.6	1.4	1.1	1.1	1.2	1.0	1.4	20	
2.6	2.9	3.3	5.3	7.7	14.3	11.3	10.8	9.6	9.7	8.1	5.5	7.6	23	
1.9	2.0	1.9	1.6	1.3	2.2	1.6	1.7	1.6	1.7	1.7	1.2	1.7	27	
19.6	20.3	21.1	22.8	21.7	21.6	18.5	19.7	20.1	21.1	22.1	21.5	21.0	28, 29	
79.3	81.8	82.6	82.3	87.2	88.5	88.3	89.4	87.3	84.6	83.1	79.9	84.7	30	
20.7	18.2	17.4	17.7	12.8	11.5	11.7	10.6	12.7	15.4	16.9	20.1	15.3	31	
2.9	2.4	2.1	2.3	1.4	1.4	1.8	1.8	2.1	2.4	2.4	2.8	2.2	35	
3.5	2.8	2.6	2.6	1.1	0.9	0.7	0.6	0.9	1.5	2.3	2.6	1.8	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
2 442	2 345	2 538	2 251	2 306	2 443	2 543	2 636	2 537	2 539	2 541	2 251	29 372	41	
2.0	1.9	1.9	2.2	1.0	1.1	0.8	0.8	1.0	2.0	2.9	3.0	1.6	42	
$m = 5\ 700 \quad v_m^2 = 0.0000$														

Taulukko 9 (jatkoa) — Table 9 (continued)

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
Työvoimapiiri: Kajaani	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent
Työvoimapiiri: Oulu	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttö-ryhmä Activity group
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
Prosenttia koko arki ajasta — Per cent of total activity													
<i>Employment district</i>													
9.0	10.1	14.9	18.6	33.0	32.1	54.3	50.3	43.3	28.5	20.6	19.4	28.3	1
0.5	0.4	0.6	0.4	1.2	1.8	7.5	1.3	7.8	2.8	1.4	1.2	1.3	8
48.3	46.0	37.0	28.9	13.3	11.9	5.6	7.1	11.9	23.9	35.8	38.1	25.4	9
17.8	16.4	11.2	7.0	4.9	5.6	2.6	3.2	5.2	8.0	9.3	10.6	8.4	12
11.8	11.3	6.7	2.7	0.6	0.7	0.3	0.5	1.0	1.8	2.8	4.4	3.7	13
1.8	1.7	1.7	3.0	9.5	6.7	4.0	3.3	2.0	1.7	1.2	1.2	3.1	20
3.6	4.0	4.5	7.1	9.0	14.5	8.4	10.3	11.0	10.2	6.8	3.5	7.8	23
4.1	6.8	9.8	10.5	6.5	5.4	2.7	3.4	3.7	4.1	3.4	2.5	5.2	27
15.3	15.3	16.0	16.0	15.5	15.2	11.8	13.5	14.7	14.4	14.8	14.7	14.7	28, 29
82.6	84.3	84.5	84.5	88.0	87.6	88.3	89.2	88.4	85.6	84.0	80.6	85.8	30
17.4	15.7	15.5	15.5	12.0	12.4	11.7	10.8	11.6	14.4	16.0	19.4	14.2	31
3.5	2.5	2.8	2.5	2.0	1.8	1.5	1.6	1.6	2.0	2.1	2.6	2.1	35
2.8	2.5	2.6	2.8	1.5	0.9	1.0	1.2	1.1	1.6	2.7	3.9	2.0	36
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	1 000	41
553	531	575	510	527	554	574	599	577	575	575	509	6 659	41
1.1	1.5	2.1	2.0	1.2	1.2	1.2	0.9	0.9	1.8	2.8	3.6	1.7	42
$m = 1\ 300 \quad v_m^2 = 0.0000$													
<i>Employment district</i>													
14.2	14.6	18.0	22.8	40.6	41.2	55.2	53.5	48.7	39.4	27.5	24.8	33.6	1
0.7	0.6	0.7	0.4	1.1	1.3	0.7	0.7	1.7	1.9	1.6	1.4	1.1	8
31.1	30.8	26.6	21.6	7.4	4.5	2.1	2.6	4.5	10.6	23.2	28.1	15.8	9
8.0	8.1	5.5	4.0	2.0	1.7	0.8	1.1	1.7	3.7	6.7	8.6	4.3	12
5.3	5.4	3.7	1.6	0.5	0.3	0.1	0.1	0.3	0.7	2.0	3.8	1.9	13
1.5	1.7	1.7	3.0	4.8	4.6	3.8	3.3	2.3	1.8	1.6	1.4	2.6	20
5.4	5.0	6.1	7.6	9.8	14.7	10.7	11.5	11.9	11.7	9.3	6.9	9.3	23
12.6	14.0	13.9	10.9	7.1	5.2	2.7	3.1	3.0	2.6	2.4	2.3	6.6	27
17.5	17.8	18.0	18.2	17.4	16.7	14.5	15.5	15.2	16.3	18.0	18.0	16.8	28, 29
83.0	84.5	85.0	84.5	88.2	88.2	89.7	90.2	87.3	84.3	83.6	82.9	85.8	30
17.0	15.5	15.0	15.5	11.8	11.8	10.3	9.8	12.7	15.7	16.4	17.1	14.2	31
2.6	2.1	1.9	2.1	1.4	1.3	1.2	1.3	1.7	2.0	2.3	2.1	1.8	35
4.0	3.1	3.1	3.4	2.3	1.8	1.0	1.3	2.1	3.6	4.4	4.6	2.9	36
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41
1 633	1 566	1 695	1 505	1 541	1 631	1 697	1 761	1 696	1 696	1 694	1 502	19 617	41
2.5	2.3	3.1	2.9	1.7	1.8	1.4	1.5	1.6	3.1	4.2	4.1	2.5	42
$m = 3\ 900 \quad v_m^2 = 0.0000$													

Taulukko 9 (jatkoa) — Table 9 (continued)

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
Työvoimapiiri: Rovaniemi	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
8	Kalastus ym. — Fishing etc.
9	Metsätalous — Forestry
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
28, 29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity a) Prosenttia — Per cent b) 1 000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttö-ryhmä Activity group	
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Prosenttia koko arki ajasta — Per cent of total activity														
<i>Employment district</i>														
8.7	10.2	13.2	16.0	26.1	30.1	45.3	48.7	38.4	29.0	18.8	15.9	25.5	1	
2.9	2.7	2.1	2.3	3.3	4.7	3.5	2.3	3.0	3.2	3.8	3.0	3.1	8	
38.2	37.0	31.2	25.4	10.3	7.2	4.7	4.4	8.4	17.6	29.5	36.4	20.6	9	
13.2	12.9	8.3	4.4	2.0	2.1	1.6	1.6	2.8	5.1	2.4	11.5	6.1	12	
11.4	10.7	6.1	2.7	0.7	0.6	0.3	0.4	0.6	1.7	2.9	6.6	3.7	13	
1.1	1.5	1.7	3.2	12.9	9.1	4.9	3.0	1.6	1.1	0.9	0.9	3.4	20	
3.8	3.9	4.7	6.7	8.3	13.6	11.4	11.9	13.5	12.3	8.3	4.4	8.6	23	
9.8	10.1	11.3	10.7	7.3	6.4	4.0	4.6	5.4	4.1	3.5	2.9	6.6	27	
15.7	15.8	16.4	16.6	15.8	14.8	13.1	13.5	15.6	15.5	17.0	16.4	15.5	28, 29	
80.2	81.2	80.6	80.9	84.0	85.9	86.9	88.4	85.9	82.8	81.8	79.9	83.3	30	
19.8	18.8	19.4	19.1	16.0	14.1	13.1	11.6	14.1	17.2	18.2	20.1	16.7	31	
2.8	2.6	2.4	2.7	2.1	1.7	1.3	1.2	2.1	2.3	2.5	3.0	2.2	35	
3.2	3.1	3.6	3.6	3.3	2.2	1.8	1.8	2.4	3.8	5.0	4.5	3.2	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
847	815	879	781	802	848	883	914	879	879	880	781	10 188		
1.7	1.9	3.1	3.1	2.4	1.6	2.0	1.7	2.3	3.0	2.9	2.8	2.4	42	
$m = 1\ 900 \quad v_m^2 = 0.0006$														

Taulukko 12. Metsä- ja uittotyövoiman (metsä- ja uittotyöllisten) arki
Table 12. Annual round of activity, in week-days, of forest and floating workers

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
1	Maa- ja kotitalous — Agriculture and housekeeping
2	Uudisraivaus — Land clearing
3	Oma työ — Unpaid work
4	Ansiotyö — Paid work
5	Muu työ — Other work
6	Oma työ — Unpaid work
7	Ansiotyö — Paid work
8	Kalastus, poronhoito ja metsästys, oma työ — Fishing, hunting etc., unpaid work
9	Metsätalous — Forestry
10	Markkinapuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for sale
11	Hakkuu ja ajo omassa metsässä — Felling and hauling in own forest
12	Hakkuu vieraan metsässä — Felling in someone else's forest
13	Ajo vieraan metsässä — Hauling in someone else's forest
14	Kotitarvepuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for domestic use
15	Oma työ — Unpaid work
16	Ansiotyö — Paid work
17	Muu metsätyö — Other forest work
18	Omassa metsässä — In own forest
19	Vieraan metsässä — In someone else's forest
20	Raakapuun kaukokuljetus, ansiotyö — Transportation of roundwood, paid work
21	Uitto — Floating
22	Raakapuun autokuljetus ja lastaus — Motor transport and loading of roundwood
23	Talojen ja teollisuuslaitosten uudisrakennus — Construction of new houses and plants
24	Oma työ — Unpaid work
25	Ansiotyö, asuin- ja talousrakennukset — Paid work, dwellings and farms
26	Muu ansiotyö — Other paid work
27	Liikenneväylien rakennus, ansiotyö — Construction of transportation routes, paid work
28	Käsityö ja pienteollisuus, oma työ — Handicraft and minor industries, unpaid work
29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
30	Yhteensä työpanos kotimaassa — Total labour input in Finland
31	Muu arki aika — Other week-days
32	Opiskelu ja asevelvollisuus — School studies and military service
33	Vapaapäivät — Holidays
34	Sairaus — Illness
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoim työttömyys — Unemployment
37	Työttömät lakopäivät — Days on strike without any work
38	Sekalaiset päivät, joita ei käytetty työhön — Miscellaneous non-working days
39	Ulkomailla käytetty työpanos — Labour input abroad
40	Arki aika, jonka käyttö tuntematon — Week-days, activity unknown
41	Arki aika yhteensä (ryhmät 30 ja 31) — Total activity (groups 30 and 31) .. z
42	Luppoaika — Underemployment

ajan käyttö v. 1950. Koko maaseutu. Kuukausittain. Tuhansina miespäivinä.
in 1950. All rural districts. Monthly figures. In thousands of man-days.

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttö-ryhmä Activity group
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1 000 miespäivää — Man-days in thousands													
2 742	2 668	3 517	3 746	6 547	6 248	8 395	8 643	7 974	6 535	4 861	3 791	65 667	1
50	45	59	119	475	913	542	635	783	816	380	117	4 934	2
30	26	40	94	388	751	414	489	626	669	302	92	3 921	3
20	19	19	25	87	162	128	146	157	147	78	25	1 013	4
2 692	2 623	3 458	3 627	6 072	5 335	7 853	8 008	7 191	5 719	4 481	3 674	60 733	5
2 393	2 320	3 067	3 177	5 272	4 551	6 693	6 777	5 967	4 786	3 934	3 313	52 250	6
299	303	391	450	800	784	1 160	1 231	1 224	933	547	361	8 483	7
132	128	121	139	213	218	151	162	187	237	194	165	2 047	8
5 979	5 867	5 478	3 639	1 221	1 040	538	631	914	2 058	3 842	3 983	35 190	9
3 340	3 581	2 955	1 439	545	462	262	345	504	1 047	2 042	2 427	18 949	10
660	759	685	310	59	42	20	25	55	180	515	636	3 946	11
1 666	1 710	1 419	821	414	366	212	279	383	707	1 186	1 284	10 447	12
1 014	1 112	851	308	72	54	30	41	66	160	341	507	4 556	13
2 278	1 884	2 087	1 846	450	296	138	146	243	766	1 454	1 244	12 832	14
1 866	1 536	1 727	1 582	370	235	106	112	183	636	1 225	1 044	10 622	15
412	348	360	264	80	61	32	34	60	130	229	200	2 210	16
361	402	436	354	226	282	138	140	167	245	346	312	3 409	17
130	147	190	159	72	118	41	34	49	109	176	144	1 369	18
231	255	246	195	154	164	97	106	118	136	170	168	2 040	19
124	145	176	291	670	558	387	317	194	152	134	111	3 259	20
28	29	45	192	570	426	265	201	107	69	47	30	2 009	21
96	116	131	99	100	132	122	116	87	83	87	81	1 250	22
305	309	483	772	1 091	2 048	1 540	1 626	1 458	1 399	1 097	644	12 772	23
117	118	210	353	428	990	589	603	553	591	485	274	5 311	24
101	105	173	293	476	798	683	724	645	572	419	237	5 226	25
87	86	100	126	187	260	268	299	260	236	193	133	2 235	26
406	459	548	440	314	329	217	243	235	224	195	119	3 729	27
247	235	271	276	177	182	132	125	135	182	249	261	2 472	28
899	816	1 054	884	481	512	420	430	519	871	1 157	1 078	9 121	29
10 834	10 627	11 648	10 187	10 714	11 135	11 780	12 177	11 616	11 658	11 729	10 152	134 257	30
2 275	1 873	1 986	1 769	1 314	1 308	1 117	1 196	1 415	1 739	1 908	1 986	19 886	31
446	500	514	446	399	255	222	226	305	393	392	285	4 383	32
450	240	289	276	211	388	288	272	239	279	339	552	3 823	33
505	461	438	375	262	259	235	267	290	354	410	447	4 303	34
422	326	319	294	205	194	205	230	328	366	383	361	3 633	35
369	275	326	303	168	129	94	109	132	215	278	251	2 649	36
4	3	4	3	4	4	2	9	50	50	12	5	150	37
40	39	42	40	35	39	30	31	31	32	35	38	432	38
7	8	11	10	9	14	12	12	13	17	25	22	160	39
32	21	43	22	21	26	29	40	27	33	34	25	353	40
13 109	12 500	13 634	11 956	12 028	12 443	12 897	13 373	13 031	13 397	13 637	12 138	154 143	41
275	250	322	270	147	156	129	131	159	266	353	330	2 788	42

m = 29 850

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
	Viljelijät, peltoa 2—4.99 ha —
43 ¹	Oman työn panos yhteensä — Total input of unpaid labour
28	Käsityö ja pienteollisuus — Handicraft and minor industries
8	Kalastus, poronhoito ja metsästys — Fishing etc.
15, 18	Kotitarvepuun hakkuu ja ajo ym. — Felling and hauling wood for domestic use, etc.
11	Markkinapuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for sale
24	Talonrakennus — Construction of houses
3	Uudisraivaus — Land clearing
6	Muu maa- ja kotitalous — Other agriculture and housekeeping
44 ²	Ansiotyöpanos yhteensä — Total input of paid labour
12, 13, 16, 19	Metsätalous — Forestry
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
4, 7	Maatalous — Agriculture
25, 26	Talojen ja teollisuuslaitosten rakennus — Construction of houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
39	Ulkomailta käytetty työpanos — Labour input abroad
30, 39	Työpanos yhteensä — Total labour input
45 ³	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä — Total activity a) Prosenttia — Per cent b) 1000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent
	Viljelijät, peltoa 5—9.99 ha —
43 ¹	Oman työn panos yhteensä — Total input of unpaid labour
28	Käsityö ja pienteollisuus — Handicraft and minor industries
8	Kalastus, poronhoito ja metsästys — Fishing etc.
15, 18	Kotitarvepuun hakkuu ja ajo ym. — Felling and hauling wood for domestic use, etc.
11	Markkinapuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for sale
24	Talonrakennus — Construction of houses
3	Uudisraivaus — Land clearing
6	Muu maa- ja kotitalous — Other agriculture and housekeeping
44 ²	Ansiotyöpanos yhteensä — Total input of paid labour
12, 13, 16, 19	Metsätalous — Forestry
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
4, 7	Maatalous — Agriculture
25, 26	Talojen ja teollisuuslaitosten rakennus — Construction of houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
39	Ulkomailta käytetty työpanos — Labour input abroad
30, 39	Työpanos yhteensä — Total labour input
45 ³	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä — Total activity a) Prosenttia — Per cent b) 1000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment Prosenttia — Per cent

¹ Ryhmät — Groups 28, 8, 15, 18, 11, 24, 3, 6.² Ryhmät — Groups 12, 13, 16, 19, 20, 4, 7, 25, 26, 27, 29, 39.³ Ryhmät — Groups 32—38, 40.

Kuukausi — Month													1950	Ajankäyttöryhmä Activity group
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Prosenttia koko arkiajasta — Per cent of total activity														
Farmers with 2—4.99 ha under plough														
42.6	40.7	48.8	56.4	65.1	63.0	72.6	71.3	67.8	63.5	60.1	56.3	59.2	43 ¹	
2.3	2.2	2.2	2.3	1.5	1.5	1.0	0.9	1.1	1.5	2.3	2.5	1.8	28	
1.0	1.1	1.1	1.3	2.0	1.9	1.2	1.2	1.5	2.1	1.5	1.5	1.4	8	
14.0	11.8	14.1	16.2	4.2	3.3	1.3	1.3	2.4	7.7	12.6	11.7	8.3	15, 18	
4.9	5.6	5.7	3.3	0.7	0.5	0.2	0.3	0.7	2.4	6.0	7.3	3.1	11	
1.1	1.1	1.8	3.4	3.9	8.4	4.9	5.0	4.8	5.1	3.9	2.4	3.8	24	
0.4	0.3	0.5	1.3	5.0	9.7	5.2	5.9	8.3	7.8	3.2	1.2	4.1	3	
18.9	18.6	23.4	28.6	47.8	37.7	58.8	56.7	49.0	36.9	30.6	29.7	36.7	6	
40.0	43.8	36.5	29.3	25.2	28.4	20.8	21.6	23.0	24.5	26.6	28.2	28.9	44 ²	
27.0	28.8	20.6	11.6	4.2	4.2	1.8	2.0	3.1	6.6	12.0	16.2	11.3	12, 13, 16, 19	
0.9	1.2	1.2	2.0	4.5	3.2	1.7	1.3	0.9	0.9	0.8	0.8	1.6	20	
0.9	1.1	1.1	1.6	3.2	3.6	4.1	4.3	5.6	4.2	2.0	1.3	2.8	4, 7	
1.4	1.5	2.0	3.0	4.4	8.0	6.1	6.4	5.9	5.5	4.1	2.7	4.3	25, 26	
4.6	5.5	5.7	4.9	3.0	3.2	1.7	1.9	2.1	1.9	1.8	1.2	3.1	27	
5.2	5.6	5.9	6.2	5.9	6.2	5.4	5.7	5.4	5.4	5.8	5.9	5.7	29	
0.0	0.1	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	39	
82.6	84.5	85.3	85.7	90.3	91.4	93.4	92.9	90.8	88.0	86.7	84.5	88.1	30, 39	
17.4	15.5	14.7	14.3	9.7	8.6	6.6	7.1	9.2	12.0	13.3	15.5	11.9	45 ³	
3.3	2.7	2.3	2.3	1.4	1.3	1.3	1.4	2.2	2.5	2.6	2.9	2.2	35	
2.5	2.2	2.1	1.9	0.7	0.5	0.4	0.4	0.6	1.3	1.7	1.6	1.3	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
2 820	2 705	2 930	2 600	2 717	2 821	2 935	3 044	2 931	2 932	2 933	2 596	33 964		
3.2	2.9	3.7	3.6	1.8	1.9	1.5	1.5	1.9	3.2	4.1	4.3	2.7	42	
$m = 6\ 580 \quad v_m^2 = 0.0001$														
Farmers with 5—9.99 ha under plough														
63.0	61.9	67.2	71.5	78.1	76.4	81.9	81.8	79.3	75.9	72.9	69.0	73.4	43 ¹	
1.9	1.8	1.9	2.3	1.2	1.2	0.7	0.7	0.7	1.2	1.8	2.1	1.4	28	
0.9	0.8	0.6	0.9	1.5	1.4	0.8	0.8	1.1	1.5	1.2	1.4	1.1	8	
21.7	18.3	19.0	19.5	4.0	3.5	1.1	1.0	1.7	6.6	13.4	13.0	10.0	15, 18	
7.9	9.5	7.7	3.6	0.5	0.4	0.2	0.2	0.4	1.6	5.2	7.6	3.7	11	
1.3	1.3	2.2	3.9	4.1	10.6	5.7	5.2	4.6	5.3	4.8	3.0	4.4	24	
0.3	0.3	0.4	1.0	3.7	7.4	3.4	3.5	4.7	6.1	3.0	0.8	2.9	3	
29.0	29.9	35.4	40.3	63.1	51.9	70.0	70.4	66.1	53.6	43.5	41.1	49.9	6	
22.4	25.5	20.9	16.3	13.3	15.9	11.9	11.7	12.4	13.5	15.3	16.4	16.2	44 ²	
15.1	17.3	11.8	6.0	1.8	1.6	0.6	0.7	1.0	2.7	6.1	8.4	6.0	12, 13, 16, 19	
0.6	0.7	0.7	1.1	1.8	1.7	1.1	0.8	0.5	0.3	0.3	0.4	0.8	20	
0.6	0.6	0.7	0.9	2.1	2.1	2.3	2.5	3.8	3.1	1.5	1.0	1.8	4, 7	
0.8	1.0	1.2	1.9	2.4	4.3	3.2	3.1	2.8	2.8	2.2	1.5	2.3	25, 26	
1.8	2.2	2.2	1.7	1.1	1.4	0.8	0.7	0.7	0.8	0.9	0.7	1.2	27	
3.5	3.7	4.3	4.7	4.1	4.8	3.9	3.9	3.6	3.8	4.3	4.4	4.1	29	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	
85.4	87.4	88.1	87.8	91.4	92.3	93.8	93.5	91.7	89.4	88.2	85.4	89.6	30, 39	
14.6	12.6	11.9	12.2	8.6	7.7	6.2	6.5	8.3	10.6	11.8	14.6	10.4	45 ³	
2.6	2.2	1.8	2.0	1.2	1.3	1.3	1.5	2.3	2.4	2.5	2.7	2.0	35	
1.0	0.7	0.7	0.8	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.6	0.8	0.9	0.5	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	41	
3 034	2 915	3 150	2 798	2 924	3 038	3 156	3 275	3 157	3 156	3 153	2 792	36 548		
2.7	2.9	3.0	2.6	1.1	1.0	0.8	0.8	1.0	2.1	3.2	3.4	2.0	42	
$m = 7\ 114 \quad v_m^2 = 0.0001$														

Taulukko 15 (jatkoa) — Table 15 (continued)

Ajankäyttöryhmä — Activity group	
	Viljelijät, peltoa 10 ha tai enemmän —
43 ¹	Oman työn panos yhteensä — Total input of unpaid labour
28	Käsityö ja pienteollisuus — Handicraft and minor industries
8	Kalastus, poronhoito ja metsästys — Fishing etc.
15, 18	Kotitarvepuun hakkuu ja ajo ym. — Felling and hauling wood for domestic use, etc.
11	Markkinapuun hakkuu ja ajo — Felling and hauling wood for sale
24	Talonrakennus — Construction of houses
3	Uudisraivaus — Land clearing
6	Muu maa- ja kotitalous — Other agriculture and housekeeping
44 ²	Ansio työpanos yhteensä — Total input of paid labour
12, 13, 16, 19	Metsätalous — Forestry
20	Raakapuun kaukokuljetus — Transportation of roundwood
4, 7	Maatalous — Agriculture
25, 26	Talojen ja teollisuuslaitosten rakennus — Construction of houses and plants
27	Liikenneväylien rakennus — Construction of transportation routes
29	Muu työpanos kotimaassa — Other labour input in Finland
39	Ulkomailla käytetty työpanos — Labour input abroad
30, 39	Työpanos yhteensä — Total labour input
45 ³	Muu arki aika — Other week-days
35	Matka- ja hukkapäivät — Wasted days and days used for trips ..
36	Avoin työttömyys — Unemployment
41	Arki aika yhteensä — Total activity
	a) Prosenttia — Per cent b) 1000 miespäivää — Man-days in thousands
42	Luppoaika — Underemployment
	Prosenttia — Per cent

¹ Ryhmät — Groups 28, 8, 15, 18, 11, 24, 3, 6.² Ryhmät — Groups 12, 13, 16, 19, 20, 4, 7, 25, 26, 27, 29, 39.³ Ryhmät — Groups 32—38, 40.

Kuukausi — Month												1950	Ajankäyttöryhmä Activity group	
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII			
Prosenttia koko arkiajasta — Per cent of total activity														
<i>Farmers with 10 or more ha under plough</i>														
73.6	73.8	76.1	77.9	82.7	83.2	86.9	87.5	83.9	80.6	78.3	75.4	80.1	43 ¹	
1.7	1.8	2.0	2.8	1.4	1.5	0.9	0.8	1.0	1.3	1.9	2.4	1.6	28	
0.7	0.7	0.5	0.8	1.1	0.9	0.5	0.5	0.7	1.3	1.1	1.1	0.8	8	
25.3	23.0	21.8	19.5	3.5	2.8	0.9	0.7	1.1	4.7	12.6	12.9	10.5	15, 18	
7.9	10.1	7.2	3.1	0.4	0.2	0.1	0.1	0.1	0.7	2.9	5.5	3.1	11	
1.1	1.2	1.9	3.3	3.3	9.2	4.9	4.1	3.2	4.3	3.8	3.0	3.6	24	
0.3	0.2	0.3	0.7	2.1	4.1	2.1	2.0	2.6	3.7	2.2	0.8	1.8	3	
36.6	36.8	42.4	47.7	70.9	64.5	77.5	79.3	75.2	64.6	53.8	49.7	58.7	6	
11.2	12.2	10.5	8.6	7.5	8.4	6.5	6.2	6.8	7.7	8.7	9.2	8.6	44 ²	
6.6	7.3	5.2	2.5	0.6	0.5	0.2	0.3	0.9	2.4	3.2	2.4	2.4	12, 13, 16, 19	
0.2	0.3	0.4	0.5	0.8	0.6	0.4	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.4	20	
0.3	0.3	0.3	0.5	1.5	1.1	1.1	1.4	2.0	1.8	0.8	0.5	1.0	4, 7	
0.4	0.4	0.6	1.0	1.0	2.0	1.4	1.2	1.1	1.1	0.9	0.7	1.0	25, 26	
0.6	0.7	0.6	0.5	0.4	0.6	0.4	0.3	0.2	0.4	0.6	0.4	0.5	27	
3.1	3.2	3.4	3.6	3.2	3.6	3.0	2.8	3.0	3.3	3.7	4.1	3.3	29	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	
84.8	86.0	86.6	86.5	90.2	91.6	93.4	93.7	90.7	88.3	87.0	84.6	88.7	30, 39	
15.2	14.0	13.4	13.5	9.8	8.4	6.6	6.3	9.3	11.7	13.0	15.4	11.3	45 ³	
2.1	1.8	1.5	1.7	0.9	1.0	1.3	1.3	2.2	2.3	2.2	2.3	1.7	35	
0.4	0.3	0.3	0.2	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	0.3	0.2	36	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0		
2 856	2 743	2 963	2 635	2 750	2 857	2 972	3 082	2 971	2 968	2 966	2 629	34 392	41	
1.6	1.4	1.4	1.5	0.5	0.6	0.4	0.4	0.4	1.1	2.0	2.2	1.1	42	

$$m = 6\,597 \quad v_m^2 = 0.0001$$

Use of rural manpower in Finland

Finnish rural labour force studies II

Summary

Introduction

The present publication, Finnish rural labour force studies II, comprises some of the principal results of the labour force material collected in connection with the 1950 census and treated by the Helsinki University Institute of Forest Economics, head prof. E i n o S a a r i. This volume includes the basic tables in which the calculation unit is a man-day and not a person. The results in which the calculation unit is a person are discussed in Volumes III (comparison of the annual round of activity of youths and adult men), IV (male labour force on dwarf farms), V (housing conditions of forest workers), and VII (size, structure and annual round of activity of the forest labour force). Volume VI, with the man-day as the unit, discusses the activity of the total male rural labour force by small districts.

1. Method of investigation

The method of the 1950 rural labour force studies was described by the present author in detail in Volume I, Method of surveying forest labour. It will suffice to mention here that the figures given in Tables 1—15 of the present publication are raised estimates based on a systematic sample, collected by interviews, of the annual round of activity in 1950 of 44 667 men of 15—64 years of age who in 1950 lived in Finnish rural communes. The tables give the number of the men in sample (*m*) in that particular subgroup of the sample from which the estimates were computed.

2. Year of investigation

Tables I—IX in the text and Figs. 1—4 based on the tables compare the economic situation of 1950, the investigation year, with that of 1948—49 and 1951—54 in Finland.

Finland's economic life at the beginning of 1950 was characterized by a slow recovery from the depression of the previous year. The economic expansion had not advanced far enough by the spring, however, to relieve appreciably the rural unemployment that arose from shortage of work available in the forest. The outbreak of the Korean war in June started a boom which lasted until early 1952. The boom touched off a strong

wave of inflation in the country in the latter half of 1952, strikes interfered with industrial production, and investment outstripped production resources.

It is probable that if the paid work in forestry and the compensatory work on transport systems — the latter includes the bulk of relief work — are taken as one group, the round of activity of the rural labour force in 1951—54 was very similar to that in the investigation year, 1950. The year 1948 was still affected by the repercussions of World War II; there was exceptionally large-scale logging and a shortage of material for house building. The year 1949 was a typical regression year. Hence they may well differ from the succeeding years also in the structure of the round of activity. The years 1950, 1953 and 1954 were most similar mutually in the period 1950—54; in these years forest work and relief work kept approximately the same proportions. The years 1951 and 1952 can be considered to differ from the average in that forest work gave full employment in the rural districts and the customary relief work was almost entirely unnecessary.

3. Population classification

The estimates given in Tables 1—9 refer to the total rural male labour force, viz. all able-bodied males born in 1886—1935 and living in the rural communes on December 31, 1950. The corresponding figures for non-able-bodied men were published by R i s t i m ä k i (1953).

The estimates of Tables 10—13 refer to a subgroup of the above rural labour force, called the forest and floating labour force. The so-called forest and floating workers included in it had used on forest and floating work in 1950 a minimum of 11 man-days either for their own account or as paid work. In addition, it includes those using 1—10 days in this work-provided their labour input to agriculture, forestry and floating together totalled not less than 21 days.

In Tables 14—15 the rural male labour force has been divided into two groups, farmers and other than farmers; the former group has been subdivided according to the acreage under plough on the farm. Under farmers comes that part of the rural male labour force whose labour input to agriculture, forestry and building for their own account or that of a family member in 1950 totalled a minimum of 21 days. In addition, it was assumed that the farmers had been members during 1950 of a family owning a farm.

4. District under investigation, and its division

When the estimates by districts given in Tables 1—15 are applied it should be borne in mind that they refer to the week-day activity of the men living in that particular district and not e.g. the totals of man-days used on work done in the district. Forest manpower in particular leaves permanent residence on the coast and in Central Finland in winter for temporary logging and haulage work in North and East Finland. For this reason e.g. the use of forest labour force in the County of Lapland in 1950 was considerably greater than would be expected from the figures of Table 1 which illustrate the number of forest work days done by the permanent inhabitants of the County of Lapland. In other kind of work this factor is of relatively little importance.

5. Content of activity groups

The chapter defines the contents of the activity groups in Tables 1–15 more fully than the table captions. Volume I, pp. 176–177, gives an English translation of the questionnaire which also provides a somewhat fuller picture than the table captions of the contents of the groups concerned. The list in Chapter 5 of the present publication gives the identification numbers of the activity groups of Tables 1–15 and the corresponding groups of the questionnaire in Volume I.

6. Standard errors

Volume I, pp. 158–160, derived a method by which the standard errors of the estimates given in Tables 1–15 can be approximately assessed from the relevant estimates themselves. Chapter 6 illustrates the application of this method by arithmetical examples. Here the symbol used for the number of man-days is x (Volume I, x'_j) and that used for the percentages derived from them is p (Volume I, \bar{p}_j %). The new auxiliary quantity b replaces the expression c^2Ka of Volume I, the symbol m entered in the tables refers to the number of men in the sample from whose completed forms the estimates have been computed, and the symbol v_m^2 in the tables replaces the expression $(1 - \varphi)/m$ of Volume I. The symbol z (Volume I, z') refers to the sum of week-days entered under Activity Group 41 of the tables. The absolute variance s^2 and relative variance v^2 of the estimates x and p are obtained from the following formulas whose coefficients b and c^2 are obtained from Table X.

If the ratio $p = x/z$ corresponding to estimate x is not more than 30 per cent, the following formulas are adequate:

$$s_x^2 \sim bx \quad (1a)$$

$$v_x^2 \sim b/x \quad (1b)$$

If $p > 30$ per cent formulas giving a more accurate result must be used:

$$s_x^2 \sim \frac{c^2}{m} (z - x) x + v_m^2 x^2 \quad (2a)$$

$$v_x^2 \sim \frac{c^2}{m} \frac{(z - x)}{x} + v_m^2 \quad (2b)$$

which can be employed independent of the size of estimate p .

The variance of estimate p is in all cases obtainable from the formulas

$$s_p^2 \sim \frac{c^2}{m} p (100 - p) \quad (3a)$$

$$v_p^2 \sim \frac{c^2}{m} \frac{(100 - p)}{p} \quad (3b)$$

7. Unemployment time and labour input to relief work

Table XI compares the figures for the unemployment time computed from the official unemployment statistics, and the corresponding results (Activity Group 36) of the present investigation. The table shows that the unemployment time computed from official statistics is generally significantly less than the corresponding estimate of the labour force survey. An exception is made by the figures for the early months of the year in the Kuopio, Kajaani and Oulu Employment Districts. In Volume I it was found that the biases arising in this kind of labour force survey tend to reduce rather than increase the estimates of unemployment. Hence it may be concluded that the male population of the rural districts could in its own opinion have devoted much more time to paid work than it has been willing or able to indicate to the employment authorities. This may be due to the qualifications for entry in unemployment registers, above all the 6-day period of unemployment required before application for entry can be made. Short unemployment periods of a few days can thus not be recorded by the official statistics. Some periods of unemployment probably remain unrecorded in the registers also through diffidence and the long distances to be covered for personal registration. On the other hand, small-farm holders, once they are entered in the unemployment register but not placed in relief work, continue to work on their own farms and do not then always consider themselves as unemployed. This may account for the fact that the unemployment time computed from official unemployment figures in East and North Finland is greater in some months than the estimate of the labour force survey.

Figures indicating the relief work input in 1950 of the men of the rural communes, not published before, have been computed in Table XII from the official unemployment statistics; these figures are as such comparable with the figures of Tables 1–15. Labour input to relief work is also included in the relevant labour input figures in Tables 1–15, primarily in Activity Group 27, paid labour input to construction of transportation routes.

The underemployment, given as the last activity group in Tables 1–15 refers to that part of the unpaid labour input that the men in the sample would have preferred to use for paid work. This estimate must be considered indefinite. It is probable that another method might reveal even more underemployment in the form of occasional and less important unpaid work.

8. Acreages under plough and forest

To facilitate the use of the tabulated results, Table XIII gives hitherto unpublished results; computed from the material of the 1950 Census of Agriculture, on the number of farms in the rural districts and the acreages they have under plough and growing forest, by farm size classes. With the aid of Table XIII, the input of unpaid labour per hectare under plough or growing forest, or per farm can be computed from the figures of Tables 14 and 15.